

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

**ΜΠΣ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ-ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ
ΣΥΓΓΡΑΦΗ**

ΤΙΤΛΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

**Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΑΦΗΓΗΜΑΤΩΝ
ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

ΜΠΛΑΓΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Κλεονίκη Δρούγκα

**ΔΙΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ ANIMATION "ΠΙΝΟΚΙΟ" ΤΟΥ 1940 ΣΕ
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΟ**

Εικ.4: Pinocchio Walt Disney

ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ:ΜΠΛΑΓΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

A.M.:7573

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΕΣ:

ΔΡΟΥΓΚΑ ΚΛΕΟΝΙΚΗ

ΙΩΣΗΦΕΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΒΑΚΑΛΗ ANNA

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2022

*Η έμπνευση δεν διδάσκεται·
διδάσκονται όμως οι τρόποι για τη δημιουργία ενός πλαισίου
που ευνοεί τη γέννηση και την έκφρασή της.
(Καρακίτσος , 2012)*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την καθηγήτρια μου Κλεονίκη Δρούγκα που ήταν και η επιβλέπουσα της μεταπτυχιακής μου εργασίας, διότι με την πολύτιμη καθοδήγηση της συνέβαλε στην ολοκλήρωσή της. Επίσης, πολλά ευχαριστώ στον καθηγητή μου Παναγιώτη Ιωσηφέλη για τη μετάδοση των επιστημονικών του γνώσεων που αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης για μένα και τέλος στην καθηγήτρια Άννα Βακάλη για την επιστημονική συμβολή της στην παρούσα διπλωματική.

Πίνακας περιεχομένων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	6
Abstract	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	10
1.1 Η παιδαγωγική αξία των οπτικοακουστικών αφηγημάτων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.....	10
1.2 Οπτικοακουστικά μέσα και οπτικοακουστικός γραμματισμός.....	11
1.3 Κινηματογραφικός γραμματισμός.....	13
1.4 Τι είναι η οπτικοακουστική αφήγηση;.....	13
1.5 Διδασκαλία της Κινηματογραφικής Παιδείας-Ηλικία	14
1.6 Τα 3 Cs της Cary Bazalgette στην κινηματογραφική παιδεία	15
1.7 Μαθησιακά αποτελέσματα της οπτικοακουστικής αφήγησης	16
1.8 Στόχοι, επιρροές της οπτικοακουστικής αφήγησης στην παιδεία και σύνδεση με τα γνωστικά αντικείμενα	17
1.9 Εμφάνιση της κινηματογραφικής παιδείας στα σχολεία	19
1.10 Παιδικές ταινίες και κινούμενα σχέδια. Παιδαγωγική διάσταση.....	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	23
2.1 Τα παραμύθια στον κινηματογράφο	23
2.2 Ο Πινόκιο της Walt Disney (1940)	24
2.3 Υπόθεση του έργου	25
2.4 Θεματική του έργου του Κολόντι και της ταινίας της Ντίσονεϊ.....	26
2.5 Αφηγηματική δομή του έργου του Κολόντι και της ταινίας της Ντίσονεϊ	29
2.6 Οι χαρακτήρες της ταινίας.....	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	34
3.1 Δημιουργική γραφή στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση	35
3.2 Εικόνα και δημιουργική γραφή στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση	38
3.3 Πρακτική εφαρμογή της εικόνας για την παραγωγή γραπτού λόγου	40
3.4 Στόχοι στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διεργασίας -Σχέδιο μαθήματος Πινόκιο	43
3.5 Χρήση του εκπαιδευτικού δράματος ως προεργασία για τη δημιουργική γραφή.(Ασκήσεις)	44
3.6 Σχέδιο μαθήματος με την ονομασία " ΠΙΝΟΚΙΟ"	47
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	60
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	61

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	69
ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΚΕΥΗ	69
Θεατρική διασκευή της ταινίας “Πινόκιο” του 1940	71

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η κυριαρχία της εικόνας στη σύγχρονη εκπαίδευση είναι πλέον αδιαμφισβήτητη. Η εξοικείωση των παιδιών με την τεχνολογία ανοίγει νέα πεδία προς διερεύνηση στο χώρο της εκπαίδευσης. Τα μέσα μαζικής επικοινωνίας αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς των παιδιών και καθορίζουν ένα νέο κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο μεγαλώνουν. Κυρίαρχη θέση στην προτίμησή τους κατέχει ο κινηματογράφος ο οποίος συναρπάζει παιδιά, νέους και ενήλικες. Στόχος της παρούσας διπλωματικής είναι να αποδείξει πώς η κινηματογραφική τέχνη δύναται να αποτελέσει πηγή δημιουργικής μάθησης για τους μαθητές του Δημοτικού. Ο κινηματογράφος εάν χρησιμοποιηθεί σωστά από μεθοδολογικής πλευράς, μπορεί να συμβάλλει με μοναδικό τρόπο στην ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών στο συναισθηματικό, βουλευτικό και γνωστικό τομέα. Η χρησιμοποίηση του κινηματογράφου στο σχολείο ως παιδαγωγικό μέσο βοηθάει στην ανάπτυξη της ενσυναίσθησης και του σεβασμού στην ετερότητα ανεξαρτήτως ρόλου, ηλικίας, καταγωγής. Η χρήση εικονικού διδακτικού υλικού αναπτύσσει τις δεξιότητες παραγωγής γραπτού κειμένου και βοηθάει στην παραγωγή και οργάνωση ιδεών.

Λέξεις κλειδιά: οπτικοακουστική αφήγηση, εκπαίδευση, κινηματογράφος, animation, δημιουργική γραφή, Πινόκιο.

Abstract

The dominance of the image in modern education is now indisputable. Acquainting children with technology opens up new fields to explore in the field of education. Mass media are an integral part of children's daily lives and define a new social and cultural context in which they grow up. Cinema, which fascinates children, young people and adults, occupies a dominant position in their preference. The aim of this thesis is to demonstrate how cinematography can be a source of creative learning for Primary School students. Cinema, if used correctly from a methodological point of view, can contribute in a unique way to the development of children's personality in the emotional, volitional and cognitive areas. The use of cinema in school as a pedagogical tool helps to develop empathy and respect for otherness, regardless of role, age, origin. Using virtual teaching materials develops writing skills and helps generate and organize ideas.

Key words: audio-visual narration, education, cinema, animation, creative writing, Pinocchio.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αποτελούν κομμάτι του πολιτισμού που περικλείει τις γνώσεις, τις πεποιθήσεις, την τέχνη, το δίκαιο, τα έθιμα και άλλες ικανότητες και επιτεύγματα της κοινωνίας μας. Η τεχνολογική ανάπτυξη έχει καταστήσει τα μέσα ως τη βασική γλώσσα των σύγχρονων κοινωνιών. Όταν λέμε οπτικοακουστικά μέσα εννοούμε την τηλεόραση, το ραδιόφωνο, τον κινηματογράφο και το διαδίκτυο που χρησιμοποιούνται για ψυχαγωγία και εκπαίδευση, με ειδικά προγράμματα όπως την εκπαιδευτική τηλεόραση, τα ιστορικά αφιερώματα και τα ντοκιμαντέρ. Τις τελευταίες δεκαετίες ο κινηματογράφος αποτελεί ακαδημαϊκό πεδίο έρευνας και οι κινηματογραφικές ταινίες αποτελούν μέσο μάθησης. Ο κινηματογράφος έχει τη δύναμη να ενεργοποιεί νοητικές διεργασίες όπως: αναγνώρισης ρόλων, παρατηρητικότητας, σημειολογικής επικοινωνίας και δημιουργικού συλλογισμού. (Καραθανάση, 2001).

Τα παιδιά παρακολουθούν ταινίες είτε σε πρώτη προβολή δηλαδή κινηματογράφος είτε σε δεύτερη προβολή τηλεόραση. Εκτός από τους χώρους αυτούς οι ταινίες μπορούν να προβληθούν και στο σχολείο ως μέσο διδασκαλίας, ως ένα μέσο που συναρπάζει τα παιδιά, που διευρύνει τους ορίζοντές τους και πλαισιώνει το πρόγραμμα σπουδών. Τα παιδιά μέσω αυτού αντλούν πληροφορίες, ψυχαγωγούνται και διαμορφώνουν αντίληψη. Η κινηματογραφική παιδεία θεωρείται μία από τις βασικότερες εκδοχές της οπτικοακουστικής παιδείας. Συμβάλλει στη γνωστική πρόσληψη την κριτική ανάλυση καθώς και στην ικανότητα δημιουργίας περιεχομένου, δημιουργώντας χρήστες ενεργούς και αυτόνομους. (Ανδριανοπούλου, 2010).

Στόχος της παρούσας διπλωματικής είναι να μιλήσει για όλα αυτά τα οφέλη της οπτικοακουστικής αφήγησης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και συγκεκριμένα των κινηματογραφικών ταινιών για παιδιά και πιο ειδικά των κινουμένων σχεδίων ώστε να τονίσει και να επαληθεύσει τη σημαντική θέση που πρέπει να κατέχει ο κινηματογράφος στην εκπαίδευση.

Ξεκινάει απαριθμώντας τα οφέλη της οπτικοακουστικής αφήγησης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, συνεχίζει με τον οπτικοακουστικό και τον κινηματογραφικό γραμματισμό, εξηγεί τι είναι η οπτικοακουστική αφήγηση, σε ποια ηλικία πρέπει να διδάσκεται ο

κινηματογράφος στα παιδιά, αναφέρει τα μαθησιακά αποτελέσματα, τους στόχους, τις επιρροές της οπτικοακουστικής αφήγησης στην παιδεία, τη σύνδεσή της με τα γνωστικά αντικείμενα και την εμφάνιση της στα σχολεία. Συνεχίζει με την παιδαγωγική διάσταση των κινουμένων σχεδίων, το ρόλο των παραμυθιών στον κινηματογράφο και αναλύει διεξοδικά την ταινία Πινόκιο του 1940 της Ντίσνεϋ με μία συγκριτική, θεματική και αφηγηματική ανάλυση με το πρωτότυπο έργο του Κολόντι. Το θεωρητικό της μέρος τελειώνει με την αξία της δημιουργικής γραφής στην εκπαίδευση, την σχέση εικόνας και δημιουργικής γραφής, τις πρακτικές εφαρμογές της εικόνας για την παραγωγή γραπτού λόγου, τους στόχους στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διεργασίας και ένα σχέδιο μαθήματος με την ονομασία Πινόκιο που ως προεργασία του χρησιμοποιεί το εκπαιδευτικό δράμα. Τελειώνει με ένα δημιουργικό κεφάλαιο που περιλαμβάνει δική μου διασκευή της ταινίας animation Πινόκιο του 1940 σε θεατρικό έργο.

Εικόνα1.Κινηματογράφος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.

1.1 Η παιδαγωγική αξία των οπτικοακουστικών αφηγημάτων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Η οπτικοακουστική εκπαίδευση είναι απαραίτητη και ειδικότερα ο κινηματογράφος που προσφέρεται για την εισαγωγή στην οπτικοακουστική παιδεία και πρέπει να εισαχθεί στο σχολικό σύστημα ήδη από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Η κινηματογραφική παιδεία συμβάλλει στην δημιουργία ενεργών και αυτόνομων χρηστών των μέσων, μέσου της καλλιέργειας της ικανότητας πρόσβασης, της γνωστικής πρόσληψης και κριτικής ανάλυσης και της ικανότητας δημιουργίας περιεχομένου (Ανδριοπούλου, 2010).

Ο κινηματογράφος ως εκπαιδευτικό μέσο μπορεί να βοηθήσει το μαθητή να ανταποκριθεί στις μεταβαλλόμενες κοινωνικές συνθήκες. Τα οπτικοακουστικά μέσα δημιούργησαν μία νέα εποχή και το σχολείο είναι αδύνατο να αγνοήσει αυτή τη νέα πραγματικότητα με την οποία πρέπει να έχει στενή επαφή (Μπαλτζής, 2006).

Ο κινηματογράφος για την εκπαίδευση αποτελεί ένα πολύπλοκο μαθησιακό εργαλείο με δική του γλώσσα και κώδικες. Ενώνει διαφορετικές τέχνες και τεχνολογίες, είναι τέχνη φωτογραφική, αφηγηματική, παραστατική, εικαστική, οπτικοακουστική (Bordwell & Tompson, 2001).

Η κινηματογραφική παιδεία εμπερικλείει την ικανότητα ανάγνωσης και γραφής κινηματογραφικών ταινιών. Η διαδικασία ανάγνωσης παρέχει στα παιδιά γνωστικά εργαλεία κατανόησης του ιδεολογικού υπόβαθρου. Με λίγα λόγια τα παιδιά μπορούν

να διαβάσουν πίσω από τις γραμμές. Η διαδικασία γραφής- παραγωγής τα καθιστά ικανά να κατασκευάζουν μηνύματα, να γίνουν οι ίδιοι παραγωγοί μέσων και να δημιουργήσουν οπτικοακουστικά κείμενα (Κούρτη, Σιδηροπούλου & Τσίγκρα, 2009).

Ο κινηματογράφος συμβάλει στη διδασκαλία του οπτικοακουστικού λόγου, τόσο όσο συμβάλλει η λογοτεχνία στη διδασκαλία της γλώσσας. Η στενή σχέση κινηματογράφου και λογοτεχνίας επιβεβαιώνεται με την απαραίτητη χρήση κειμένου. Ο κινηματογράφος ως δείγμα πολυτροπικού κειμένου χρησιμοποιεί πολλούς τρόπους επικοινωνίας όπως: Κείμενο δηλαδή το σενάριο και προφορικό με τους διαλόγους, την εικόνα, το χρώμα, τα ζωγραφικά έργα, τη γλώσσα του σώματός, τους ήχους, τη μουσική, τα εφέ κ.α. Άρα γίνεται αντιληπτό ότι συνδέεται με διάφορες μορφές τέχνης αλλά και επιστημονικούς χώρους όπως η λογοτεχνία, το θέατρο, η ιστορία, η μουσική, ο χορός και οι πλαστικές τέχνες (Γρόσδος, 2011).

Μια ταινία έχει τη δυνατότητα να μας φέρνει σε επαφή με την πραγματικότητα αλλά παράλληλα μας ωθεί και προς ένα ταξίδι στη φαντασία με αποτέλεσμα να διευρύνει τους ορίζοντες του παιδιού και να μεταβάλλει τον τρόπο σκέψης του σε δημιουργικό. Σε αυτή τη δημιουργική και πολυσήμαντη διαδικασία η τάξη μεταμορφώνεται σε κοινότητα αναγνωστών- θεατών τα παιδιά σχολιάζουν, μιλάνε αυθόρμητα, επιχειρηματολογούν και ερμηνεύουν (Γρόσδος, 2010).

Κατά την επαφή των παιδιών με την ταινία δημιουργούνται δύο ειδών θεατές ο ανυποψίαστος και ο κριτικός. Ο πρώτος είναι ο τύπος που θα παρασυρθεί, άλλοτε θα ταυτιστεί και άλλοτε θα αδιαφορήσει. Ο δεύτερος είναι ο τύπος που ενδιαφέρεται για τον τρόπο κατασκευής της ταινίας, η ματιά του είναι αναλυτική και ερευνά. Κατά τη διαδικασία της διδακτικής αυτής πράξης τα παιδιά μέσα από κάποιες δραστηριότητες αναπτύσσουν κριτική στάση απέναντι στα μηνύματα και μετατρέπονται σε ερευνητές και αξιολογητές και αργότερα μπορούν να γίνουν και δημιουργοί (Θεοδωρίδης, 2002).

1.2 Οπτικοακουστικά μέσα και οπτικοακουστικός γραμματισμός

Ο όρος οπτικοακουστικός είναι σύνθετος από τις λέξεις οπτικός και ακουστικός. Είναι δύο διαφορετικοί τρόποι επικοινωνίας που ο καθένας έχει τους δικούς του κώδικες (Γρόσδος, 2010).

Οπτικοακουστικός γραμματισμός είναι η ικανότητα της δημιουργίας νοημάτων πέρα από το ήδη υπάρχον λεκτικό ή οπτικό υλικό που μας δίδεται. Η χρήση επιλεγμένων οπτικοακουστικών έργων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παιδεία και την αγωγή των μαθητών σε θέματα καθημερινότητας, αντιμετώπισης προβλημάτων και δυσλειτουργιών (Γούλης, 2009).

Τα οπτικοακουστικά μέσα διαχωρίζονται στα παραδοσιακά όπως η κινηματογραφική ταινία, η φωτογραφία, τα ηχογραφημένα μηνύματα και οι τηλεοπτικές εκπομπές και στα νέα ψηφιακά μέσα, τα οποία αναπτύσσονται συνεχώς όπως το βίντεο, διαδικτυακά σεμινάρια, βιντεοδιαλέξεις, παρουσιάσεις, καταγραφές της οθόνης, εικονικές τάξεις κ.ά (Παπαδημητρίου, 2017).

Οι διδακτικοί στόχοι των εκπαιδευτικών ταινιών είναι να οδηγήσουν στην κατανόηση των νοημάτων του γνωστικού αντικείμενου που πραγματεύονται. Στη σχολική εκπαίδευση προσφέρουν τη δυνατότητα της ενσωμάτωσης, επαναχρησιμοποίησης, μετάφρασης, μεταγλώττισης σε περιβάλλοντα μάθησης στο διαδίκτυο με έμφαση στις αλληλεπιδραστικές δραστηριότητες και ακόμα της αξιοποίησης τους ως εργαλεία εικαστικής δημιουργίας και έκφρασης (Παπαδημητρίου, 2014).

Η δημιουργία μαθητικών βίντεο μυθοπλασίας ή τεκμηρίωσης από παιδιά ενισχύει την ενεργητική και συνεργατική μάθηση, καλλιεργεί τη συμμετοχή και τη δημιουργικότητα διευρύνοντας τους ορίζοντες των παιδιών σε ένα διαφορετικό τρόπο σκέψης και σύλληψης του διδακτικού αντικείμενου. Με το πέρασμα των χρόνων το ενδιαφέρον από την πλευρά των εκπαιδευτικών αυξάνεται και συνεχώς διερευνούν τις δυνατότητες αξιοποίησης των ψηφιακών μέσων με καθορισμένες παιδαγωγικές μεθόδους και ένταξης μέσα στην τάξη ή στο διαδίκτυο. Η χρήση των μέσων δημιουργεί πολλές ευκαιρίες ενώ τα μορφωτικά περιεχόμενα που προσφέρουν προσλαμβάνονται, γίνονται αντικείμενο επεξεργασίας και εφαρμόζονται στην πράξη σε διαφορετικό βαθμό από τους μαθητές. Σύμφωνα πάντα με την οργάνωση του περιβάλλοντος της τάξης, τη μεθοδολογία που εφαρμόζεται από τον εκπαιδευτικό, την ικανότητα των μαθητών, αλλά και σε σχέση με άλλους παράγοντες, όπως το κλίμα μάθησης, τον επαγγελματισμό και την επάρκεια του εκπαιδευτικού, την ποιότητα των υποδομών της σχολικής μονάδας κ.α. (Kron & Σοφός, 2007).

Με το γραμματισμό στα μέσα οι μαθητές αποκτούν κριτική σκέψη απέναντι στην πληροφόρηση και τους παρέχεται εκπαίδευση με διαδραστική διαδικασία (Δημητριάδου, 2017).

1.3 Κινηματογραφικός γραμματισμός

Σύμφωνα με τον Γρόσδο (2018) ο κινηματογραφικός γραμματισμός κινείται σε τρεις άξονες. Ο πρώτος και ο δεύτερος έχουν να κάνουν με τη θέαση και την παρατήρηση και ο τρίτος με την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού. Το παιδί θεατή, το παιδί κριτικό για το παιδί παραγωγό εικόνων. Έτσι οι μαθητές μπορούν να έχουν μία ολοκληρωμένη εμπειρία.

Ο μαθητής κριτικός:

Αναπτύσσει κριτική στάση μέσα από συγκεκριμένες δραστηριότητες.

Μελετάει και εξερευνεί σύγχρονα εργαλεία.

Αποκτά κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής μηνυμάτων.

Ο μαθητής θεατής:

Καλλιεργεί πολιτισμική συνείδηση.

Συμμετέχει συναισθηματικά και ταυτίζεται με τους ήρωες.

Απολαμβάνει το θέαμα.

Ο μαθητής παραγωγός:

Γνωρίζει μεθόδους και τεχνικές παραγωγής μιας ταινίας.

Μαθαίνει τη χρήση οπτικοακουστικών εργαλείων.

Αναπτύσσει προσωπική έκφραση.

1.4 Τι είναι η οπτικοακουστική αφήγηση;

Για να κατασκευαστεί ένα οπτικοακουστικού έργο χρειάζεται να συνδυάσουμε διαφορετικά στοιχεία, σκέψεις, πρακτικές και τεχνικές που ομαδοποιούνται σε δύο διαφορετικά σύνολα (Bordwell & Thompson, 2004).

Ως πρώτο σύνολο ορίζεται η χρήση των οπτικοακουστικών τεχνικών που διαμορφώνουν το ύφος της ταινίας και καθορίζεται από τη χρήση των τεχνολογιών του μέσου που είναι: Η φωτογραφία, η σκηνοθεσία, το μοντάζ και ο ήχος. Ως δεύτερο σύνολο ορίζεται η αφήγηση που είναι η ροή των πληροφοριών της πλοκής που βοηθάει το θεατή να κατανοήσει την ιστορία και η χρήση γεγονότων της ιστορίας με μη διηγητικές εικόνες και ήχους. Η αφήγηση μιας ιστορίας αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο των μυθοπλασιών που παρουσιάζουν ανθρώπους τόπους ή γεγονότα, σκηνοθετημένα με βάση τη φαντασία του δημιουργού και αποδίδονται μέσω των ηθοποιών (Bordwell & Thomson, 2004).

1.5 Διδασκαλία της Κινηματογραφικής Παιδείας-Ηλικία

Η κινηματογραφική παιδεία καλό θα ήταν να ξεκινήσει από την προσχολική ηλικία γιατί όπως επισημαίνουν οι επιστήμονες τα παιδιά από πολύ νωρίς γνωρίζουν ήδη τις βασικές ερωτήσεις για την αποκωδικοποίηση ενός φιλμ. Η αντίληψη αυτών των κωδικών επικοινωνίας είναι ασυνείδητη και σε πιο απλοϊκή μορφή στην πρώιμη παιδική ηλικία και πιο συστηματική και συγκροτημένη σε μεγαλύτερες ηλικίες (Ανδριανοπούλου, 2010).

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αποτελούν μέσο όχι μόνο επικοινωνίας αλλά και διαμόρφωσης κοινωνικών τάσεων, πολύ περισσότερο για τα παιδιά που έρχονται σε άμεση επαφή με αυτά από την πρώιμη παιδική ηλικία. Όλες οι δραστηριότητες τους αλλάζουν σε σχέση με τις προηγούμενες γενιές (Ντάβου, 2005).

Είναι εντυπωσιακό το πόσο επηρεάζει ο κινηματογράφος έναν θεατή-παιδί. Όπως παρατηρούν οι Θεοδώρου, Μουμουλίδου και Οικονομίδου (2006) τα παιδιά βυθίζονται στο σκοτάδι μιας αίθουσας προβολής, παρασύρονται από τη μαγεία στον κόσμο του ονείρου, του φόβου, του γέλιου και της λύπης στο κλάμα και την κάθαρση.

Τα τελευταία χρόνια ο κινηματογράφος έχει συνυφαστεί με την έννοια της διασκέδασης. Οι γονείς θεωρούν πολύ σημαντικό το να παρακολουθήσουν μία ταινία με το παιδί τους σε μία κινηματογραφική αίθουσα. Τα παιδιά από τις πρώτες ταινίες εκτός από θεατές αποτελούν και μέρος της κινηματογραφικής παραγωγής (Κούρτη, Σιδηροπούλου, Τσίγκρα, 2009).

Οι Κωνσταντινίδου-Σέμογλου και Θεοδωροπούλου (2005) θεωρούν ότι η ύπαρξη της εικόνας στο παιδικό βιβλίο είναι απαραίτητη, γιατί τα παιδιά, προσλαμβάνουν πληροφορίες από την εικόνα και την αναπαραγωγή της, επειδή δεν έχουν την ικανότητα να μετασχηματίσουν το συγκεκριμένο σε έννοια. Ωστόσο, σε έρευνα με προνήπια και νήπια, τα οποία δέχονται λεκτικά και εικονικά μηνύματα (κινούμενες εικόνες) για να μελετηθεί η διαδικασία κατάκτησης άγνωστων λέξεων, διαπιστώνουν ότι στο λεκτικό ερέθισμα ενεργοποιούνται στο εικονικό όμως αρκούνται, ως επί το πλείστον, στην εικονική πληροφορία (Κωνσταντινίδου-Σέμογλου & Θεοδωροπούλου, 2005).

Σε συνδυασμό με το γλωσσικό κείμενο, αυτό που αντιλαμβάνεται το παιδί παρακολουθώντας μία ταινία είναι γενικότερο αντικείμενο διαπραγμάτευσης (Γρόσδος, 2018).

1.6 Τα 3 Cs της Cary Bazalgette στην κινηματογραφική παιδεία

Σύμφωνα με την Cary Bazalgette (1995) χρειάζεται να δοθούν στους μαθητές κατάλληλες ευκαιρίες για να εκφραστούν δημιουργικά μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Αυτό στηρίζεται στη θεωρία των 3Cs της παιδείας στα μέσα και περιλαμβάνει τρεις δομικούς άξονες.

α) Την κριτική προσέγγιση (critical) με την οποία το παιδί επεξεργάζεται κριτικά τα μηνύματα, εντοπίζει πλοκή, χώρο, χρόνο και ήρωες της ταινίας. Μπορεί επίσης να συγκρίνει ένα λογοτεχνικό έργο με την αντίστοιχη μεταφορά του στον κινηματογράφο, με αντιπαράθεση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του καθενός. Παράλληλα μπορεί να γίνει συγκριτική ανάλυση του ίδιου έργου ή του θέματος όπως προσεγγίζεται από διαφορετικούς δημιουργούς.

β) Την πολιτιστική προσέγγιση (cultural) που αξιοποιεί την πολιτισμική κληρονομιά παρακολουθώντας τον παγκόσμιο κινηματογράφο. Έτσι μπορούν τα παιδιά να δουν τον κόσμο εναλλακτικά και να απελευθερωθούν από τις συμβάσεις. Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίσουν διαφορετικές πρακτικές αναπαράστασης του συναισθήματος, της γλώσσας του σώματος, πέρα από τις οικείες εικόνες που έχουν δεδομένες ως τώρα.

γ) Την δημιουργική προσέγγιση (creative) με τα παιδιά δημιουργούς και παραγωγούς μιας νέας ταινίας, μαθαίνοντας όλα τα στάδια του φιλμ. Αυτό αποτελεί την πιο ψυχαγωγική πτυχή της εφαρμογής της κινηματογραφικής παιδείας στην εκπαίδευση. Είναι η στιγμή που δεν αναλύεται πλέον ο κινηματογράφος αλλά δημιουργείται ένα νέο κινηματογραφικό προϊόν από παιδιά, λαμβάνοντας ενεργό μέρος στην πλοκή και διάθεση του έργου. Η εκπαίδευση των μαθητών στην κινηματογραφική γραφή ,μετά βέβαια από μια κριτική ανάγνωση, είναι σημαντική γιατί μπορούν να αναδείξουν νέους δρόμους ανάλυσης του έργου και νέες μορφές έκφρασης και επικοινωνίας.

1.7 Μαθησιακά αποτελέσματα της οπτικοακουστικής αφήγησης

Μέσα από τη επαφή με τις κινηματογραφικές ταινίες τα παιδιά, έρχονται σε επαφή με προϊόντα υψηλής αισθητικής, αλλά και γνωρίζουν νέες αναπαραστάσεις του συναισθήματος και της γλώσσας του σώματος. Έτσι, «εθίζονται» σε εικόνες, που είναι παρόμοιες με κοινές ανθρώπινες συμπεριφορές, οι οποίες προσφέρουν τη δυνατότητα ενσυναίσθησης και υπέρβασης. Κυρίως μέσα από ταινίες, που έχουν αναφορά στην παιδική ηλικία, οι μικροί θεατές αναγνωρίζουν τα δικά τους συναισθήματα , τις δικές τους επιθυμίες, τις ανησυχίες και τους φόβους τους, ενεργοποιώντας πεδία έντονης συναισθηματικής επαφής με αυτά που συμβαίνουν στην οθόνη, τα οποία θα τους κάνουν χαρούμενους, θα τους ανακουφίσουν και θα τους ξεμπλοκάρουν. Είναι ένας ευχάριστος τρόπος να έρθουν σε επαφή με είδη και ταινίες από τον παγκόσμιο κινηματογράφο, που πιθανόν ούτε γνωρίζουν ούτε θα αποφάσιζαν να αναζητήσουν (Γουλής, 2016).

Το πιο σημαντικό όμως από όλα είναι ότι βοηθάει το παιδί να εμπλακεί συναισθηματικά. Η δομή της ενσυναίσθησης σύμφωνα με τον Smith (1989)είναι η ενσυναισθητική ταύτιση, η ενσυναισθητική κρίση και η ενσυναισθητική αντίληψη καθιστώντας ως πιο ισχυρή την ενσυναισθητική ταύτιση. Η ενσυναίσθηση μπορεί να είναι έμφυτη ή επίκτητη και ο κινηματογράφος συμβάλλει ενεργά στην απόκτηση της επίκτητης ενσυναίσθησης βιώνοντας τα συναισθήματα του ήρωα. Το αποτέλεσμα αυτής της εμπειρίας είναι ότι το άτομο μπορεί να αποκτήσει πιο θετική κοινωνική συμπεριφορά.

Η χρησιμοποίηση του κινηματογράφου στο σχολείο ως παιδαγωγικό μέσο βοηθάει στην ανάπτυξη της ενσυναίσθησης, του σεβασμού στην ετερότητα ανεξαρτήτως ρόλου, ηλικίας, καταγωγής, στην αλληλεγγύη και δρα ενάντια στο μονοδιάστατο και εθνικιστικό τρόπο σκέψης (Γεωργογιάννης, 2008).

Η αξιοποίηση του κινηματογράφου στην εκπαίδευση είναι αναγκαία για τους παρακάτω λόγους. Κιμουρτζής (2013)

1. Οι ταινίες από μόνες τους αποτελούν ένα αντικείμενο έρευνας και κριτικής.
2. Η παραδοσιακή μάθηση είναι πλέον ξεπερασμένη λόγω της συνεχόμενης επαφής των μαθητών με οπτικοακουστικές εμπειρίες.
3. Η διαθεματική προσέγγιση μπορεί να διευκολυνθεί από τον κινηματογράφο. Αναφερόμαστε σε μία πολύπλευρη διερεύνηση και μελέτη ενός θέματος που άπτεται πολλών γνωστικών αντικειμένων.
4. Ο κινηματογράφος είναι ένα επικοινωνιακό μέσο που συνδυάζει εικόνα, λόγο, χρώμα ,μουσική, μύθο και πραγματικότητα.
5. Η εικόνα ενεργοποιεί σύνθετες διεργασίες του εγκεφάλου (λογική και διαίσθηση).

1.8 Στόχοι, επιρροές της οπτικοακουστικής αφήγησης στην παιδεία και σύνδεση με τα γνωστικά αντικείμενα

Στα πλαίσια Εθνικού Διαλόγου για την Παιδεία το Μάρτιο του 2016 τέθηκε το θέμα της οπτικοακουστικής παιδείας και αναφέρθηκε ότι συνδέεται με τους εξής στόχους:

- α] τον οπτικοακουστικό εγγραμματισμό
- β] την αισθητική και καλλιτεχνική παιδεία
- γ] τον τεχνολογικό εγγραμματισμό

Η έννοια του γραμματισμού αφορά την ικανότητα του ατόμου να λειτουργεί αποτελεσματικά σε διάφορα περιβάλλοντα επικοινωνίας με χρήση πολλαπλών κειμενικών ειδών. Ο γραμματισμός κάνει αναφορά στις διαδικασίες με τις οποίες το άτομο αποκτά δεξιότητες γραφής, ανάγνωσης, αρίθμησης αναγνώρισης εικόνων ή άλλων μηνυμάτων, οι οποίες θεωρούνται απαραίτητες για την ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσης (Νάκου, 2010).

Συγκεκριμένα όσον αφορά τον κινηματογραφικό γραμματισμό ή κινηματογραφική παιδεία είναι ένας από τους θεμελιώδεις άξονες της οπτικοακουστικής παιδείας και της παιδείας σε όλα τα μέσα γενικά (Ανδριοπούλου, 2010) .

Οι κινούμενες εικόνες και η τηλεόραση έχουν την ικανότητα να κάνουν πιστή απεικόνιση της πραγματικότητας αλλά και να φωτίσουν κάποιες πτυχές ενός γεγονότος ή να το παραβλέψουν. Μπορούν να μεταχειριστούν συναισθηματικά και κοινωνικά τους θεατές με ευχάριστο και εποπτικό τρόπο (Σιμάτος, 1995).

Οι θετικές επιρροές των οπτικοακουστικών μέσων στην εκπαίδευση είναι παρακάτω:

-Ο έξω κόσμος εισβάλλει στη σχολική τάξη.

-Μειώνουν την απόσταση μεταξύ των απομακρυσμένων σχολείων και αυτών της πόλεως.

-Προτείνουν εμπλουτισμένα μοντέλα διδασκαλίας και βοηθάνε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες.

-Επειδή η γλώσσα είναι άμεση ,εύκολη και συγκεκριμένη παρέχουν υψηλό επίπεδο στην ικανότητα έκφρασης.

-Κάνουν τα παιδιά πιο παρατηρητικά.

-Προσελκύουν τα παιδιά μέσα από την κινούμενη εικόνα τον ήχο και το χρώμα

-Προάγουν τον πολιτισμό και τον τρόπο ζωής άλλων λαών.

-Προβάλλουν τη διαδικασία της εξέλιξης και ανάπτυξης οποιαδήποτε άλλης μορφής ζωής.

-Προσφέρουν βιωματική μάθηση, λόγω της συναισθηματικής εμπλοκής των παιδιών. (Βρύζας, 1997).

Ο κινηματογράφος είναι ένα ισχυρό μέσο για ηθική και πνευματική διαπαιδαγώγηση, προσφέρει γνώσεις, κατευθύνει την πεποίθηση των μαθητών, συμβουλεύει, εκπαιδεύει και διασκεδάζει. Το περιεχόμενο όμως των ταινιών πρέπει να συμφωνεί με το Επίσημο Αναλυτικό Πρόγραμμα του Σχολείου για να γίνεται αντιληπτό από τους μαθητές (Γιαννούλης, 1993).

Η επιλογή των ταινιών πρέπει να γίνεται με καλλιτεχνικά και παιδαγωγικά κριτήρια, γιατί σκοπός τους είναι να κεντρίσουν το ενδιαφέρον των παιδιών αλλά και να προσφέρουν εκπαιδευτικό υλικό για πολλαπλές προσεγγίσεις. Στο σχολείο σε σύνδεση

με διάφορα γνωστικά αντικείμενα οι ταινίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν: Στα καλλιτεχνικά μαθήματα όπως στη θεατρική αγωγή και στη μουσική, τις κοινωνικές επιστήμες όπως ιστορία, κοινωνιολογία αξιοποιούνται για την παρουσίαση κοινωνικών γεγονότων, βιογραφιών και στις φυσικές επιστήμες μπορούν να οπτικοποιήσουν δυναμικά φαινόμενα που δεν είναι εφικτή η παρατήρηση τους σε πραγματικό χώρο και χρόνο (Meyer, 2014).

1.9 Εμφάνιση της κινηματογραφικής παιδείας στα σχολεία

Η κινηματογραφική παιδεία στα σχολεία της Ελλάδος εμφανίστηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1990 με το Πρόγραμμα Μελίνα- Εκπαίδευση και Πολιτισμός(1995-2004) και περιλάμβανε εργαστήρια οπτικοακουστικής έκφρασης. Εφαρμόστηκε πειραματικά για έξι χρόνια σε δημοτικά σχολεία της Ελλάδας και της Κύπρου. Μετά έγινε πιλοτική εφαρμογή του σε σχολεία των Χανίων (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011).

Μια ακόμη σημαντική δράση το "Πάμε σινεμά;"(1999-2003) που σχεδιάστηκε από το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Πολιτισμού. Εφαρμόστηκε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση με στόχο να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με τον κινηματογράφο και την οπτικοακουστική αφήγηση (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011).

Το 1992 δημιουργήθηκε ο οργανισμός Νεανικό Πλάνο που με τις χορηγίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Παιδείας οργάνωσε πλήθος κινηματογραφικών δραστηριοτήτων για παιδιά .Μία από τις σημαντικότερες το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους (Θεμέλη, 2015).

Ένας άλλος οργανισμός το Κέντρο Εκπαιδευτικών Δράσεων και Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας "Καρπός"(2008) με εκπαιδευτικά εργαστήρια που έχουν σκοπό την απόκτηση της οπτικοακουστικής συνείδησης (Καρπός, 2019).

Το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων από το 2002 υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα οπτικοακουστικής Παιδείας. Στα πρώτα βήματα οργανώθηκαν συνολικές προβολές για την εκπαιδευτική κοινότητα με ταινίες οι οποίες συνδυάζουν τα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά με την καλλιτεχνική αρτιότητα. Στη συνέχεια εμπλουτίστηκαν με εργαστήρια και άλλες εκπαιδευτικές κινηματογραφικές δράσεις. Το 2012 γίνεται το μεγάλο βήμα δημιουργίας του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων

ως θεσμός που θα στέγαζε και θα συστηματοποιούσε όλες τις δράσεις που είχαν αναπτυχθεί στην προηγούμενη δεκαετία. Έχει σχεδιάσει και υλοποιεί προγράμματα όπως σινεμάθημα στην εκπαίδευση, σινεγραφήματα για εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, κινηματογραφική Λέσχη στο Σχολείο, αληθινές ιστορίες και Κρήτη και προφορική ιστορία. Απευθύνονται και στις δύο βαθμίδες εκπαίδευσης (CFF, 2021).

Ένα πρόγραμμα εισαγωγής στην τέχνη του κινηματογράφου «Πρώτη ώρα: σινεμά» από την Κινηματογραφική Εταιρεία Αθηνών, τις Νύχτες Πρεμιέρας και το Φεστιβάλ Α.Ο.Α.Φ.Φ (Athens Open Air Film Festival) (Θεμέλη, 2015).

Επίσης από το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης προσφέρεται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Τα σχολεία πάνε σινεμά» με προβολές ταινιών στα σχολεία (ΦΚΘ, 2021).

Φορείς Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που προσπάθησαν να εντάξουν την κινηματογραφική παιδεία στην εκπαίδευση:

Το Τοπικό Θεματικό Δίκτυο «Κινηματογραφική Εκπαίδευση» της Διεύθυνσης Π.Ε. Ανατολικής Θεσσαλονίκης που ιδρύθηκε το 2017. Ο κύριος σκοπός του Δικτύου είναι η επιμόρφωση εκπαιδευτικών σε θέματα κινηματογραφικής εκπαίδευσης καθώς και η διερεύνηση των δυνατοτήτων πρακτικής εφαρμογής της στο σχολικό περιβάλλον. Το Δίκτυο δραστηριοποιείται στο πλαίσιο εκπόνησης προγραμμάτων Πολιτιστικών Θεμάτων. Συμμετέχουν εκπαιδευτικοί, όλων των ειδικοτήτων, Νηπιαγωγείων και Δημοτικών Σχολείων της Ανατολικής Θεσσαλονίκης καθώς και οι μαθητές/τριες τους. Οι συμμετέχοντες/ουσες εκπαιδευτικοί παρακολουθούν τις επιμορφωτικές συναντήσεις που διοργανώνει το Δίκτυο και παράλληλα υλοποιούν προγράμματα «Κινηματογραφικής Εκπαίδευσης» στα σχολεία τους με την υποστήριξη της συντονιστικής επιτροπής του Δικτύου και των συνεργαζόμενων φορέων (Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Π.Ε. Αν. Θεσ/νίκης, 2018).

Το Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Σχολείων «Παιδεία στα Μέσα: τηλεόραση, διαδίκτυο, κινηματογράφος» που έχει σκοπό: την καλλιέργεια του οπτικοακουστικού αλφαριθμητισμού των μαθητών όλων των βαθμίδων και την προώθηση της Παιδείας στα Μέσα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο σχολικό περιβάλλον ή μέσω Διαδικτύου θα διαχέονται οριζόντια στο ωρολόγιο πρόγραμμα εμπλέκοντας όλα τα γνωστικά αντικείμενα και θα βασίζονται στις αρχές της βιωματικής μάθησης. Επίσης οι δράσεις θα καλύπτουν και τις τρεις πτυχές της εκπαιδευτικής διάστασης των Μέσων Επικοινωνίας: προβολή και αξιοποίηση, κριτική

χρήση, δημιουργία από τους ίδιους τους μαθητές. Συντονιστικοί φορείς του προγράμματος είναι: η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Σερρών (Γραφείο Σχολικών Δραστηριοτήτων), το Τμήμα Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης και Ψηφιακών Μέσων του Υ.ΠΑΙ.Θ. και το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας (ΕΚΟΜΕ, 2018).

Το Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Πολιτιστικών Θεμάτων με συντονιστικό φορέα - ιδρυτή τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ηρακλείου, τίτλο: Camera On και με τη συμμετοχή σχολικών μονάδων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου. Το Δίκτυο απευθύνεται στο σύνολο των εκπαιδευτικών της ΔΕΕ Ηρακλείου και ο σκοπός του είναι η μύηση εκπαιδευτικών και μαθητών/ριων στον κόσμο της κινηματογραφικής αφήγησης/δημιουργίας μαθητικών ταινιών μικρού μήκους και animation, καθώς και η διοργάνωση ετήσιου ομώνυμου Φεστιβάλ Μαθητικών Ταινιών. Διοργανώθηκε μία σειρά επιμορφωτικών σεμιναρίων και εργαστηρίων για εκπαιδευτικούς και μαθητές/ριες, καθώς και έξι (6) Φεστιβάλ Μαθητικών Ταινιών, θεωρώντας πως εάν ο κινηματογράφος χρησιμοποιηθεί σωστά από μεθοδολογικής πλευράς στην εκπαίδευση, μπορεί να συμβάλλει με μοναδικό τρόπο στην ανάπτυξη της προσωπικότητας των εφήβων στο συναισθηματικό, βουλητικό και γνωστικό τομέα (Ζαχαράτου, 2021).

1.10 Παιδικές ταινίες και κινούμενα σχέδια. Παιδαγωγική διάσταση.

Οι παιδικές ταινίες είναι ένα είδος κινηματογραφικών ταινιών πολύ δημοφιλές στα παιδιά και είναι ψυχαγωγικές όσο και εκπαιδευτικές. Οι ταινίες αυτές συνήθως προέρχονται από τις διεθνείς εταιρείες παραγωγής και διανομής παιδικού θεάματος. Ως μέρος της οπτικοακουστικής έκφρασης αξιοποιούν κλασικές δραματουργικές και αφηγηματικές συνταγές, με χιουμοριστική διάθεση, με απλό και κατανοητό κοινωνικό προβληματισμό, εντυπωσιακή σκηνοθεσία και ρυθμό που σε καθηλώνει (Θοδωρίδης, 2009).

Ο όρος animation προέρχεται από τη Λατινική λέξη anima που σημαίνει ψυχή και με τον όρο αυτό αναφερόμαστε σε ένα σύγχρονο κινηματογραφικό είδος που με την εναλλαγή γρήγορων εικόνων δημιουργεί την ψευδαίσθηση της κίνησης. Έχει στόχο την αναπαράσταση εντυπωσιακών κινήσεων που δεν θα μπορούσαν να

κινηματογραφηθούν με αληθινούς ηθοποιούς. Επειδή απαιτεί τη συνεργασία πολλών ειδικοτήτων θεωρείται βασικό εργαλείο εκπαιδευτικών πολυμέσων (Σιάκας, 2011).

Τα κινούμενα σχέδια είναι ταινίες που δεν έχουν ηθοποιούς αλλά ζωγραφιστές φιγούρες, συνήθως οι ήρωες τους είναι ζώα ή φανταστικά πλάσματα με αστεία μορφή που μιλούν και συμπεριφέρονται όπως οι άνθρωποι. Τα κινούμενα σχέδια αποτελούν τη συνέχεια των παραμυθιών σε ένα πολυμεσικό κόσμο. Για να μπορέσουν να κρατήσουν την προσοχή των παιδιών που έχουν περιορισμένη συγκέντρωση, χρησιμοποιούν πολλά λεκτικά και οπτικά αστεία ή ηχητικά αστεία κάτι που δημιουργεί ενθουσιασμό στα παιδιά. Η κινηματογραφική μουσική των κινουμένων σχεδίων, αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της κινηματογραφικής αφήγησης και ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της. Η κινηματογραφική μουσική μαζί με τους διαλόγους και τα ηχητικά εφέ συνθέτουν την ηχητική μπάντα μιας ταινίας (Σιάκας, 2011).

Η παιδαγωγική διάσταση του κινούμενου σχεδίου αναλύεται στα παρακάτω στοιχεία:

- Δραστηριότητες μάθησης οι οποίες προκύπτουν μέσα από εργαλεία δημιουργίας σεναρίου.
- Κατανόηση πληροφοριών με πολλαπλούς τρόπους όπως εικόνα, κίνηση, ήχος, μουσική, αφήγηση.
- Συμμετοχή στη διαδικασία με την παρουσίαση άψυχων αντικειμένων, κωμικών σχεδίων, διαλόγων και σεναρίων.
- Προσφορά ως εργαλείο συγκροτημένης γνώσης ,εκπαιδευτικών πρακτικών και που οδηγούν σε μία πιο ολιστική διαχείριση της γνώσης.
- Ελκυστικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα τα οποία αναπαριστούν οπτικά και ηχητικά ζητήματα που ενδιαφέρουν περισσότερο τους μαθητές.
- Οικονομική παραγωγή και τεχνικές λύσεις για την παραγωγή ενός βίντεο εύκολο για επεξεργασία και για διαμοιρασμό.
- Ομαδική διαδικασία που συνδυάζει διάφορες διαφορετικές ειδικότητες και εκφραστικά μέσα (Σιάκας, 2011).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.

2.1 Τα παραμύθια στον κινηματογράφο

Στο τέλος του 19ου αιώνα εμφανίστηκαν τα παραμύθια στο χώρο του κινηματογράφου. Πρώτος ο Γάλλος κινηματογραφιστής Melies άρχισε από το 1896 να χρησιμοποιεί τα μοτίβα του παραμυθιού στις ταινίες του. Κυρίαρχο στοιχείο της αφήγησης αυτή την εποχή είναι η εικόνα. Οι κινηματογραφιστές άρχισαν να αναπτύσσουν διάφορες τεχνικές για να ικανοποιήσουν το κοινό. Η εικόνα είναι ο πρωταγωνιστής πλέον στο παραμύθι και καλείται να το αφηγηθεί (Zipes, 1996).

Η εισαγωγή του ήχου επιφέρει μία νέα πραγματικότητα για τα παραμύθια γιατί μεταβάλλει τα δεδομένα για τις διασκευές τους (Zipes, 1996).

Δημιουργήθηκαν με την καθιέρωση των παραμυθιών κάποια τυπικά χαρακτηριστικά που έπρεπε να ακολουθήσει κάποιος προκειμένου να διασκευάσει ένα παραμύθι σε ταινία. Τα θέματα συνήθως ήταν μέσα από κουβέντες αγοριών και το χιούμορ είχε σχέση με τις φάρσες που έκαναν. Φυσικά οι ήρωες ήταν άνδρες. Όσον αφορά τη δομή ο πρωταγωνιστής έπρεπε να σώσει και να σωθεί. Οι γυναίκες σε αντίθεση δεν μπορούσα να σώσουν τον εαυτό τους αλλά συνήθως τραγουδούσαν σαν κάλεσμα σε βοήθεια. Η ιστορία ήταν απλή συνδέονταν με το τραγούδι και στο τέλος πάντα ερχόταν η ανακούφιση. Η γυναίκα συνήθως ασχολιόταν με το σπίτι ενώ ο άντρας με την εξουσία και τη δράση (Zips, 1996).

Ο Πινόκιο του Carlo Collodi μεταδόθηκε για πρώτη φορά από τη μεγάλη οθόνη το 1911 στο Τορίνο, έπειτα το 1940 έγινε ταινία από την Disney και η πιο πρόσφατη εκδοχή της ήταν από το Roberto Benigni το 2002. Ο Πινόκιο έχει διασκευαστεί περίπου 20 φορές για τον κινηματογράφο και έχει αποτελέσει έμπνευση τόσο για το θέατρο όσο και για την τηλεόραση (Bettelia, 2004).

Ο συγγραφέας του Πινόκιο λόγω του ότι έζησε σε μία ταραγμένη εποχή στην Ιταλία απεικονίζει στο έργο του τη φθορά και τον ξεπεσμό της Ιταλικής κοινωνίας και τα κρίσιμα προβλήματα που αντιμετώπιζε όπως ο αναλφαβητισμός, η φτώχεια και η πείνα (Pizzi, 2011).

Εικόνα2.Pinocchio(1940)Animation, παραγωγή: Disney.

2.2 Ο Πινόκιο της Walt Disney (1940)

Η κινηματογραφική εκδοχή του Πινόκιο(1940) σκηνοθετήθηκε από τους N. Ferguson και T. Hee και διαρκεί 84 λεπτά. Είναι ένα musical κινουμένων σχεδίων που έχει κερδίσει δύο Όσκαρ, της καλύτερης πρωτότυπης μουσικής επένδυσης και του καλύτερου πρωτότυπου τραγουδιού (Pinocchio,AFI,Catalogue of Feature Films). Αναφερόμαστε στο τραγούδι "When You Wish Upon A Star", το οποίο χρησιμοποιείται στην αρχή των περισσότερων ταινιών της Disney από το 1985 (Alegsa, 2021).

Το έργο αρχικά του Carlo Collodi ονομαζόταν " Η ιστορία μιας μαριονέτας " αλλά μετά το δέκατο έκτο κεφάλαιο μετονομάστηκε " Οι περιπέτειες του Πινόκιο". Ο συγγραφέας ήθελε να ολοκληρώσει το έργο στο δέκατο πέμπτο κεφάλαιο μη έχοντας αίσιο τέλος για τον Πινόκιο, αλλά κατόπιν διαμαρτυρίας των αναγνωστών αναγκάστηκε να το διαφοροποιήσει (Γαβριηλίδου, 2011).

Το 1883 εκδόθηκε σε βιβλίο και το 1914 αποκτήσε παγκόσμια φήμη και μεταφράστηκε σε περισσότερες από διακόσιες γλώσσες (Γαβριηλίδου, 2011).

Το 1994, ο Πινόκιο προστέθηκε στο National Film Registry των Ηνωμένων Πολιτειών ως πολύ σημαντική ταινία για τον πολιτισμό, την ιστορία και την αισθητική. Το 2001 ο Terry Gilliam την επέλεξε ως μία από τις δέκα καλύτερες ταινίες κινουμένων σχεδίων όλων των εποχών και το 2005 το Time.com την ονόμασε μία από τις 100 καλύτερες ταινίες των τελευταίων 80 ετών. Πολλοί ιστορικοί του κινηματογράφου θεωρούν ότι πρόκειται για την ταινία που βρίσκεται πιο κοντά στην τεχνική τελειότητα από όλες τις ταινίες κινουμένων σχεδίων της Disney. Τον Ιούνιο του 2008, το Αμερικανικό Ινστιτούτο Κινηματογράφου αποκάλυψε το "Ten top Ten" - τις δέκα καλύτερες ταινίες σε δέκα "κλασικά" αμερικανικά κινηματογραφικά είδη. Μετά από δημοσκόπηση σε πάνω από 1.500 άτομα από τη δημιουργική κοινότητα, ο Πινόκιο αναγνωρίστηκε ως η δεύτερη καλύτερη ταινία στο είδος των κινουμένων σχεδίων, μετά τη Χιονάτη (Alegsa, 2021).

2.3 Υπόθεση του έργου

Ο γέρο Τζεπέτο ένας μοναχικός κατασκευαστής παιχνιδιών φτιάχνει μία ξύλινη μαριονέτα και την ονομάζει Πινόκιο. Από μέσα του εύχεται να γινόταν αυτή η κούκλα ένα αληθινό αγόρι. Η Γαλάζια Νεράιδα που ακούει την ευχή του την κάνει πραγματικότητα όμως με ένα όρο, ο Πινόκιο πρέπει να αποδείξει ότι είναι καλός. Για να τον κρατήσει μακριά από διάφορους μελεάδες αναθέτει σε ένα γρύλο τον Τζίμινι να τον προσέχει, μία δουλειά πολύ δύσκολη γιατί ο Πινόκιο κάνει συχνά πολλά λάθη.

Την πρώτη μέρα πηγαίνοντας για το σχολείο βρίσκουν τον Πινόκιο στο δρόμο δύο απατεώνες ο Τίμιος Τζον και ο βοηθός του, οι οποίοι τον ξεγελούν και τον αναγκάζουν να συμμετάσχει στο κουκλοθέατρο του Στρόμπολι. Ο Πινόκιο τα καταφέρνει περίφημα στην παράσταση και γίνεται πολύ δημοφιλής, ο Στρόμπολι όμως τον κλειδώνει αμέσως μετά σε ένα κλουβί για πουλιά για να μην του φύγει. Η Γαλάζια Νεράιδα που εμφανίζεται για να βοηθήσει ρωτάει τον Πινόκιο πώς συνέβη όλο αυτό και αυτός λέει ψέματα και μεγαλώνει η μύτη του. Λίγο αργότερα με τη βοήθεια της Νεράιδας που τον συγχωρεί και του Τζίμινι δραπετεύει.

Μετά από λίγες μέρες οι απατεώνες ξαναβρίσκουν τον Πινόκιο και του λένε να πάει στο νησί της διασκέδασης. Αφελής όπως είναι υπακούει και πηγαίνει. Εκεί γνωρίζει ένα κακό παιδί τον Λάμπγουικ που τον μαθαίνει να καπνίζει, να πίνει, να τζογάρει και

διάφορα άλλα κακά πράγματα. Το νησί όμως κρύβει ένα μυστικό, τα παιδιά που πηγαίνουν εκεί γίνονται γαϊδούρια και πωλούνται για να δουλέψουν σε τοπικά αλατωρυχεία. Ο Λάμπγουικ γίνεται γαϊδαρος και ο Πινόκιο επειδή δεν έχει τόσο κακή συμπεριφορά αλλάζει εν μέρη, αποκτά μόνο αυτιά και ουρά γαϊδάρου. Τελικά βρίσκει τρόπο δραπετεύει από το Νησί της Ευχαρίστησης και επιστρέφει στο σπίτι του Τζεπέτο, δεν βρίσκει όμως κανέναν εκεί γιατί ο Τζεπέτο είχε βγει στη θάλασσα για να τον ψάξει.

Ο Πινόκιο μαζί με τον Τζίμινι αναζητούν τον Τζεπέτο αλλά στη θάλασσα τους τρώει μία τεράστια φάλαινα ο Μόνστρο ο οποίος προηγουμένως είχε καταπιεί και τον Τζεπέτο. Εκεί συναντιούνται όλοι μαζί και ο Πινόκιο έχει την ιδέα να ανάψει μία μεγάλη φωτιά για να κάνουν τον Μόνστρο να φτερνιστεί και έτσι ελευθερώνονται. Τα πράγματα δυσκολεύουν γιατί χάνονται στον ωκεανό και ο Τζεπέτο πνίγεται φωνάζοντας τον Πινόκιο να κολυπήσει ως την ακτή για να σωθεί. Ο Πινόκιο όμως δεν τον εγκαταλείπει, τον αρπάζει και τον μεταφέρει στην ακτή. Ο Τζεπέτο επιβιώνει ο Πινόκιο όμως φαίνεται να είναι νεκρός.

Ο Τζεπέτο και ο Τζίμινι γυρίζουν καταβεβλημένοι στο σπίτι με το σώμα του Πινόκιο. Η Γαλάζια Νεράιδα αποφασίζει ότι ο Πινόκιο έχει αποδείξει ότι είναι καλός και τον επαναφέρει στη ζωή και όχι μόνο αυτό τον μετατρέπει σε ένα αληθινό αγόρι. Όλοι είναι χαρούμενοι και γιορτάζουν. Η ταινία τελειώνει με τον Τζίμινι τον γρύλο να παίρνει ένα παράσημο από χρυσάφι και μία χορωδία να τραγουδάει το τραγούδι "When You Wish Upon A Star"(Alegsa, 2021).

2.4 Θεματική του έργου του Κολόντι και της ταινίας της Ντίσνεϊ

“Οι Περιπέτειες του Πινόκιο” είναι μια ιστορία για την απόκτηση της ωριμότητας, μια ιστορία με ηθική διδασκαλία την οποία εύκολα τα παιδιά μπορούν να καταλάβουν. Είναι μια ιστορία που αξιοποιεί τις τεχνικές της σάτιρας και ασκεί κοινωνική κριτική στο πρόσωπο κάθε μορφής εξουσίας: του δικαστή, του δασκάλου, του αστυνομικού, του σκληρού εργοδότη, της σοφίας των ηλικιωμένων ανθρώπων. Το έργο του Κολόντι έχει όλα αυτά που συνθέτουν μια καλοφτιαγμένη ιστορία: αλήθειες, συγκίνηση, τρόμο, χιούμορ, περιπέτεια αλλά και ανατροπή, παραβάσεις, διλήμματα (Γαβρηλίδου, 2012).

Ο Πινόκιο γεννιέται στο εργαστήριο του γερο-Τζεπέτο, το 1881, στην Τοσκάνη, μια εποχή που η πείνα θέριζε και η αγάπη για μόρφωση ολοένα και μεγάλωνε μια εποχή όπου τα ιδανικά της αγάπης, της αυταπάρνησης, της ευγνωμοσύνης, πάλευαν με την κοινωνική εξαθλίωση (Γαβριηλίδου, 2012).

Ο Κολόντι αποδίδει το ρεαλιστικό στοιχείο εκτός από το φανταστικό που εκτυλίσσεται η ιστορία. Χωρίς να περιγράψει χώρους και χρόνους χρωματίζει τα μέρη που περνάει ο Πινόκιο με χαρακτηριστικά στοιχεία που δομούν τη λαϊκή και αγροτική Τοσκάνη του 19ο αιώνα. Γνωρίζοντας πολύ καλά την αντίληψη της εποχής και την κοινωνική κατάσταση, βάζει τον Τζεπέτο να στέλνει το Πινόκιο σχολείο τονίζοντας ότι εκείνη την εποχή έλειπε ακόμη και η στοιχειώδη εκπαίδευση. Ο Πινόκιο διατρέχει την Ιταλία της εποχής μία Ιταλία γεμάτη βία, παιδιά ληστές και με τη σκιά της δικαιοσύνης απλωμένη παντού (Perrela, 1986).

Η γοητεία του παραμυθιού είναι ότι αποκαλύπτει τις εσωτερικές πτυχές της ανθρώπινης φύσης, με τις άπειρες ηθικές ψυχικές και πνευματικές δυνατότητες. Η αναζήτηση για το νόημα της ζωής δίνει νόημα στην ίδια την ύπαρξη η οποία πρέπει να περάσει από δοκιμασίες για να φτάσει στο ευτυχισμένο τέλος των προσπαθειών της. Ο μύθος είναι μία πορεία προς την ωριμότητα (Κούπερ, 1983).

Ο Πινόκιο είναι το αρχετυπικό σχήμα της παιδικής ηλικίας που δανείζει τη μορφή του σε διαφορετικές κάθε φορές αναπαραγωγές του (Bosseti, 2002).

Ο Πινόκιο έχει αρκετά χαρακτηριστικά από αυτά που συναντάμε στα μαγικά παραμύθια σύμφωνα με το Πρόπ (1987). Το μαγικό στοιχείο υπάρχει από την αρχή μέχρι το τέλος, άλλες φορές δημιουργεί εμπόδια στον πρωταγωνιστή κι άλλοτε τον βγάζει από το αδιέξοδο.

Ο συγγραφέας με απόλυτη μαεστρία χρησιμοποιεί το φανταστικό στοιχείο για να παρουσιάσει μία πραγματικότητα εντελώς φυσιολογική. Ο ήρωας του παραμυθιού μας θα αποδείξει στο τέλος ότι όλες οι κακουχίες που πέρασε τον έκανα σοφότερο και οδηγήθηκε στην αυτογνωσία. (Eliade, 1961).

Η διαδικασία της μεταμόρφωσης είναι η πιο θεαματική πράξη στα παραμύθια και αποτελεί ένα φαινόμενο με δύο όψεις μία πραγματική και μία φανταστική γιατί και οι ζωντανοί οργανισμοί υπόκεινται σε μεταμορφώσεις (Zan, 1996).

Οι περιπέτειες του Πινόκιο αποτελούν ένα οικογενειακό έργο που ακολουθεί τις νόρμες του 19ο για τις παιδικές ιστορίες ώστε να ενταχθούν στη βιβλιοθήκη της παγκόσμιας λογοτεχνίας (Perella, 1986).

Σύμφωνα με την ηθική διδακτική πλευρά το έργο περιλαμβάνει στερεότυπα, παραδοσιακούς ρόλους, πατριωτισμό, πειθαρχία, τιμωρία, όρους και έννοιες με ιδιαίτερη σημασία για την εποχή. Ένας συγγραφέας πρέπει να προσπαθήσει να μεταμφιέσει σε φρόνιμα πειθαρχημένα σχήματα ότι είναι πρωτοποριακό (Ζερβού, 1999).

Ο Πινόκιο μέσα από την ιστορία του βγάζει μία φωνή διαμαρτυρίας για τον κόσμο των ενηλίκων που τον περιβάλλει, διαμαρτυρία του νόμου στην αστυνομία, τη δικαιοσύνη, το κοινωνικό σύστημα, έτσι και το παιδί μπορεί να ταυτιστεί μαζί του και να σηκώσει το δικό του ανάστημα (Nikojaeva, 2002).

Είναι γεγονός ότι η εταιρεία Ντίσνεϊ δημιούργησε μια νέα ιστορία, με έναν νέο ήρωα που τον έλεγαν Πινόκιο. Η διασκευή της διατηρεί κάποια σημεία της πλοκής αλλά, απομακρύνεται από την αρχική εκδοχή και παραποιεί πολλά και κρίσιμα σημεία του έργου. Χάρη της εικόνας και του ήχου όμως οι αλλαγές γίνονται πειστικές και ελκυστικές ώστε τα περισσότερα παιδιά σε όλο τον κόσμο να είναι αποδέκτες τους. Η Ντίσνεϊ διαφοροποιείται ουσιαστικά στη διαμόρφωση της οπτικής σε σχέση με σημαντικά ζητήματα όπως είναι η οικογένεια, το φύλο, η φυλή, η μόρφωση, η εργασία, καθώς αναπαράγει τα ζητήματα αυτά σύμφωνα με τις δικές τις προσδοκίες. Έτσι διδάσκει και διαμορφώνει για το παιδικό κοινό συγκεκριμένες ιδεολογίες και τα καθοδηγεί σε ένα συγκεκριμένο τρόπο αντίληψης της πραγματικότητας (Γαβριηλίδου, 2012).

Οι αλλαγές στον Πινόκιο ήταν ανώφελες και άσκοπες, με ορισμένες εξαιρέσεις. Ο Πινόκιο της Ντίσνεϊ, διαφέρει πολύ από τον Πινόκιο του Κολόντι το μικρό ξύλινο αγόρι κι αγύριστο κεφάλι. Είναι ένα ανυπόμονο παιδάκι, που θέλει να γνωρίσει τον κόσμο, να γλεντήσει τη ζωή, ανυπάκουο και περίεργο που θα μπλέξει σε μια περιπετειώδη περιπλάνηση. Εκεί θα συναντήσει σκοτεινές και ύπουλες φιγούρες, θα γνωρίσει την όχι όμορφη πλευρά της κοινωνίας, θα βάλει σε κίνδυνο τη ζωή του, θα μάθει από τα παθήματά του, θα ωριμάσει στο τέλος και θα εκπληρώσει το όνειρό του να γίνει αληθινό παιδί χάρη στο μαγικό ραβδάκι της Νεράιδας με τα Γαλάζια Μαλλιά,

όταν θα έχει πάρει ένα μάθημα από τα στραβοπατήματά του κι όταν θα νοιώσει την αγάπη που έχει πάρει και θα θέλει να την ανταποδώσει (Γαβριηλίδου, 2011).

Σε όλη την ταινία προβάλλεται η αμοιβαία αγάπη και η δυσκολία στις σχέσεις πατέρα και γιου, ο γέρο Τζεπέτο από την πλευρά του τον καθοδηγεί και τον συμπαραστέκεται χωρίς να γίνεται πειστικός και αυταρχικός μία σχέση στοργής και φροντίδας (Bosseti, 2002).

Σε αντίθεση στο έργο του Κολόντι ο Πινόκιο πρέπει να αναγνωρίσει ακόμη περισσότερα ιδεώδη και πρέπει να αποδείξει ότι έχει υιοθετήσει τις βασικές κοινωνικές αξίες της εποχής του: όταν δηλαδή αναγνωρίζει την αξία της μόρφωσης, της εργασίας, της προσφοράς τότε μόνο γίνεται κοινωνικά αποδεκτός και η ανταμοιβή του είναι η μεταμόρφωσή του σε αληθινό παιδί (Γαβριηλίδου, 2012).

Μια σημαντική διαφορά του πρωτότυπου κειμένου με την ταινία που αλλάζει και όλο τον ιδεολογικό προσανατολισμό είναι ότι η Ντίσνεϊ αντιλαμβάνεται τη σημασία της λέξης μεγαλώνω ως μαθαίνω να ελέγχω τα ένστικτά μου, μαθαίνω να ευχαριστώ τους άλλους και μαθαίνω να ακολουθώ τους άλλους. Για τον Κολόντι όμως μεγαλώνω σημαίνει όχι μόνο να ελέγχω τον εαυτό μου και να πειθαρχώ, αλλά και μαθαίνω να διακρίνω ποιον να εμπιστεύομαι και ποιον όχι, να ανταποδίδω το καλό που μου έκαναν προσφέροντας την συμπαράστασή μου, και να μπορώ να αντιληφθώ έννοιες όπως η ειλικρίνεια (Card, 1995).

2.5 Αφηγηματική δομή του έργου του Κολόντι και της ταινίας της Ντίσνεϊ

Η δομή της αφήγησης ακολουθεί το κλασικό μοντέλο μία γραμμική μορφή αφήγησης που σημαίνει ότι οτιδήποτε συμβαίνει είναι αποτέλεσμα του προηγούμενου. Όλα τα αφηγηματικά στοιχεία συνδέονται μεταξύ τους με αρχή, μέση και τέλος. Η πλοκή στηρίζεται σε διάφορα επινοήματα και η διήγηση διέπεται από ένα τέλει ορθολογισμό, υπάρχει σχέση αιτίου και αιτιατού. Μιλάμε για ένα σενάριο που χρησιμοποιεί τα τρία αφηγηματικά στερεότυπα: τη σύγκρουση, την μεταμόρφωση και την περιπλάνηση. Δραματοποιεί τη δράση ενός ήρωα και αναπλάθει τις περιπέτειες και τις περιπλανήσεις του, όπως επίσης περιγράφει και ψυχικές και συνειδησιακές μεταμορφώσεις (Βαλούκος, 2006).

Σύμφωνα με τη θεωρία του Βαλούκου (2006) για τη δομή της αφήγησης και τα δύο κείμενα διατηρούν το γνωστό αφηγηματικό στερεότυπο σύγκρουση, μεταμόρφωση και περιπλάνηση. Στη συνέχεια αυτά ενεργοποιούν κάποιες σταθερές τεχνικές δράσης όπως: καταδίωξη, απειλή, εκδίκηση που χρησιμοποιούνται για το χτίσιμο του μύθου και τη δημιουργία πλοκής. Τα δυναμικά μοτίβα που έχουμε είναι:

-Σύγκρουση ανάμεσα σε αντίθετους πόλους: καλό- κακό, μικρό -μεγάλο, αγάπη - καθήκον, άτομο- κοινωνία, αθωότητα- διαφορά.

-Αναζήτηση της αλήθειας των μυστικών της ζωής.

-Καταδίωξη με ήρωα διωκόμενο από τον αντίπαλο.

-Περιπλάνηση ταξίδι προς την ελευθερία και επιστροφή στη γενέθλια πόλη. Είναι η προσέγγιση ηθικών αξιών και αναθεώρησης της ζωής, μία ψυχική αναζήτηση.

-Μεταμόρφωση ο ήρωας αλλάζει και είναι πλέον διαφορετικός άνθρωπος μέσω μιας διαδικασίας εκπαίδευση η μαθητείας που εποπτεύεται από ένα μέντορα η μία μαγική δύναμη.

Η ταινία της Ντίσνεϊ και το έργο του Κολόντι έχουν διαφορετική αφηγηματική δομή γιατί αλλάζουν τα πρόσωπα που τη συνθέτουν, οι αξίες και η τοπογραφία. Στη Ντίσνεϊ δεν διατηρείται η σάτιρα και το ειρωνικό ύφος του Κολόντι. Υπάρχει μόνο η θεματική της πατρικής αγάπης, της μητρικής φιγούρας και η αυτοθυσία του Πινόκιο. Στην ταινία της Ντίσνεϊ συγκεκριμένα πολύ σημαντικό ρόλο κατέχει ο γρύλος ο Τζίμινι, ο οποίος ξεκινάει την αφήγηση και συνεχίζει στο έργο με τη διαρκή παρουσία του. Είναι η συνείδηση του Πινόκιο ο οποίος πλέον είναι ένα άβουλο και αθώο παιδάκι, παθητικό υποκείμενο των όσων συμβαίνουν και ανίκανο να κινήσει τη δράση. Την ευθύνη για τις παγίδες που του στήνει η κοινωνία έχουν όλοι οι άλλοι εκτός από αυτόν και ειδικότερα ο γρύλος, τον οποίο έχει βάλει η Νεράιδα να τον προσέχει. Επειδή ο Πινόκιο είναι πάρα πολύ γρήγορος, συνήθως ο Τζίμινι δεν προλαβαίνει να φτάσει έγκαιρα για να τον σώσει και έτσι πάλι πέφτει το βάρος της ευθύνης πάνω του επειδή δεν έφτασε στην ώρα του για να τον προστατεύσει. Ο Πινόκιο γενικά λειτουργεί χωρίς συνείδηση για αυτό και δεν μαθαίνει από τα λάθη του, γιατί δεν μπορεί να τα αντιληφθεί (Γαβρηλίδου, 2012).

Ο Τζίμινι και στις δύο περιπτώσεις αποτελεί εκτός από τη συνείδηση και ένα υποκατάστατο γονικού προτύπου που τον συμβουλεύει άλλοτε με αυστηρό ύφος και άλλοτε με επίπληξη, ενώ η Γαλάζια Νεράιδα που έχει τις ιδιότητες ενός υπερφυσικού όντως προωθεί τη δράση δίνοντας ζωή στον Πινόκιο (Γαβριηλίδου, 2011). Η νεράιδα συμβολίζει τη μητρική αγάπη που βρίσκεται κάθε στιγμή δίπλα του και τον προστατεύει με υπομονή, κατανόηση και συγχώρεση για τα λάθη του. Ο Τζεπέτο και η Νεράιδα έφεραν τον Πινόκιο στην ανθρώπινη μορφή με τον τρόπο τους και κατάφεραν μέσα από την αυτοθυσία και την αυταπάρνηση να τον ολοκληρώσουν ως άνθρωπο και να τον κάνουν αληθινό αγόρι (Κολόντι, 1987).

Η Ντίσνεϊ όμως θέλει προφανώς τον Πινόκιο άβουλο με αδυναμίες και εξαρτώμενο από ενήλικες φιγούρες. Η Νεράιδα με τα Γαλάζια Μαλλιά μεταμορφώνει τον Πινόκιο σε αληθινό αγόρι ως ανταμοιβή στον Τζεπέτο επειδή ο ίδιος με τα παιχνίδια που κατασκευάζει, δίνει χαρά στα παιδιά. Στις Περιπέτειες του Πινόκιο του Κολόντι, ο Πινόκιο αποκτάει συνείδηση καθώς αποκτάει την ικανότητα να μπαίνει στην θέση των άλλων και να ανταποδίδει, να φροντίζει τους άλλους. Ο Γρύλος εμφανίζεται όταν έχει μπλεξίματα για να του θυμίζει τον τρόπο να τα διαχειριστεί. Στην Ντίσνεϊ ο Τζίμινι είναι μεν η συνείδηση του Πινόκιο αλλά μόνο για να του παρέχει λεκτικά τις συμβουλές του και να τον επιπλήττει όταν είναι ανυπάκουος. Στην ουσία στην ταινία δεν αποκαλύπτονται οι λόγοι της υπακοής του Πινόκιο (Card, 1995).

Ο Κολόντι μέσω του Πινόκιο δείχνει την ηθικά αδύναμη πλευρά της κοινωνίας, κάνοντας κριτική με το σατιρικό και ειρωνικό ύφος του. Αφήνει ατιμώρητες τις διεφθαρμένες φιγούρες που παγιδεύουν τον Πινόκιο ακριβώς επειδή δεν τιμωρούνται και στην πραγματική ζωή. Το είδος της κριτικής του προσπαθεί να ξεσκεπάσει το σύστημα και να ανατρέψει την πραγματικότητα. Στην Ντίσνεϊ οι διεφθαρμένες φιγούρες, κάνουν μόνο ένα πέρασμα για να κινήσουν την πλοκή, με πολύ ήσυχο τρόπο φεύγουν από την αφήγηση και οι πράξεις τους δεν σχολιάζονται. Τόσο αθόρυβα που δεν δίνουν έναυσμα για προβληματισμό (Γαβριηλίδου, 2012).

Αν παρακολουθήσουμε τα μοτίβα που επέλεξε η Ντίσνεϊ στη διασκευή της καθώς και αυτά που δεν επέλεξε και με ποιο τρόπο τα ανέπτυξε, θα καταλάβουμε αρκετά. Στο μοτίβο της διάσωσης του Τζεπέτο από τον Πινόκιο, μια στιγμή που πρέπει να δείξει την ωριμότητα και την ψυχολογία του ήρωα, αυτήν τη φορά τα δύο έργα συμφωνούν. Ο Πινόκιο είναι έτοιμος να αντιμετωπίσει τα πάντα για να ελευθερώσει τον πατέρα του και για πρώτη φορά παίρνει πρωτοβουλίες μια που ως τώρα στην ταινία τον

συνηθίσαμε διαφορετικό. Ο Τζίμινι, σ' αυτήν την σκηνή, μένει φοβισμένος και άβουλος με τον πρωταγωνιστή να τον παραγκωνίζει (Γαβριηλίδου, 2012).

Προς το τέλος του έργου και της ταινίας υπάρχει μια σημαντική διαφοροποίηση. Μετά τη διάσωση, ο Πινόκιο του Κολόντι φρόντιζε τον αδύναμο πατέρα του. Σηκωνόταν κάθε πρωί και πήγαινε να γυρίζει το μαγκάνι για να κερδίσει ένα ποτήρι γάλα, που θα έκανε καλό στην υγεία του πατέρα. Έμαθε επίσης να φτιάχνει καλάθια και πανέρια και με τα λεφτά που έβγαζε βοηθούσε στις ανάγκες του σπιτιού. Έφτιαξε κι ένα καροτσάκι μόνος του για να πηγαίνει βόλτα τον ανήμπορο μπαμπά του. Πέρα από όλα αυτά φρόντιζε και την Νεράιδα που ξαφνικά ήταν βαριά άρρωστη. Ο Πινόκιο της Ντίσνεϊ τελειώνει διαφορετικά. Όταν ξεβράζεται στην ακτή τον βρίσκουν χωρίς τις αισθήσεις του και ο πατέρας του τον μεταφέρει στο σπίτι. Είναι επομένως αυτός που χρειάζεται βοήθεια. Ο Τζεπέτο ξαπλώνει το άψυχο σώμα του στο κρεβάτι και κλαίει με λυγμούς, σε λίγο όμως εμφανίζεται η Νεράιδα που πραγματοποιεί το θαύμα και δίνει για δεύτερη φορά ζωή στον Πινόκιο (Γαβριηλίδου, 2012).

2.6 Οι χαρακτήρες της ταινίας

Το αρχικό σχέδιο για την ταινία ήταν πολύ διαφορετικό από το τελικό αποτέλεσμα. Πολλοί χαρακτήρες και γεγονότα από το αρχικό βιβλίο χρησιμοποιήθηκαν στις πρώτες εκδοχές. Ο παραγωγός Walt Disney δεν έμεινε ευχαριστημένος με την αρχική ιδέα και τους έβαλε να αλλάξουν πολλά από την ιστορία και τους χαρακτήρες. (Alegsa, 2021)

Ο Πινόκιο: Ο Enrico Mazzanti, ο πρώτος εικονογράφος του Πινόκιο, με απόλυτο σεβασμό στο κείμενο του Κολόντι τον έντυσε με μια ιδιαίτερη ενδυμασία που συνδύαζε στολή μαριονέτας με τα ρούχα παιδιών εκείνης της εποχής. Η Ντίσνεϊ διάλεξε μια τυρολέζικη φορεσιά, που δε θα ταίριαζε στην απ' το πρωί ως το βράδυ αλήτικη ζωή του Πινόκιο. Του χάρισε επίσης δυο άσπρα γάντια, σαν αυτά που φοράει ο Μίκυ (Γαβριηλίδου, 2012).

Σύμφωνα με τον Alegsa (2021) ο Πινόκιο στην αρχή θα έμοιαζε με μια πραγματική ξύλινη μαριονέτα, με μακριά μυτερή μύτη, μυτερό καπέλο και γυμνά ξύλινα χέρια. Θα συμπεριφερόταν πιο ώριμα και θα έκανε κακά πράγματα επίτηδες, αντί να τον εξαπατούν για να κάνει κακά πράγματα. Αλλά ο Walt Disney δεν πίστευε ότι ο χαρακτήρας αυτός θα άρεσε στον κόσμο, οπότε άλλαξε την εμφάνισή του και τον τρόπο

που ενεργούσε. Τον έκαναν να μοιάζει περισσότερο με πραγματικό αγόρι, με μικρή μύτη, παιδικό καπέλο και κανονικά χέρια με γάντια. Τα μόνα μέρη του που εξακολουθούσαν να μοιάζουν με μαριονέτα ήταν τα χέρια και τα πόδια του.

Αυτό άλλαξε λόγω της δυσκολίας να αποδοθούν στην οθόνη οι φυσικές κινήσεις ενός ξύλινου κούκλου. Έτσι το άκαμπτο ξύλινο αγοράκι του Κολόντι, που έκλαιγε και γελούσε σαν παιδί, ξαναδημιουργείται από ένα πιο εύπλαστο υλικό και γίνεται πιο ευαίσθητος. Γι' αυτό, μαζί με τα εξωτερικά του χαρακτηριστικά, μεταβάλλεται και η συναισθηματική και ψυχολογική υπόστασή του (Γαβρηλίδου, 2012).

Ο Τζίμινι είναι ένας γρύλος που λειτουργεί ως "συνείδηση" του Πινόκιο και αφηγείται μέρη της ιστορίας. Είναι ο κύριος πρωταγωνιστής. Στην πρώτη εκδοχή της ιστορίας δεν τον είχαν συμπεριλάβει. Όταν τον πρόσθεσαν, έμοιαζε περισσότερο με πραγματικό γρύλο, αλλά ο Γουόλτ ήθελε να αρέσει σε περισσότερους ανθρώπους, οπότε τον άλλαξε σε έναν μικρό άνθρωπο χωρίς αυτιά. Αυτό ήταν το μόνο που τον έκανε να μοιάζει με έντομο (Alegsa, 2021).

Ο Τζεπέτο είναι ένας κατασκευαστής παιχνιδιών που δημιουργεί τον Πινόκιο και επιθυμεί να γίνει ένα πραγματικό αγόρι.

Ο Φίγκαρο και η Κλειώ είναι η ασπρόμαυρη γάτα και το χρυσόψαρο του Τζεπέτο.

Ο Honest John είναι μια πονηρή ανθρωπόμορφη αλεπού που ξεγελάει τον Πινόκιο δύο φορές στην ταινία. Είναι ο κύριος ανταγωνιστής.

Ο Γκίντεον είναι ο χαζός, μουγκός, ανθρωπόμορφος βοηθός γάτας του Honest John. Ο Γκίντεον είναι ο δευτερεύων ανταγωνιστής.

Ο Στρόμπολι, είναι ένας μεγάλος, κακός, κατασκευαστής μαριονετών που αναγκάζει τον Πινόκιο να παίζει στη σκηνή για να βγάλει χρήματα. Είναι ο κύριος ανταγωνιστής.

Η Γαλάζια Νεράιδα, είναι η όμορφη και καλή νεράιδα που ζωντανεύει τον Πινόκιο και τον μετατρέπει στο τέλος σε πραγματικό αγόρι.

Ο αμαξάς, ένας διεφθαρμένος αμαξάς που κατέχει και διαχειρίζεται το Pleasure Island. Είναι ο δευτερεύων ανταγωνιστής.

Ο Λάμπγροικ, είναι ένα άτακτο αγόρι που συναντά ο Πινόκιο στο δρόμο του για το νησί της διασκέδασης και κάνουν παρέα.

Ο Μόνστρο είναι η φάλαινα που καταπίνει τον Τζεπέτο, τον Φίγκαρο και την Κλειώ κατά τη διάρκεια της αναζήτησής τους για τον Πινόκιο. Είναι ο τελικός ανταγωνιστής. (Alegsa, 2021)

Σύμφωνα με τη θεωρία του Βαλούκου (2006) για τους χαρακτήρες και το πρωτότυπο έργο του Κολόντι όσο και η ταινία καλύπτουν όλο το φάσμα των ηρώων ώστε να δώσουν ένα ολοκληρωμένο έργο. Περιλαμβάνουν θετικούς ήρωες που αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση, αρνητικούς που οδηγούν σε σύγκρουση με τη μέση ηθική αντίληψη και το μοτίβο του περιπλανώμενου ήρωα που είναι ο Πινόκιο και εμπερικλείει όλες οι συγκρούσεις της ανθρώπινης προσωπικότητας.

- το πνεύμα με την ύλη
- τη φαντασία με την πραγματικότητα
- τη σοφία με τη βλακεία
- την αδεξιότητα με τη δεξιοτεχνία
- την καλοτυχία με την ατυχία
- το καλό με το κακό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.

Εικόνα 3. Η δημιουργική γραφή στο σχολείο

3.1 Δημιουργική γραφή στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Η διδασκαλία του γραπτού λόγου κατέχει σημαντική θέση στο αναλυτικό πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου. Κυρίαρχο μοντέλο διδακτικής του γραπτού λόγου, είναι το κειμενοκεντρικό-διαδικαστικό μοντέλο. Είναι ένα μετασχηματισμένο μοντέλο κειμενοκεντρικής θεωρίας του γραπτού λόγου, σε διδακτικό πλαίσιο που μπορεί να εφαρμοστεί (Ματσαγγούρας, 2001).

Όταν το παιδί συνομιλεί με ένα κείμενο αρχίζει να αναγνωρίζει τις δυνατότητες της γλώσσας, τα όρια της φαντασίας και της δημιουργικότητας. Έρχεται σε επαφή με ένα κόσμο παγκόσμιων ιδεών και αξιών και γνωρίζει διαφορετικούς ανθρώπινους χαρακτήρες. Χωρίς συζήτηση του εκπαιδευτικού με τον μαθητή δεν πρέπει να πραγματοποιηθεί η αναγνωστική προσέγγιση ενός κειμένου. Η στάση που πρέπει να κρατάει ο εκπαιδευτικός απέναντι στο κείμενο είναι να είναι ανοιχτός ως προς το νόημα του (Κωτόπουλος, 2011).

Η δημιουργική γραφή στην Ελλάδα άρχισε να εντάσσεται στην εκπαίδευση τα τελευταία χρόνια. Η φιλοσοφία και το διδακτικό υλικό που προσφέρει, βοηθάει τους μαθητές να γίνουν δημιουργικοί και παραγωγικοί με έναν παιγνιώδη τρόπο. Συνδυασμός λοιπόν παιχνιδιού και μάθησης σημαίνει βιωματική μάθηση του λόγου. Η πράξη της γραφής βιώνεται ανώδυνα και χωρίς να γίνεται απωθητική στα παιδιά (Πασσιά & Μανδηλαράς, 2000).

Η δημιουργική γραφή περιλαμβάνει λειτουργίες που συναντώνται στο παιχνίδι όπως η αίσθηση περιπέτειας, φαντασίας και περιέργειας (Καρακίτσιος, 2012).

Αναφερόμαστε στη διαδικασία κατά την οποία με την κατάλληλη διέγερση της παιδικής δημιουργικότητας έχουμε παραγωγή λόγου με παιγνιώδη και απαλλαγμένο από αυστηρά μαθησιακά και αξιολογικά πλαίσια τρόπο (Σουλιώτης, 1995).

Σύμφωνα με τον Κωτόπουλο (2012) ο όρος δημιουργική γραφή, προσπαθεί να αποδώσει στα ελληνικά τον όρο «creative writing» και αναφέρεται στην ικανότητα κάποιου να μετατρέπει σε γραφή τις δημιουργικές του σκέψεις αλλά και στο σύνολο των εκπαιδευτικών τεχνικών, που στόχο έχουν την κατάκτηση συγγραφικών δεξιοτήτων.

Οι μαθητές μπορούν να πειραματιστούν σε διάφορα λογοτεχνικά είδη, χωρίς να φοβούνται αν γράφουν σωστά ή λάθος (Κωτόπουλος, 2015).

Ο Rodari (2003) θεωρεί δημιουργικό ένα μυαλό που πάντα δουλεύει, ρωτάει, ανακαλύπτει προβλήματα, διαθέτει κρίση και καταπιάνεται απ' την αρχή με ένα πράγμα χωρίς να το εμποδίζουν οι τύποι και οι φόρμες. Οι παραπάνω ιδιότητες γίνονται εμφανείς κατά τη διαδικασία της δημιουργίας, η οποία πάντα επιτυγχάνεται με έναν ψυχαγωγικό τρόπο (Βακάλη, 2013). Ο Rodari θεωρεί τη δημιουργικότητα ως συνώνυμο της αποκλίνουσας σκέψης, μια σκέψη που χειρίζεται με διαφορετικό τρόπο αντικείμενα και έννοιες (Rodari, 2003).

Υπάρχει μια εσωτερική διαλεκτική ανάμεσα στο συναίσθημα και στην δημιουργική πράξη για το άτομο που εμπλέκεται στη διαδικασία. Το έργο που παράγει δεν αξιολογείται με όρους επίσημης αντικειμενικής κριτικής, γιατί βρίσκεται στη μεταβατική εμπειρία. Η ολοκληρωμένη βίωση της δημιουργικής διαδικασίας βρίσκεται στο παραγόμενο έργο. Η παιγνιώδη διάθεση το βοηθάει να επαναπροσδιορίσει την καθημερινότητα (Βακάλη, 2013).

Η φιλαναγνωσία και η δημιουργικότητα στο πλαίσιο των σχολικών δραστηριοτήτων αποτελούν βασικό ζητούμενο και στη διδασκαλία της λογοτεχνίας, υπάρχει δυνατότητα να προωθηθούν μέσα από βιωματικές δραστηριότητες δημιουργικής γραφής. Η δημιουργική γραφή ωθεί τους μαθητές στη συγγραφή και είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος, να διδαχθεί η λογοτεχνία μέσα από σύγχρονες βιωματικές μεθόδους. Η αξιοποίηση της δημιουργικής γραφής στο σχολείο μπορεί να επιφέρει καθοριστικές αλλαγές στη διδασκαλία τη λογοτεχνίας (Καρακίτσιος, 2012).

Όταν το παιδί διαβάζει λογοτεχνία και συνεχίζει γράφοντας δημιουργικά, όσο περνάει ο καιρός ωριμάζει ως αναγνώστης. Στον χώρο της εκπαίδευσης η διδασκαλία της Δημιουργικής Γραφής λειτουργεί ως ελεύθερη έκφραση της προσωπικότητάς του. Αναφερόμαστε στην πρωτότυπη γραφή και όχι στην από μιμήσεως. Οι διδάσκοντες πρέπει να προετοιμάσουν τα παιδιά έτσι ώστε να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν το δικό τους δημιουργικό έσωθεν. Έτσι θα δημιουργηθεί ένα νέο περιβάλλον όπου βασικό ρόλο θα παίζει ο πειραματισμός και η ανακάλυψη (Βακάλη, 2013).

Μία άλλη άποψη είναι ότι η δημιουργική γραφή είναι περισσότερο εκπαιδευτικό εργαλείο, που βοηθάει στη διδασκαλία πολλών διαφορετικών αντικειμένων και δεν σχετίζεται υποχρεωτικά με τη διδασκαλία της λογοτεχνίας ή τα φιλολογικά μαθήματα (Νικολαΐδου, 2016).

Η δημιουργική γραφή μπορεί να επιτύχει στην ανάπτυξη κριτικής και δημιουργικής σκέψης, να ενεργοποιήσει τη φαντασία, να βελτιώσει τη γλωσσική καλλιέργεια και την επικοινωνιακή ικανότητα των παιδιών. Το παιδί φτάνει στο σημείο να αντιλαμβάνεται πόση δύναμη κρύβουν οι λέξεις. Η δημιουργική αυτή διαδικασία μπορεί να οριστεί σύμφωνα με τις θεωρίες της δημιουργικότητας. Με βάση τους παράγοντες που βοηθούν στη δημιουργικότητα του ατόμου μπορούμε να έχουμε μία εννοιολογική προσέγγιση. Οι παράγοντες αυτοί είναι: το γλωσσικό ερέθισμα, ο δημιουργικός συγγραφέας, το κείμενο και τέλος η δημιουργική διαδικασία και τα στάδια που αυτή περιλαμβάνει (Γρόσδος, 2014).

Σύμφωνα με τον Μπότσα (2013) κατά την διαδικασία της διδακτικής πρακτικής προκύπτουν διάφορες δυσκολίες, όταν τα παιδιά ξεκινούν να γράψουν ένα κείμενο. Γενικά είναι μια πολύπλοκη δραστηριότητα, που απαιτεί γνωστικές, μεταγνωστικές, γλωσσικές και μεταγλωσσικές δεξιότητες, αλλά και οπτικοκινητικό συντονισμό. Οι δυσκολίες που προκύπτουν στα παιδιά δημοτικού έχουν να κάνουν με την μικρή τους εμπειρία, καθώς και με αναπτυξιακού τύπου ελλείμματα στις προαπαιτούμενες δεξιότητες. Για παράδειγμα, η προσοχή, η μνήμη, καθώς και οι μεταγνωστικές δεξιότητες.

Τα συγγραφικά στάδια σύμφωνα με τον Ματσαγγούρα (2001) είναι: το προσυγγραφικό στάδιο που περιλαμβάνει τις φάσεις της αυθεντικοποίησης, της παραγωγής και της οργάνωσης των ιδεών. Το δεύτερο, είναι το συγγραφικό στάδιο, που περιλαμβάνει τη φάση της αρχικής κειμενοποίησης, στο οποίο εντάσσεται και η καταγραφή των ιδεών

που παρήχθησαν, οργανώθηκαν και ιεραρχήθηκαν στο προηγούμενο στάδιο. Τέλος, στο μετασυγγραφικό στάδιο, έχουμε την παραγωγή γραπτού λόγου να περνά από τη φάση της βελτίωσης, της αναδιαμόρφωσης του αρχικού κειμένου και της επιμέλειας. Στο στάδιο αυτό είναι ενσωματωμένες οι γνωστικές και μεταγνωστικές διαδικασίες της αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης του τελικού κειμένου, καθώς και όλων των συγγραφικών αναστοχασμών.

Οι δυσκολίες για τις οποίες μιλήσαμε πιο πάνω, επιμερίζονται σε όλα τα στάδια (προσυγγραφικό, συγγραφικό και μετα-συγγραφικό) και σε όλες τις δεξιότητες που εμπλέκονται. Ιδιαίτερα η παραγωγή ιδεών στο προσυγγραφικό στάδιο, αποτελεί μεγάλο πρόβλημα για τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου. (Κωτούλας, Παντελιάδου & Μπότσας, 2004).

3.2 Εικόνα και δημιουργική γραφή στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Στην εποχή μας η εικόνα κατέχει κυρίαρχη θέση ως επικοινωνιακό μέσο λόγω των αλλαγών που επέφερε η τεχνολογία, η δημιουργία πολυπολιτισμικών κοινωνιών και η μεταβαλλόμενη οικονομία (Kress, 1998).

Αν η ποιότητα των εικονικών πληροφοριών, η ποσότητά τους και ο τρόπος μετάδοσης τους ήταν ελεγχόμενος, θα μπορούσε να έχει θετικά αποτελέσματα ως προς την μετάδοση γνώσεων στα παιδιά. Η ανάγνωση των εικόνων έχει μία ιδιαιτερότητα σε σχέση με το γραπτό κείμενο και δημιουργεί πρόβλημα ως προς την πρόσληψη των μηνυμάτων από μέρος του παιδιού. Η πολυσημία της εικόνας αλλά και ο συνδυασμός της με το κείμενο, είναι πολύ πιθανό να έχει επιπτώσεις στο δέκτη. (Κωνσταντινίδου-Σέμογλου & Θεοδωροπούλου, 2005).

Η εκμάθηση ανάγνωσης και ερμηνείας των εικόνων από τα παιδιά βοηθάει να ενεργοποιηθούν οι αντιληπτικές τους ικανότητες, η μεταξύ τους επικοινωνία και μέσω της διάδρασης να παράγουν κατασκευασμένη γνώση που θα τους βοηθήσει να κατανοήσουν άτομα διαφορετικής κοινωνικής και πολιτισμικής προέλευσης (Νάκου, 2005).

Ο κινηματογράφος είναι δείγμα πολυτροπικού κειμένου γιατί χρησιμοποιεί διαφορετικούς σημειωτικούς τρόπους επικοινωνίας: Το κείμενο- γραπτό σενάριο και προφορικό με τους διαλόγους, τα ζωγραφικά έργα, τα σκηνικά, την εικόνα, το χρώμα

τη γλώσσα του σώματος, τους ήχους, τα ακουστικά εφέ. Η λογοτεχνική αφήγηση συνδέεται με τον κινηματογράφο γιατί και τα δύο αφηγούνται μία ιστορία. Ως βάση μιας ταινίας είναι το σενάριο (Γρόσδος, 2013).

Τα διαφορετικά είδη του κινηματογράφου συνδέονται με τα γνωστικά αντικείμενα του σχολείου και βοηθούν στο να σχεδιαστούν μαθήματα με θεματικές που αφορούν την κοινότητα και μαθήματα με επιστημονικά θέματα. Είναι μία τέχνη που βοηθάει τον θεατή να κατανοήσει την ανθρώπινη υπόσταση σε χώρο-χρονική τοποθέτηση. Μας φέρνει σε επαφή με την πραγματικότητα αλλά και μας ωθεί στο υπερβατικό (Γρόσδος, 2013).

Η αλληλεπίδραση του παιδιού με την εικόνα το οδηγεί στη δημιουργία μιας δικής του πραγματικότητας, προσαρμοσμένη βέβαια σε αυτό που βιώνει καθημερινά. Πραγματοποιεί τις επιθυμίες του χρησιμοποιώντας τον κόσμο της φαντασίας, έρχεται σε επαφή με τον πρωτότυπο λόγο, αναπτύσσει κριτική σκέψη, επικοινωνεί και αποκομίζει γνώσεις για τον κόσμο (Νάκου, 2005).

Η χρήση εικονικού διδακτικού υλικού αναπτύσσει τις δεξιότητες παραγωγής γραπτού κειμένου και βοηθάει στην παραγωγή και οργάνωση ιδεών (Γρόσδος, 2014).

Ενώ είναι μια μορφή αναπαράστασης της πραγματικότητας ωστόσο εμφανίζει μόνο εκδοχές της και παράγει οπτικά ερεθίσματα πιο ελκυστικά και κατανοητά από την ίδια (Βρύζας, 2005).

Μία κινηματογραφική ταινία μπορεί να προσφέρει στα παιδιά τα περισσότερα στοιχεία της επικοινωνιακής διαδικασίας. Κατά τη διάρκεια παρακολούθησης της έχουμε μία κοινότητα αναγνωστών οι οποίοι θα εκφράσουν απόψεις, θα περιγράψουν, θα σχολιάσουν και θα επιχειρηματολογήσουν. Από την άλλη πλευρά παίρνουν όλα τα απαραίτητα ερεθίσματα για την παραγωγή γραπτού λόγου. Τα παιδιά σε ομάδες ή ατομικά θα γράψουν τίτλους, θα κατανοήσουν συναισθήματα ή θα τα ζωγραφίσουν (Γρόσδος, 2013).

Ο κινηματογράφος έχει τη δύναμη ενός εκπαιδευτικού εργαλείου που προωθεί γενικές και ειδικές γνώσεις, προσφέρει θέαμα, ψυχαγωγία κι απόλαυση, ενώ καλλιεργεί αισθητικά τους μαθητές και ανοίγει δρόμους στον πολιτισμό μετασχηματίζοντας την κοινωνική έκφραση ως τρόπο εκδήλωσης ιδεολογιών και συμμετοχής σε μία δημοκρατική κοινωνία (Κορωναίου, 2006) .

Η προβολή μιας κινηματογραφικής ταινίας, για τον Γρόσδο (2014), αποτελεί μία ολοκληρωμένη προσομοιωτική κατάσταση καθώς τα παιδιά συμμετέχουν σε μία εμπειρία πέραν της απλής επικοινωνιακής λειτουργίας. Έχει την ικανότητα να φέρνει τον θεατή σε επαφή με την πραγματικότητα, που αυτή δημιουργεί, και να μεταφέρει την αίσθηση ότι όλα διαδραματίζονται μπροστά στα μάτια του θεατή. «Οι εικόνες του κινηματογράφου λειτουργούν ως συναισθηματικά ερεθίσματα».

Σύμφωνα με τη Γιωτοπούλου (2018) η διαμόρφωση της κινηματογραφικής γλώσσας συνδέεται και με το θέατρο ως μίμηση, αντικατοπτρισμός ή ανατροπή. Οι σχέσεις των δύο τεχνών από την αρχή είναι αμφίδρομες και πολύπλοκες «με δάνεια και υπόγειες, έμμεσες ή φυσικές ανταλλαγές στη σκηνοθεσία, τη γραφή, την υποκριτική, τη σκηνογραφία κ.ά.»

3.3 Πρακτική εφαρμογή της εικόνας για την παραγωγή γραπτού λόγου

Σύμφωνα με τον Rogers (1984) η ανάγνωση και η ερμηνεία των εικόνων, μπορεί να συνδεθεί με τη χρήση και την παραγωγή λόγου γιατί όταν επεξεργαζόμαστε την εικόνα σε βάθος, οδηγούμαστε στη δόμηση σύνθετων εννοιών και στην έκφραση αντίστοιχου λόγου.

Με δύο τρόπους χρησιμοποιούμε τη εικόνα ως ερέθισμα για την παραγωγή λόγου. Με απλές διδακτικές εφαρμογές (παραγωγή λεξιλογίου – στην πρώτη ανάγνωση και γραφή) ή με πιο σύνθετες δραστηριότητες (δημιουργία σεναρίων, παροιμιών ή κόμικς, δημιουργία ιστορίας με σειρά εικόνων). Η τελευταία δραστηριότητα παραγωγή αφήγησης με βάση εικόνες, οδηγεί το παιδί στην κατάκτηση του γραμματισμού και το καθιστά ικανό να κατακτήσει αναγνωστικές συμπεριφορές (Γιαννικοπούλου, 2016).

Η παραγωγή λόγου με βάση το οπτικό ερέθισμα μπορεί στην αρχή να περιλαμβάνει απλές εφαρμογές, όπως παραγωγή λεξιλογίου. Αργότερα τα ίδια τα παιδιά δημιουργούν σχέσεις και συνέχειες από το ερέθισμα. Όταν ζωγραφίζουν ταυτόχρονα διηγούνται. Οι ζωγραφιές τους είναι ιστορίες που έχουν ή μια εικόνα ή σειρά εικόνων. Στη συνέχεια, κατασκευάζουν έννοιες και αντιλαμβάνονται διαδικασίες ερμηνείας. Μέσα από πιο σύνθετες διαδικασίες και με καθοδήγηση, παράγουν λόγο με παιγνιώδη

μορφή, μπορούν να φανταστούν τη συνέχεια της ιστορίας, να μετατρέψουν τον αφηγηματικό λόγο σε οπτικό και αντίστροφα κλπ. (Γρόσδος, 2008).

Σε μια μελέτη του Γρόσδου (2013) διερευνήθηκε πόσο είναι εφικτή και τα προβλήματα που προκύπτουν, κατά την εφαρμογή δραστηριοτήτων δημιουργικής γραφής με τη χρήση εικονικού υλικού, στο Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο. Δέκα έξι εκπαιδευτικοί, αφού υλοποίησαν διδακτικές παρεμβάσεις δημιουργικής γραφής, με τη χρήση εικόνων λογοτεχνικών βιβλίων, έργων τέχνης και κινηματογραφικών ταινιών, απάντησαν σε ερωτηματολόγιο και σε ερωτήσεις δομημένης και ημιδομημένης συνέντευξης. Στις παρεμβάσεις που έγιναν, χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικές στρατηγικές διδασκαλίας και τα κείμενα που παράγγαζαν τα παιδιά, «βαθμολογήθηκαν» σε σχέση με την οργάνωση, την πρωτοτυπία και τη φαντασία. Σύμφωνα με το Γρόσδο (2013), οι εκπαιδευτικοί θεώρησαν πως η παρέμβαση δημιουργικής γραφής, με τη χρήση εικονικών αναπαραστάσεων, είναι αποτελεσματική για την παραγωγή γραπτού λόγου.

Μια κινηματογραφική ταινία αποτελεί για τα παιδιά ενεργή συμμετοχή σε μία εμπειρία, η οποία προσφέρει τα περισσότερα στοιχεία της επικοινωνιακής διαδικασίας (Γρόσδος, 2014). Είναι μια προσωπική σχέση παιδιού και κινηματογραφικής εικόνας που το οδηγεί να ταυτιστεί με τα πρόσωπα και την πλοκή του έργου, να επιλέξει ένα φανταστικό ρόλο και μέσω της ταύτισης να δράσει. Μοιάζει με ένα ευχάριστο παιχνίδι που θα το οδηγήσει στην παραγωγή λόγου (Γρόσδος, 2018).

Σκοπός της κινηματογραφικής παιδείας σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011) είναι η νεανική και παιδική εξοικείωση, η επαφή με τα δομικά στοιχεία της κινηματογραφικής γλώσσας και η κατανόηση του τρόπου κατασκευής της κινηματογραφικής αφήγησης, η κατανόηση της οργάνωσης και της μεταφοράς πληροφορίας μέσα από την εικαστική διάσταση. Επίσης ως στόχος τίθεται η ενεργοποίηση των μαθητών και η μετατροπή τους από παθητικούς δέκτες μηνυμάτων σε ενεργούς θεατές ή κατασκευαστές μηνυμάτων και η ενσωμάτωση στη μαθησιακή διαδικασία ταινιών μυθοπλασίας ή τεκμηρίωσης ως εργαλείο κατανόησης, συσχετισμού, κριτικής σκέψης.

Η νέα παιδαγωγική φιλοσοφία εστιάζει στον μαθητή, δίνει έμφαση στις καινοτόμες ιδέες και στη χρήση νέων μέσων, στη δημιουργικότητα, στη φαντασία, στην αισθητική καλλιέργεια που βοηθάει να κατανοήσουν οι μαθητές τις δημοκρατικές αξίες, την

ισονομία μεταξύ των πολιτών και την διαφορετικότητα, το σεβασμό προς το περιβάλλον και τη λογική της αειφόρου ανάπτυξης. Επίσης ενισχύει το διερευνητικό και κριτικό πνεύμα στη γλώσσα. Το σχολείο πρέπει να είναι μαθητοκεντρικό, κοινωνιοκεντρικό και βιωματικό, με όλους τους συντελεστές του να συμμετέχουν, χώρος δημιουργικός και όχι στερεότυπης διδασκαλίας (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011).

Σε επίπεδο διδακτικής πρακτικής τα παιδιά προεφηβικής ηλικίας, μπορούν:

- 1) Να γράψουν σενάρια πρωτότυπα όπως ταινίες μικρού μήκους, συνεντεύξεις, διαφημίσεις.
- 2) Να μετατρέψουν λογοτεχνικά κείμενα σε σενάρια.
- 3) Να αλλάξουν την αφηγηματική δομή των ήδη υπαρχόντων σεναρίων.
- 4) Να χρησιμοποιήσουν τα κινηματογραφικές ταινίες ως έμπνευση για τη συγγραφή λογοτεχνικών ιστοριών (Γρόσδος, 2018).

Ο Γρόσδος (2018) προτείνει έναν βασικό άξονα αξιοποίησης των κινηματογραφικών ταινιών στο πλαίσιο της δημιουργικής παραγωγής λόγου.

(α) Να μελετηθεί ένα έργο τεχνικά εξετάζοντας τα αφηγηματικά στοιχεία της ταινίας. Μια ενδεικτική δραστηριότητα από τον Γουλή (2016) : Όταν παρακολουθούμε μία κινηματογραφική ταινία, μικρού ή μεγάλου μήκους, προσπαθούμε μαζί με τα παιδιά να αναγνωρίσουμε τα τέσσερα P της ταινίας (Protagonist -πρωταγωνιστής, Problem - πρόβλημα, Plot -πλοκή και Premise - κεντρική ιδέα). Τα παιδιά εργάζονται ομαδικά.

(β) Να τροποποιηθεί η πλοκή και να ανατραπούν τα μοτίβα με το ερώτημα «τι θα γινόταν αν».

(γ) Σημεία του έργου να αποτελέσουν αφετηρίες για συγγραφή νέων ιστοριών. Μια ακόμα ενδεικτική δραστηριότητα από τον Γουλή (2016): Η συγγραφή ενός σεναρίου από τα παιδιά μπορεί να ξεκινήσει όχι από την πλοκή, αλλά από το κτίσιμο του ήρωα, του πρωταγωνιστή. Ποιος είναι ο ήρώας μας; Τον δημιουργούμε αναζητώντας: το ψυχολογικό πορτρέτο (οι αξίες, οι στάσεις, οι πεποιθήσεις, οι επιθυμίες, οι ανάγκες και οι στόχοι του, οι φόβοι, οι ματαιοδοξίες, οι αυταπάτες και οι αδυναμίες ελαττώματα του πρωταγωνιστή), τον περίγυρό του, τους φίλους και συμμάχους του, το παρελθόν του, τους ανταγωνιστές του, την εμφάνισή του και τις συγκρούσεις που αντιμετωπίζει

(η αντίθεση ανάμεσα στον εσωτερικό κόσμο και τον εξωτερικό κόσμο του πρωταγωνιστή).

(δ) Να κινηματογραφήσουν δικά τους βιώματα τα παιδιά (πχ μια σχολική γιορτή, ένα θεατρικό δρώμενο)

(ε) να συνταχθούν προσομοιωτικά σενάρια σε ομαδικές δράσεις (δραματοποίηση) και (στ) να συγκεντρωθούν πληροφορίες από διάφορες πηγές και να μελετηθούν διεξοδικά πάνω σε ένα θέμα.

3.4 Στόχοι στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διεργασίας -Σχέδιο μαθήματος **Πινόκιο**

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- 1.Να απολαύσουν την αισθητική εμπειρία της παρακολούθησης ενός φιλμ.
- 2.Να αναπτύξουν κριτική σκέψη ως ‘κριτικοί αναγνώστες’ του κινηματογραφικού έργου.
- 3.Να ερμηνεύσουν με δημιουργικό τρόπο το συγκεκριμένο κινηματογραφικό έργο.
- 4.Να καλλιεργήσουν (ανάλογες με την ηλικία τους) δεξιότητες ενσυναίσθησης.
- 5.Να συνειδητοποιήσουν την περιπλοκότητα των σχέσεων που αναπτύσσονται στο εσωτερικό του έργου (ρόλοι, αξίες, πρότυπα, σχέσεις αγάπης, αμοιβαιότητας, εξουσίας κ.λπ.)
- 6.Να αναγνωρίσουν τη διαχρονικότητα και την παγκοσμιότητα του θέματος των σχέσεων μεταξύ των επάλληλων γενεών.
- 7.Να καλλιεργήσουν περαιτέρω φιλιαναγνωσία.
- 8.Να καλλιεργήσουν τις εκφραστικές δεξιότητές τους στον προφορικό και στον γραπτό λόγο
- 9.Να καλλιεργήσουν ικανότητες ομαδικής εργασίας –επικοινωνίας
- 10.Να έρθουν σε επαφή με το εκπαιδευτικό δράμα με βιωματικές ασκήσεις ώστε να μπορέσουν να κατανοήσουν τον τρόπο ανάλυσης του κειμένου και των ηρώων.

11. Να μάθουν όλα τα βήματα για τη συγγραφή ενός λογοτεχνικού και θεατρικού έργου.

3.5 Χρήση του εκπαιδευτικού δράματος ως προεργασία για τη δημιουργική γραφή. (Ασκήσεις)

Στο Εκπαιδευτικό Δράμα υπάρχουν διάφορες τεχνικές για την ανάπτυξη της δραματικής πλοκής και των θεατρικών χαρακτήρων. Μπορούν να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για τη συγγραφή θεατρικών κειμένων και κάποιες από αυτές συνδέονται άμεσα με τη γραφή. Χρησιμοποιούνται από τον εμπνευστή επιλεκτικά, ανάλογα με το περιεχόμενο του θέματος, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τη δυναμική της ομάδας (Τσιάρας, 2005).

Παρακάτω παρατίθενται μερικές από τις τεχνικές που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ώστε να ωθήσουμε τα παιδιά σε έναν δημιουργικό και αναλυτικό τρόπο σκέψης μιας ιστορίας και των ηρώων της και φυσικά με παιγνιώδη τρόπο. Οι ασκήσεις αυτές προτείνονται ως προεργασία για την εισαγωγή στο κυρίως διδακτικό σχέδιο μαθήματος δημιουργικής γραφής :

Ιδεοθύελλα: Είναι οι αυθόρμητες ιδέες των μαθητών για τη δραματοποίηση της ιστορίας ή για ένα χαρακτήρα (Αυδή, Χατζηγεωργίου, 2009).

Ρόλος στον τοίχο: Ζωγραφίζουμε σε χαρτί και κολλάμε στον τοίχο ή στον πίνακα το περίγραμμα μιας ανθρώπινης φιγούρας που αναπαριστά το ρόλο. Τα παιδιά πρέπει να γράψουν εντός του περιγράμματος σκέψεις και συναισθήματα του προσώπου. Εκτός του περιγράμματος γράφουν σκέψεις και συναισθήματα άλλων χαρακτήρων του δράματος ή ακόμη και δικούς τους προβληματισμούς ή αισθήματα. Με αυτό τον τρόπο οι μαθητές εμβαθύνουν στην ψυχολογία ενός μυθοπλαστικού προσώπου (Αυδή, Χατζηγεωργίου, 2009).

Τίτλοι: Μια επιρροή από τον Μπρεχτ που εξασκεί την ικανότητα των μαθητών στο γράψιμο και τους βοηθάει να καταλάβουν το νόημα μιας δραματικής αναπαράστασης. Τα παιδιά προσπαθούν να αποδώσουν με τίτλους μια εικόνα ή μια σκηνή (Τσιάρας, 2005). Εμείς από πριν έχουμε ετοιμάσει εικόνες σε φωτοτυπία τις οποίες μοιράζουμε

στα παιδιά. Οι διαφορετικοί τίτλοι μπορούν να αποκαλύψουν διαφορετικές αναγνώσεις του έργου (Αυδή, Χατζηγεωργίου ,2007).

Παρακολούθηση της σκέψης του ρόλου: Ο εμπνευστής παγώνει τη δράση και καλεί τους μαθητές να πουν τις σκέψεις που κάνει ένας ρόλος τη δεδομένη στιγμή σε πρώτο πρόσωπο. Έτσι βλέπουμε τα βαθύτερα κίνητρα του ρόλου, αλλά επίσης οι μαθητές μαθαίνουν πώς να χρησιμοποιούν το πρώτο πρόσωπο στο δραματικό λόγο (Αυδή, Χατζηγεωργίου, 2007).

Τελετουργίες: Οι τελετουργίες μπορούν να μας αποκαλύψουν τις αξίες και την πολιτισμική μας ταυτότητα. Λειτουργούν ως δέσμευση για τους ρόλους και τις χρησιμοποιούμε για να επιβραδύνουμε το ρυθμό της δράσης (Αυδή, Χατζηγεωργίου, 2007).

Θέατρο της Αγοράς: Αυτή την τεχνική εισήγαγε ο Augusto Boal στο Θέατρο του Καταπιεσμένου. Μια ομάδα παρουσιάζει το πρόβλημα ή μία συνθήκη καταπίεσης. Ο θεατής μπορεί να παρέμβει, να σταματήσει τη δράση και να προτείνει μια άλλη λύση. Οι μαθητές με αυτόν τον τρόπο δουλεύουν τη φαντασία τους και μαθαίνουν πώς μπορούν να κατακτήσουν μια σημαντική αλλαγή σε προσωπικό ή κοινωνικό επίπεδο (Αυδή, Χατζηγεωργίου, 2007).

Ανακριτική καρτέκλα: Μία ψυχολογική διάσταση του ρόλου: Τοποθετούμε στη μέση της τάξης μια καρτέκλα όπου κάθεται ο πρωταγωνιστής και αρχίζει δέχεται ερωτήσεις από τους συμμετέχοντες για τις πράξεις, τους στόχους, τα κίνητρα και τις ιδέες του. Αυτοί που κάνουν τις ερωτήσεις μπορεί επίσης να υποδύονται κάποιο ρόλο (Αυδή, Χατζηγεωργίου, 2007).

Προσωπικά αντικείμενα του ρόλου: Τα προσωπικά αντικείμενα του ρόλου διαλέγονται προσεχτικά είτε από τον εμπνευστή είτε από τα ίδια τα παιδιά. Οι μαθητές κατανοούν πόσο σημαντικά είναι τα σκηνικά αντικείμενα στο θεατρικό έργο, γιατί αποκαλύπτουν άγνωστες πτυχές των χαρακτήρων και έχουν συμβολική διάσταση (Αυδή, Χατζηγεωργίου, 2009).

Κάρτες ρόλων: Μοιράζονται κάρτες στα παιδιά με τα κύρια χαρακτηριστικά των ρόλων τους. Μπορούν επίσης να αξιοποιηθούν στις κάρτες και αρχέτυπα χαρακτήρων (ήρωας, μέντορας, σύμμαχος, ανταγωνιστής, φαρσέρ-απατεώνας, διπρόσωπος) (Τσιάρας , 2005).

Διάδρομος της συνείδησης: Οι μαθητές σχηματίζουν διάδρομο με τα σώματά τους, μέσα από τον οποίο περνάει ένας ρόλος που βρίσκεται σε δίλημμα. Πρέπει να συμβουλευθούν το χαρακτήρα καθώς περνάει από μπροστά τους για το ποια απόφαση πρέπει να πάρει. Οι συμβουλές μπορεί να είναι και αντικρουόμενες (Αυδή, Χατζηγεωργίου, 2007).

Πριν τη διδακτική πρακτική που θα ακολουθήσουμε λαμβάνουμε υπόψη:

Η έμπνευση δεν διδάσκεται διδάσκονται όμως οι τρόποι για τη δημιουργία ενός πλαισίου που ευνοεί τη γέννηση της και την έκφραση της. Η αταξία δηλαδή η αποφυγή κανόνων ευνοεί τις γλωσσικές διαφοροποιήσεις, οδηγεί σε μία διαφορετική χρήση των λέξεων, σε αποκλίνουσες επιλογές, σε διαφορετικές ματιές της πραγματικότητας και σε καινούργιους δρόμους έκφρασης και γραφής (Καρακίτσιος, 2012).

Για αυτό πριν ξεκινήσουμε τεχνικές δημιουργικής γραφής σχεδιάζουμε διδακτικές προτάσεις που κυριαρχούν οι απρόοπτες καταστάσεις στις οποίες εμπλέκονται οι έννοιες της δημιουργικότητας και της δημιουργικής γραφής για να μπορέσουν τα παιδιά να απελευθερώσουν τη φαντασία τους (Γρόσδος, 2015).

Η τεχνική της προσομοίωσης

Όταν είναι αδύνατη η συμμετοχή των παιδιών σε άμεσα γεγονότα προτείνετε η δραστηριοποίηση τους σε επινοούμενες δράσεις. Ένα παιχνίδι προσομοίωσης δηλαδή συμμετοχή σε τεχνητές δράσεις, καταστάσεις που μοιάζουν με πραγματικά γεγονότα. Η επικοινωνιακή και συναισθηματική δύναμη του γεγονότος ωθεί το παιδί να αποκτήσει μία προσωπική σχέση με το προσομοιωτικό γεγονός, να εισβάλει σε αυτό επιλέγοντας ένα φαντασιακό ρόλο, να ταυτιστεί με πρόσωπα και γεγονότα και μέσω αυτού να εκδηλώσει και να καταγράψει σκέψεις, συναισθήματα, συμπεριφορές. Δεν είναι απαραίτητο να υπάρχουν στοιχεία ρεαλιστικότητας και αληθοφάνειας για να λειτουργήσει το προσομοιωτικό γεγονός ως ερέθισμα (Γρόσδος, 2015).

Το ιδεολογικό περιεχόμενο μιας ταινίας, η θεματολογία της, οι έννοιες που αναδεικνύει διαχέονται και ενοποιούν οριζόντια διάφορα επιστημονικά πεδία, συμβάλλοντας στη δημιουργία προσομοιωτικών καταστάσεων και συνεπακόλουθα στην παραγωγή λόγου (Γρόσδος, 2016).

3.6 Σχέδιο μαθήματος με την ονομασία **“ΠΙΝΟΚΙΟ”**

Οι ερωτήσεις και οι ασκήσεις κατασκευάστηκαν σύμφωνα με το σχέδιο μαθήματος για την οπτικοακουστική αφήγηση που προτείνει το (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011). Βέβαια είναι όλες προσαρμοσμένες στην ταινία Πινόκιο και προστέθηκαν και πολλές καινούριες.

1. Προβολή της ταινίας Πινόκιο 1940. Διάρκεια 88'λεπτά

Επειδή η ταινία είναι μεγάλη θα χρειαστούμε δύο διδακτικές ώρες. Τα παιδιά πρέπει να καταλάβουν ότι θα εργαστούμε διεξοδικά πάνω σε αυτήν, γι αυτό πρέπει να την παρακολουθήσουν προσεχτικά και να κρατάνε σημειώσεις, στις μικρότερες ηλικίες Α τάξη μόνο προφορικά. Το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να δοθεί στα παιδιά πριν την προβολή της ταινίας.

2. Ανάλυση ,συζήτηση, ερωτήσεις κατανόησης

Μετά την προβολή της ταινίας αρχίζουμε με τις ερωτήσεις κατανόησης, ενσυναίσθησης και με κάποιες ασκήσεις του εκπαιδευτικού δράματος που θα μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε καλύτερα τους χαρακτήρες και την πλοκή. Θα διαρκέσει περίπου 4 διδακτικές ώρες.

Ερωτήσεις (Α-Β-Γ-Δ ΤΑΞΕΙΣ)

- Ποια είναι τα πρόσωπα του έργου ονομάστε τα;
- Ποια είναι η άποψή σας για το καθένα;
- Ποιες είναι οι σχέσεις του Πινόκιο με τα άλλα πρόσωπα του έργου;
- Ποιος είναι ο ρόλος του νεράιδας;
- Τι αδυναμίες έχει ο Πινόκιο;
- Με ποιους αναγκάζεται να παλέψει;
- Πώς αισθάνεται όταν δεν βρίσκει τον πατέρα του;
- Πώς αισθάνεται ο Πινόκιο όταν φυλακίζεται;
- Τι ρόλο παίζει η μουσική στο έργο;
- Τι σχέση έχουν ο Πινόκιο και με τον πατέρα του;
- Ποιοι είναι οι καλοί και ποιοι είναι οι κακοί χαρακτήρες του έργου;

- Ο Πινόκιο φέρθηκε γενναία όταν βρέθηκε σε δύσκολη στιγμή αυτός και η οικογένεια του;
- Ο Πινόκιο έκανε λάθη;
- Τι σας έκανε εντύπωση στο έργο;
- Ποιες είναι οι αγαπημένες σας σκηνές;

Ερωτήσεις (Γ-Δ ΤΑΞΕΙΣ)

- Θα χάσει ο Πινόκιο την εμπιστοσύνη του στους ανθρώπους;
- Πιστεύετε ότι τα παιδιά πρέπει να είναι ελεύθερα;
- Είναι ίδιος ο κόσμος των παιδιών με τον κόσμο των μεγάλων;
- Γιατί διαλέξετε μία κούκλα για πρωταγωνιστή;
- Περιγράψτε έναν έναν αναλυτικά τους χαρακτήρες.
- Ποια ήταν η σχέση του Πινόκιο με τον πατέρα του, τον πίεσε ποτέ ή όχι;
- Είναι καλό να λέμε ψέματα; Που μπορεί να μας οδηγήσουν;
- Ποια στοιχεία μαθαίνουμε για την κοινωνία της εποχής εκείνης;
- Ας μιλήσουμε για τα κουστούμια και για τα σκηνικά.

Ασκήσεις(Α-Β-Γ-Δ ΤΑΞΕΙΣ)

Έχουμε από την αρχή έτοιμα 20 στιγμιότυπα από την ταινία σε χαρτί ή σε ηλεκτρονική μορφή.

- Γράψε συννεφάκια με τις σκέψεις του Πινόκιο σε κάθε στιγμιότυπο που βλέπεις.
- Βάλτε τα στιγμιότυπα στη σειρά.
- Επιλέξτε μία σκηνή για να την πραγματοποιήσουμε, με τις μικρότερες ηλικίες θα παίξουμε κουκλοθέατρο
- Φτιάξτε μία δική σας ιστορία με πρωταγωνιστή κούκλα (προφορικά για την Α-Β τάξη).
- Πως θα διηγόταν την ιστορία κάποιος άλλος; (προφορικά για την Α-Β τάξη).
- Σε ποια σημεία αλλάζει το πλάνο;
- Ανίχνευση σκέψης Πινόκιο.
- Ανακριτική καρτέλα Πινόκιο και άλλοι ήρωες.
- Διάδρομος συνείδησης Πινόκιο, όταν έκανε αταξίες.

- Σας δίνονται διάφορα στιγμιότυπα από την ταινία γράψτε τους πιθανούς διαλόγους.

3.Ασκήσεις για την Α-Β τάξη

Οι ασκήσεις αυτές θα διαρκέσουν περίπου 4 διδακτικές ώρες, είναι ήδη υπάρχουσες αλλά προσαρμοσμένες στην ταινία Πινόκιο και οι περισσότερες διαφοροποιημένες.

1. Συζήτηση με ερεθίσματα τις παρακάτω ερωτήσεις: - Ποιοι είναι οι ήρωες της ιστορίας; (Ποιος;) - Πού βρέθηκαν; (Πού;) - Τι εποχή συμβαίνουν τα γεγονότα της ιστορίας; (Πότε;) - Ποιο πρόβλημα αντιμετώπισαν οι ήρωες; (Τι έγινε ξαφνικά;) - Ποια λύση δόθηκε; (Τι έγινε στη συνέχεια;) - Τι έγινε στο τέλος; (Πώς τελειώνει η ιστορία;) (Γρόσδος, 2013).Είναι αναγκαίο να ξαναγίνουν οι ερωτήσεις αυτές που αφορούν την αφηγηματική δομή στα παιδιά μικρής ηλικίας ώστε να κατανοήσουν και να ξεκαθαρίσουν την ιστορία.
2. Ελάτε να ηχογραφήσουμε τρεις-τέσσερις φράσεις για το έργο. Το κάθε παιδί σκέφτεται μια φράση ή και περισσότερες αν μπορεί και τις ηχογραφούμε. Στο τέλος ακούμε αυτά που ηχογραφήσαμε.
3. Μοιράζουμε 5 εικόνες από την ταινία Πινόκιο στα παιδιά ίδιες ή διαφορετικές αν θέλουμε. Όταν βάλουν τις εικόνες στη σειρά που θέλουν τους ζητάμε να πουν μία μικρή ιστορία όπως μπορούν.
4. Περιγράψτε το χώρο που βλέπουμε στις εικόνες είναι μέρα, βράδυ, τι εποχή; Τα παιδιά δουλεύουν με τις εικόνες που ήδη έχουν από την προηγούμενη άσκηση.
5. Πόσα άτομα εμφανίζονται σε κάθε εικόνα; Είναι γυναίκες ,άντρες, τι κάνουν; (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011).
6. Έχουμε 4 τέσσερα σακουλάκια και διάφορες φωτογραφίες από την ταινία Πινόκιο . Με ένα ψαλίδι κόβουμε και στο πρώτο σακουλάκι βάζουμε τις φιγούρες, στο δεύτερο τοπία, σπίτια, στο τρίτο λειτουργίες- μονομαχία, ταξίδι, παγίδα, στο τέταρτο σακουλάκι εικόνες παράξενες, μαγικά αντικείμενα, μηχανές. Τα παιδιά σε ομάδες παίρνουν και από τις τέσσερις κάρτες και συνθέτουν μία ιστορία προφορικά ή τη ζωγραφίζουν σε κόμικς (Γρόσδος, 2019).
7. Ένα αντικείμενο ζωντανεύει. Κόβουμε διάφορα αντικείμενα της ταινίας και τα μοιράζουμε στα παιδιά. Αυτά το περιγράφουν, αν μπορεί η Β τάξη και γραπτά

δίνοντάς του ζωή. Διαβάζουν τις ιστορίες σε δυάδες οι τριάδες και τα ζωντανά αντικείμενα συναντώνται. Μπορούν να εισβάλουν και τα ίδια τα παιδιά μέσα στην ιστορία και να την αλλάξουν (Γρόσδος, 2015).

8. Ο εκπαιδευτικός δείχνει τέσσερα ή πέντε αντικείμενα της ταινίας χωρίς σύνδεση μεταξύ τους και τα παιδιά δημιουργούν ιστορίες με έμφαση στον ιδιοκτήτη των αντικειμένων. Ποιος είναι ο ιδιοκτήτης; Πώς και γιατί ήρθαν στην κατοχή του; (Γρόσδος, 2015).
9. Δημιουργούμε προφορικά ιστορίες με θέμα μικρά ή μεγάλα ψέματα και τις ηχογραφούμε.

ΦΥΛΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ (Α-Β ΤΑΞΗ)

Είναι κατάλληλη η ταινία Πινόκιο ως διδακτική για τα παιδιά;

.....

.....

.....

Οι ασκήσεις σας δυσκόλεψαν ως προς την προετοιμασία τους;

.....

Τα παιδιά ανταποκρίθηκαν στις ασκήσεις ή τις βρήκαν κουραστικές;

.....

Οι εικόνα βοηθάει στην κατανόηση μιας ιστορίας ;

.....

Μια ταινία γίνεται ευκολότερα κατανοητή από ότι η ανάγνωση ενός παραμυθιού;

.....

Τα παιδιά με τις ασκήσεις πιστεύεται ότι ανέπτυξαν περισσότερο τη φαντασία τους;

.....

Τι θα αλλάζατε στο σχέδιο μαθήματος;

.....

Ασκήσεις για τις (Γ-Δ ΤΑΞΕΙΣ)

Οι ασκήσεις αυτές θα διαρκέσουν περίπου 10 διδακτικές ώρες, είναι ήδη υπάρχουσες αλλά προσαρμοσμένες στην ταινία Πινόκιο και οι περισσότερες διαφοροποιημένες.

1) Τεχνική του άμεσου γεγονότος

1. Δημιουργία ιστορίας από μικρά γεγονότα και συνομιλίες της ταινίας Πινόκιο (μία συνομιλία στο δρόμο, στο σπίτι, στη φάλανα κ.α). Μπορούμε να διαλέξουμε με τα παιδιά ήχους από την ταινία. Να τους καταγράψουμε στο σημειωματάριο μας και μετά να κάνουμε μία ιστορία που θα συμπεριλαμβάνει τους ήχους ως βασικό στοιχείο της πλοκής (Γρόσδος, 2015).

2) Δημιουργούμε κείμενα με γεγονότα στα οποία είμαστε μάρτυρες.

1. Υποτίθεται ότι είμαστε μάρτυρες της ιστορίας του Πινόκιο και την έχουμε ζήσει από κοντά. Τι συνέβη; Γιατί συνέβη; Ποιες ήταν οι πρώτες σκέψεις μου; Τι σκεφτόταν οι πρωταγωνιστές του επεισοδίου; Τι μπορεί να γίνει στη συνέχεια; Γράφουμε ανώνυμα γράμματα με βάση τις προηγούμενες ερωτήσεις που τοποθετούνται σε ένα κουτί που ονομάζουμε "Έτσι το είδα". Κάθε παιδί παίρνει τυχαία ένα χαρτί και διαβάζει μεγαλόφωνα. Έτσι κατανοούν την υποκειμενικότητα των απόψεων (Γρόσδος, 2015).
2. Γράφουμε ένα κείμενο για ότι μας απασχόλησε από τη ζωή του Πινόκιο ή κάποιου άλλου ήρωα της ταινίας. Επιλέγουμε ένα αγαπημένο πρόσωπο ως αναγνώστη των κειμένων. Του ανακοινώνουμε ότι κάθε μέρα για μία εβδομάδα θα λαμβάνει από αυτούς ένα γράμμα. Δεν αναμένουμε απάντηση στο γράμμα (Timpal-Duclaux, 1996).
3. Γράφουμε κείμενα για αγαπημένα και μη πρόσωπα της ταινίας. Πρέπει να ξεκινήσουμε με το όνομα του προσώπου. Ο Πινόκιο π.χ ή ένα μη αγαπημένο πρόσωπο, ή ένα αδιάφορο. Μετά τα παιδιά διαβάζουν φωναχτά και συγκρίνουμε το ύφος των γραπτών (Γρόσδος, 2015).

3) Ιστορίες με την τεχνική του φανταστικού παιχνιδιού

Υπάρχει ένας κατάλογος με ερεθίσματα για το παιχνίδι με τίτλο ασκήσεις φαντασίας. Ξεκινάμε με το "Κλείσε τα μάτια και γράψε πως θα ήταν η ζωή σου αν ήσουν":

1. Ο Πινόκιο

2. Η νεράιδα
3. Ο Τζεπέτο
4. Η γάτα του Τζεπέτο
5. Ο Τίμιος Τζον
6. Ο Στρόμπολι
7. Ο Λάμπγουικ
8. Ο Μόνστρο-φάλαινα

Τα κείμενα τα παρουσιάζουν τα παιδιά στην τάξη και αιτιολογούν τις επιλογές τους (Γρόσδος, 2015).

4) Ασκήσεις προσομοίωσης

Μετά την προβολή της ταινίας και όλες τις προηγούμενες ασκήσεις τα παιδιά γράφουν.

1. Το βράδυ όταν το κουκλοθέατρο του Στρόμπολι κλείνει οι μαριονέτες ζωντανεύουν πού πάνε; ποιους συναντούν; τι παθαίνουν;
2. Μία κυρία τηλεφώνησε στο κουκλοθέατρο του Στρόμπολι για να χαρίσει το καπέλο της.
3. Ο αμαξάς διαπιστώνει κλοπή παιδιών στο νησί της διασκέδασης και τηλεφωνεί στη μαμά του.
4. Δύο γαιδουράκια στο νησί της διασκέδασης μιλούν για τα παθήματά τους.
5. Ένα κουνάβι μπήκε στο νησί της διασκέδασης.
6. Οι μαριονέτες στο κουκλοθέατρο του Στρόμπολι ζωντάνεψαν έβγαλαν Φτερά και ανέβηκαν στη στέγη (Γρόσδος, 2015).

5) Τεχνική του άμεσου γεγονότος

1. Δημιουργούμε ιστορίες με θέμα μικρά ή μεγάλα ψέματα (Πινόκιο). Τα παιδιά γράφουν και ανακοινώνουν πραγματικά η επινοημένα ψέματα: Μικρό ψέμα, μεγάλο, ανώδυνο, επώδυνο. Δημιουργούν ιστορίες γράφοντας για ένα επεισόδιο.
2. Όταν είπαμε ψέματα και αισθανόμασταν ένοχοι.
3. Όταν είπαμε ψέματα και δεν αισθανόμασταν ένοχοι.
4. Όταν είπαμε ψέμα και κατηγορήσαμε άλλον.
5. Όταν είπαμε ψέματα και μας έπιασαν.

6. Όταν είπαμε πολλά ψέματα στη σειρά.
7. Όταν είπαμε ψέματα και κάναμε κάποιον να κλαίει.
8. Γράφουμε μία ιστορία για το χειρότερο ψεύτη του κόσμου, στο κείμενο το ένα ψέμα θα διαδέχεται το άλλο (Γρόσδος, 2015).

6) Παρουσιάζουμε τις 31 λειτουργίες του Propp , οι οποίες ενυπάρχουν στην πλοκή της ταινίας και εξηγούμε στα παιδιά ότι δεν καταλαβαίνουν από αυτή με απλό τρόπο.

1. Απομάκρυνση του ήρωα
2. Απαγόρευση
3. Παράβαση
4. Έρευνα
5. Προδοσία
6. Παγίδα
7. Συνενοχή
8. Βλάβη ή έλλειψη
9. Μεσολάβηση
10. Συναίνεση ήρωα
11. Αναχώρηση
12. Δοκιμασία
13. Αντίδραση
14. Προμήθεια μαγικού μέσου
15. Μετακίνηση
16. Αγώνας ήρωα ανταγωνιστή
17. Σημαδεμένος ήρωας
18. Ήρωας νικά τον ανταγωνιστή
19. Απαλλαγή συμφοράς έλλειψης
20. Επιστροφή ήρωα
21. Καταδίωξη
22. Σωτηρία
23. Αλλαγή του ήρωα
24. Αξιώσεις ψεύτικου ήρωα
25. Ανάθεση άθλου
26. Εκτέλεση άθλου

27. Αναγνώριση ήρωα
28. Ξεσκέπασμα ψεύτικου ήρωα
29. Μεταμόρφωση ήρωα
30. Τιμωρία ανταγωνιστή
31. Γάμος ήρωα ή νίκη (Προπ, 1987).

Τα παιδιά προσπαθούν να εντοπίσουν στην ταινία κάποιες από αυτές τις λειτουργίες.

7) Τα παιδιά δημιουργούν το δικό τους ήρωα.

1. Μοιράζουμε φύλλα εργασίας με ελλειπτικά στοιχεία των ηρώων της ταινίας και αφήνουμε τα παιδιά να συμπληρώσουν. Για να φτιάξεις έναν ήρωα χρειάζεται να περιγράψεις:

Το δέρμα- ωχρός, σκούρος

Το βλέμμα- σκοτεινό, άγριο

Τη μορφή - μεγάλος, κοντός, λεπτός, γίγαντας, νάνος, γριά, νέος

Τα ρούχα και τα εξαρτήματα του- γυαλιά, παλτό, ραβδί

Χαρακτήρα- συμπαθητικός, άγριος, φοβητσιάρης, σοφός, γκρινιάρης.

2. Φτιάχνουμε μία ιστορία με τον ήρωα που φτιάξαμε. Εναλλακτικά φέρνουν τα αγαπημένα τους κόμικς και παρουσιάζουν τους χαρακτήρες. Ανταλλάσσουν απόψεις εξωτερικά χαρακτηριστικά, στοιχεία προσωπικότητας των ηρώων (τι σκέφτονται, τι φοβούνται, πώς συμπεριφέρονται). Προσκαλούν έναν ήρωα της ταινίας Πινόκιο για φαγητό στο σπίτι τους, εισβάλλουν στην ιστορία και δρουν μαζί του ως σύμμαχοι ή ως αντίπαλοι (Γρόσδος, 2014).

8) Δομή της αφήγησης προσέγγιση

1. Δίνουμε στα παιδιά τη δομή της αφήγησης στα χαρτιά
 - Ποιος ήταν ο ήρωας της ιστορίας;
 - Που εξελίσσονται τα γεγονότα;
 - Πότε συμβαίνουν όλα αυτά;
 - Τι συμβαίνει;
 - Ξαφνικά τι συμβαίνει(πρόβλημα- ανατροπή)
 - Πώς αισθάνεται τώρα ο ήρωας;

Τι κάνει για να αντιμετωπίσει τα προβλήματά του;
 Ευτυχώς εμφανίζεται ο σύμμαχος.
 Τι κάνει τώρα ο ήρωας;
 Πώς τελειώνει η ιστορία;
 Πώς αισθάνεται τώρα ο ήρωας;
 Τι αισθάνεσαι εσύ για όλα τα παραπάνω

Εξηγούμε στα παιδιά με απλό τρόπο πως γράφεται ένα θεατρικό έργο, τονίζοντάς τους πως πρέπει να γράφουν πράγματα τα οποία θα μπορούν να παιχτούν επί σκηνής. Το θεατρικό έργο πρέπει να έχει ενότητα χώρου, χρόνου και δράσης. Στην αρχή περιγράφουμε ότι έχουμε βάλει πάνω στη θεατρική σκηνή και σε κάποια ενδιάμεσα σημεία του έργου αν θα έχουμε αλλάξει σκηνικό. Το υπόλοιπο έργο πρέπει να είναι μόνο διάλογος και μέσα σε παρένθεση αν θέλουμε κάποιες οδηγίες. Στο διάλογο να προσέξουμε τα ονόματα των ηρώων πάντα γραμμένα στην κάθε φράση που θα πουν για να γνωρίζουμε ποιός μιλάει.

2. Παραγωγή λόγου με κατευθυνόμενη δραστηριότητα. Να υπάρχει η δομή της αφήγησης στον πίνακα. Γράψτε μια ιστορία με την περιπέτεια μιας κούκλας ότι τύπου θέλετε σε μορφή θεατρικού έργου (Σκηνικές οδηγίες και διάλογος).
3. Γράψε το δικό σου θεατρικό έργο συνεχίζοντας την ιστορία (Σκηνικές οδηγίες και διάλογος).
4. Ελεύθερη παραγωγή λόγου σε μορφή θεατρικού έργου (Σκηνικές οδηγίες και διάλογος).
5. Γράφουμε ένα θεατρικό έργο με σχετικό με την ταινία θέμα χωρίς να βλέπουμε τη δομή της αφήγησης(Σκηνικές οδηγίες και διάλογος) (Γρόσδος, 2019).

Ας γίνουμε κινηματογραφιστές

1.Θεωρήστε πως η ομάδα σας είναι ο Σκηνοθέτης/Σεναριογράφος του Πινόκιο και μετά την ολοκλήρωση του γυρίσματος της ταινίας θέλει να κρατήσει στο αρχείο του τα βασικά σημεία αυτής της δουλειάς του. Για να τον διευκολύνετε: 1.Να κρατήσετε

σημειώσεις για α)τον τόπο, β)το χρόνο, γ)τα πρόσωπα, δ)την κεντρική ιδέα του φιλμ, ε)το ντεκόρ, στ)τη μουσική επένδυση.

2.Να σημειώσετε

α)για ποιο λόγο θελήσατε να γυρίσετε αυτήν την ταινία και

β)σε ποιο κοινό θέλατε να τη δείξετε. Να αιτιολογήσετε τις επιλογές σας με στοιχεία από την ταινία.

3.Να δώσετε ένα δικό σας τίτλο στο φιλμ (Αγγελή , 2013).

4.Θεωρήστε πως η ομάδα σας είναι ο Πινόκιο.

Σύμφωνα με τις σημειώσεις για τον ήρωα μας να γράψετε όλοι μαζί ένα μικρό κείμενο που θα έγραφε ο ίδιος (αν ήταν πραγματικό πρόσωπο) στο Ημερολόγιό του το βράδυ της ίδιας ημέρας των γυρισμάτων του φιλμ (Αγγελή , 2013).

5.Θεωρήστε πως η ομάδα σας είναι μια παρέα από το κοινό του συγκεκριμένου φιλμ, η οποία το σχολιάζει βγαίνοντας από την ‘αίθουσα’ όπου μόλις το παρακολούθησε. Να αφιερώσετε 1-2 λεπτά για να σκεφτείτε καθένας μόνος σας και στη συνέχεια:

α) Να συζητήσετε μεταξύ σας τα ακόλουθα θέματα:

1.Τι σας έκανε μεγαλύτερη εντύπωση στο συγκεκριμένο φιλμ; Γιατί;

2.Τι συναισθήματα και τι σκέψεις σας προκάλεσε; Γιατί;

3.Ποιο ήταν –κατά τη γνώμη σας-το θέμα και ποια η πρόθεση των δημιουργών του; (Γιατί το έφτιαξαν; Τι ήθελαν να πουν; Σε ποιο κοινό; Με ποιον τρόπο;).

β) Μετά τη συζήτηση αυτή, να γράψετε σαν κοινό της ταινίας, τα σχόλια που θα ανεβάζατε σε ιστοσελίδα γνωστού ηλεκτρονικού περιοδικού, με τις απόψεις σας για το συγκεκριμένο φιλμ (Αγγελή , 2013).

Εικόνα 4-ΠΙΝΟΚΙΟ

ΦΥΛΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΤΗ (Γ-Δ ΤΑΞΗ)

Σας άρεσαν οι ασκήσεις του μαθήματος;

.....

Κατά πόσο σας δυσκόλεψαν και ποιες;

.....

Ποιες από αυτές ήταν διασκεδαστικές;

.....

Κατανοήσατε πλήρως το νόημα του έργου και τους χαρακτήρες;

.....

Μια ταινία είναι πιο ευχάριστη και πιο κατανοητή από την ανάγνωση ενός παραμυθιού;.....

.....

Τι είναι πιο εύκολο να γράψετε ένα παραμύθι ή ένα θεατρικό έργο;

.....

ΦΥΛΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ (Γ-Δ ΤΑΞΗ)

Πως σας φάνηκε το σχέδιο μαθήματος Πινόκιο ήταν επαρκές για την εκμάθηση της δημιουργικής γραφής (αιτιολογήστε);

.....
.....
.....

Πιστεύετε πως ο κινηματογράφος πρέπει να εισαχθεί στο ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου;

.....
.....
.....

Ποιες ασκήσεις δυσκόλεψαν τα παιδιά;

.....
.....
.....

Ποιες τους φάνηκαν διασκεδαστικές;

.....
.....
.....

Εσείς δυσκολευτήκατε στην οργάνωση και πραγματοποίηση αυτού του σχεδίου μαθήματος;

.....
.....
.....

Θα προσθέτατε κάτι ακόμα στο πρόγραμμα αυτό αν ναι τι;

.....
.....
.....

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι κινηματογραφικές ταινίες έχουν τη δυνατότητα να υποστηρίζουν πολλές από τις βασικές θεωρητικές αρχές μάθησης. Η επεξεργασία των οπτικοακουστικών κειμένων έχει ως στόχο την κριτική αξιολόγηση των μηνυμάτων. Έτσι οι μαθητές μετατρέπονται σε ενεργητικούς συμμετέχοντες. Γίνονται ενεργοί μέτοχοι στον τρόπο μετάδοσης της πληροφορίας. Οι μαθητές μαθαίνουν καλύτερα γιατί εκτίθενται ταυτόχρονα σε λέξεις και εικόνες. Κάθε μαθητής μπορεί να αποκομίσει γνώσεις μέσα από τις ταινίες για τα αίτια, τις συνέπειες και τους τρόπους επίλυσης των προβλημάτων. Η ψυχαγωγική αξία μιας ταινίας αυξάνει το ενδιαφέρον για ένα θέμα και ενισχύει το κίνητρο των μαθητών για μάθηση. Οι ταινίες προβάλλουν και προωθούν αξίες, στάσεις και συμπεριφορές. Αναφερόμαστε σε αξίες που αφορούν τις σχέσεις των ανθρώπων ή των ζώων, την ελευθερία, το κοινό καλό, τη συλλογικότητα, την αλληλεγγύη, τη φιλία, την οικογενειακή και φιλική αγάπη, το σεβασμό προς τη διαφορετικότητα. Με αυτό τον τρόπο ενεργοποιείται ο μηχανισμός ταύτισης ο οποίος παίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση παιδικών ευαισθησιών. Οι μαθητές αποκτούν επικοινωνιακές δεξιότητες, δεξιότητες κριτικής σκέψης, επιχειρηματολογίας και ελεύθερης έκφρασης.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ξένη Βιβλιογραφία

[Alegsaonline.com](https://el.alegsaonline.com/art/77010) - *Πινόκιο (ταινία, 1940)* - Leandro Alegsa - 07/11/2021 - url: <https://el.alegsaonline.com/art/77010>

Bazalgette, C. & Buckingham, D. (1995) eds. *In front of the Children. Screen Entertainment and Young Audienc.*, London: BFI.

Bazalgette, C. & Staples, T. (1995). Unshrinking the Kids: Children's Cinema and the Family Film. Στο B. a. Eds, *In Front of the Children: Screen Entertainment for the Young* (σσ. 92-108). London : British Film Institute.

Bettelia, P. (2004). Pinocchio and Children Literature. *Quaderni d' italianistica*, vol 25(1), p.p1-6. Ανακτήση από <https://www.researchgate.net/journal/0226-8043-Quaderni-ditalianistica>

Bordwell, D. & Thompson, K. (2001). *Film Art: An Introduction Style Dekalb IL*. https://doi.org/film:cultural_studies;semiotic

- Bosetti,G. (2002). Pinocchio, parennita del milo',στο Cusatell G.(επιμ.) *Pinocchio Esportazione: Il burattino di Collodi nella critica straniera*. Roma: Armando Editore.
- CFF. (2021). Chania Film Festival. Ανάκτηση από CFF edu: <https://www.chaniafilmfestival.com/cffedu/>
- Card, C. (1995). “Pinocchio”, στο Elizabeth Bell, Lynda Haas and Laura Sells (επιμ.), *From mouse to mermaid: the politics of film, gender, and culture*. Indiana: University Press.
- Collodi, C. & Perella N.J. (1986). *The Adventures of Pinocchio: Story of a Puppet*. (Carlo Lorenzini), Berkeley: University of California Press.
- Eliade M. (1961). *Aspects du mythe*, Gallimard,Idees.
- Mayer, R.E (2014). *The Cambridge Handbook of Multimedia Learning* [2d ed.] New YorkZ: Cambridge University Press.
- Nikolajeva M. (2002). *The Rhetoric of Character in Children’s Literature*. Margland and London: The Scarecrow Press.
- Pinocchio. AFI. Catalogue of Feature Films. Στο <http://www.afi.com/members/catalog/DetailView.aspx?s=&Movie=5131>
- Pizzi, K. (2011).Pinocchio and the Mechanical Body: Luciano Folgore’s Papers at the Getty Research Institute Library in: *Pinocchio Puppets and Modernity. The Mechanical Body*. New York: Routledge
- Rogers, P. (1984). The power of visual presentation, In A. Dickinson, P. Lee, & P. Rogers (Eds.), *Learning history*. London: Heinemann.
- Smith, D.W (1989). *The circle of acquaintance: Perception, consciousness end empathy*. Kluwer Academic Publishers.
- Zipes, J.D. (1996). *Towards a Theory of the Fairy-Tale film: The Case of Pinocchio*. *The Lion and Unicorn*, 20,p.p 1-24. doi:10.1353/yni.1996.0004

Ελληνική Βιβλιογραφία

Αγγελή, Α. (2013). «Τι είναι αυτό;» Κινηματογράφος στη διδασκαλία της λογοτεχνίας. Μια διδακτική πρόταση», στο Α. Λιοναράκης (επιμ.), *Πρακτικά 7ου Συνεδρίου για την Ανοιχτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση 'Μεθοδολογίες Μάθησης'*, τόμος 7, αρ. 5B. Μέρος Β. Εκδόσεις του Ελληνικού Δικτύου Ανοιχτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. <http://dx.doi.org/10.12681/icodl.564>

Ανδριοπούλου, Ε. (2010). Η κινηματογραφική παιδεία στην εκπαίδευση- Μοντέλα λειτουργίες και προκλήσεις *ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ*, περιοδικό *ΙΟΜ*, Τεύχος 10. http://www.iom.gr/inst/iom/gallery/%CE%A3%CE%A5%CE%A7%CE%9D%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%A4%CE%95%CE%A3/Sychnotites%2010_FINAL.pdf

Αυδή Α. & Χατζηγεωργίου Μ. (2007). *Η τέχνη του δράματος στην εκπαίδευση-48 προτάσεις για εργαστήρια θεατρικής αγωγής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Αυδή Α. & Χατζηγεωργίου Μ. (2018). *Όταν ο δάσκαλος μπαίνει σε ρόλο-50 προτάσεις για θεατρικά εργαστήρια με Δάσκαλο σε ρόλο*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Βακάλη, Α., Ζωγράφου-Τσαντάκη Μ. & Κωτόπουλος, Τ. (2013). *Η Δημιουργική Γραφή στο Νηπιαγωγείο*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Βαλούκος, Σ. (2006). *Το σενάριο. Η δομή και η τεχνική της συγγραφής του*. Αθήνα: Αιγόκερως.

Bordwell, D. & Thompson, K. (2004). *Εισαγωγή στην τέχνη του κινηματογράφου*. Αθήνα: Μορφωτικό ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.

Βρύζας, Κ. (1997). *Μέσα επικοινωνίας και παιδική ηλικία*. Αθήνα: Εκδόσεις Βάνιας.

Βρύζας, Κ. (2005). Τα παιδιά της εικόνας. Στο Ο. Κωνσταντινίδου-Σέμογλου (Επ.), *Εικόνα και παιδί* (σελ. 427-438). Θεσσαλονίκη: cannot not design publications.

Γαβρηλίδου Σ. (2011). «Ξανα-διαβάζοντας τις Περιπέτειες του Πινόκιο», *Κείμενα*, τχ. 12, <http://keimena.ece.uth.gr>

Γαβρηλίδου, Σ. (2012). Στον κόσμο της Ντίσνεϊ: πολιτισμικές απεικονίσεις στις έντυπες διασκευές της εταιρείας Ντίσνεϊ ,στο Κωτόπουλος Τ.& Σουλιώτη Δ., *Θέματα Παιδικής Λογοτεχνίας*. Φλώρινα: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Γεωργογιάννης Π. (2008). *Διδακτικές της Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας*. Πάτρα: Γεωργογιάννης Παντελής.

Γιαννούλης, Ν. (1993). *Διδακτική μεθοδολογία*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

- Γιαννικοπούλου, Α. (2016). *Το εικονογραφημένο βιβλίο στην προσχολική εκπαίδευση. Φιλαναγνωστικές δράσεις*. Αθήνα: Πατάκης.
- Γιωτοπούλου, Α. (2018). *Ο κινηματογράφος ως κειμενικό είδος στο μάθημα της λογοτεχνίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: μια πρόταση διδασκαλίας*. Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ. (ανέκδοτη διδακτορική διατριβή).
- Γούλης, Δ. (2009). Ενσυναίσθηση, κριτική σκέψη και δημιουργικότητα με αφετηρία την εικόνα του άλλου στις ταινίες επιστημονικής φαντασίας. *Πρακτικά: Πανελλήνιο Συνέδριο Παιδί και Οπτικοακουστικά Μέσα Επικοινωνίας*. Θεσσαλονίκη: Τελλόγλειο ίδρυμα Τεχνών, Ε. Σ. Η. Ε. Μ. Θ
- Γούλης, Δ. (2016). *Εικόνες της παιδικής ηλικίας στη μεγάλη οθόνη Σκέψεις και ιδέες για την αξιοποίηση του κινηματογράφου στην εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Γρόσδος, Σ. (2008). *Οπτικός γραμματισμός και πολυτροπικότητα. Ο ρόλος των εικόνων στη γλωσσική διδασκαλία στο Βιβλίο Γλώσσας Β' Δημοτικού*. (Μεταπτυχιακή εργασία) Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Ανακτήθηκε από τη διεύθυνση http://ikee.lib.auth.gr/record/112440/files/Σ_Γρόσδος-Μεταπτυχιακή_εργασία.pdf
- Γρόσδος, Σ. (2010). «Οπτικοακουστικός γραμματισμός: Από το παιδί- καταναλωτή στο παιδί –δημιουργό». *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων 16*, 54-68.
- Γρόσδος, Σ. (2011). Εικόνα και γλωσσική διδασκαλία. Η διδακτική αξιοποίηση πολυτροπικών κειμένων. *Νέα παιδεία*, 138, 63-83.
- Γρόσδος, Σ. (2013). *Λογοτεχνία, εικόνα και κινηματογράφος στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Η συμβολή τους στην ανάπτυξη του πολυτροπικού γραμματισμού*. (Διδακτορική διατριβή). Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Ανακτήθηκε από τη διεύθυνση <https://www.didaktorika.gr/eadd/readonline?handle=10442/38873>
- Γρόσδος, Σ. (2014). *Δημιουργικότητα και δημιουργική γραφή στην εκπαίδευση. Από το παιδί γραμματέα στο παιδί δημιουργό κειμένων. Στρατηγικές δημιουργικής γραφής*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
- Γρόσδος, Σ. (2015). “9+1, Μαθήματα Δημιουργικής Γραφής. Μάθημα (...).*Παράθυρο στην εκπαίδευση του παιδιού*, (90 - 99).

Γρόσδος, Σ. (2016). 9+1, Μαθήματα Δημιουργικής Γραφής. Μάθημα όγδοο: Οι κινηματογραφικές ταινίες και η δημιουργική γραφή. *Παράθυρο στην εκπαίδευση του παιδιού*, (97), 80- 89.

Γρόσδος, Σ. (2018). *Κινηματογράφος και Δημιουργική Γραφή. Μαθήματα Κινηματογραφικού Γραμματισμού*. Χανιά: Σχεδία στην Πόλη.

Δημητριάδου, Χ. (2017). *Η κινηματογραφική παιδεία στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (δημοτικό) της περιφερειακής ενότητας Ημαθίας*. Μεταπτυχιακή διατριβή Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα. Ανακτήθηκε από <http://dspace.lib.uom.gr/handle/2159/20371>

Ε.Κ.Ο.Μ.Ε. (Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων & Επικοινωνίας) (2018). «*Η Λευκή Βίβλος του ΕΚΟΜΕ για την Παιδεία στα Μέσα και την Πληροφορία*». https://www.ekome.media/wp-content/uploads/EKOME_White-Paper- GR.pdf

Ζαχαράτου, Α. (2022). *ΔΔΕ Ηρακλείου*. Ανάκτηση από Ίδρυση τοπικού θεματικού δικτύου Πολιτιστικών Θεμάτων σχολείων Δ.Δ.Ε Ηρακλείου με τίτλο: Camera on: <http://dide.ira.sch.gr/new/grafio-scholikon-drastiriotion/dra 210216/>

Ζαν, Ζ., (1996). *Η δύναμη των παραμυθιών*, μτφ. Μ. Τζεφεροπούλου. Αθήνα: Καστανιώτης.

Ζερβού Α. (1999). *Στη χώρα των θαυμάτων. Το παιδικό βιβλίο ως σημείο συνάντησης παιδιών-ενηλίκων*. Αθήνα: Πατάκης.

Θεμελή, Ε.(2015). *Ο κινηματογράφος στη σχολική εκπαίδευση*. Ρέθυμνο: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ - Φιλοσοφική Σχολή-τμήμα Φιλολογίας.

Θεοδωρίδης, Μ. (2002). Γνωριμία με την οπτικοακουστική έκφραση. Προτάσεις του προγράμματος Μελίνα- Εκπαίδευση και Πολιτισμός για την καθιέρωση της οπτικοακουστικής παιδείας στο σχολείο. *Η λέσχη των εκπαιδευτικών* , (27), 33 -38.

Θεοδωρίδης, Μ. (2009). «Κινηματογράφος και Παιδί: Μία απόπειρα χαρτογράφησης του χώρου». *Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού*. Αφιέρωμα: Παιδική Ηλικία και Κινηματογράφος, (9), 1-18.

<http://new.karposontheweb.org/wpcontent/uploads/2018/03/kinimatogrfaos-paidi.pdf>

Θεοδώρου Β., Μουμουλίδου Μ. & Οικονομίδου Α. (2006). Εισαγωγή στο Θεοδώρου Β., Μουμουλίδου Μ. & Οικονομίδου Α. (επιμ) «*Πιάσε με αν μπορείς*». *Η παιδική ηλικία και οι αναπαραστάσεις της στον σύγχρονο ελληνικό κινηματογράφο*. Αθήνα: Αιγόκερος.

Καραθανάση, Α. (2001). Θετικές και αρνητικές επιδράσεις του κινηματογράφου στον ψυχισμό του παιδιού. Στο ΠΟΚΕΠΕ (ed.), *Παιδί και κινηματογράφος* (47- 59). Αθήνα: Σαββάλας.

Καρακίτσιος, Α. (2012). Δημιουργική γραφή: Μια άλλη προσέγγιση της λογοτεχνίας ή η επιστροφή της Ρητορικής, *Κείμενα*, 15. Ανακτήθηκε από τη διεύθυνση http://keimena.ece.uth.gr/main/index.php?option=com_content&view=article&id=256:15-karakitsios&catid=59:tefxos15&Itemid=95.

Καρπός (2019). ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ&ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ. Ανάκτηση ,από <https://karposontheweb.org/>

Κιμουρτζής, Π.Γ. (2013α). «Εισαγωγή. Επιστήμη, εκπαίδευση, κινηματογράφος», στο Π. Γ. Κιμουρτζής (επιμ), CineScience. Ο κινηματογράφος στον φακό της επιστήμης. Αθήνα: Gutenberg.

Κολόντι, Κ. (1987). *Οι περιπέτειες του Πινόκιο*, μτφρ. Κ. Κουρεμένος. Αθήνα: Ύψιλον.

Κορωναίου, Α. (2006). Παιδί, κινηματογράφος και... εκπαίδευση. Στο Β. Θεοδώρου, Μ. Μουμουλίδου, & Α. Οικονομίδου (επιμ.), *Πιάσε με, αν μπορείς...*. Η παιδική ηλικία και οι αναπαραστάσεις στον σύγχρονο ελληνικό κινηματογράφο. σσ. 150-159. Αθήνα: Αιγόκερως.

Κούπερ Τζ. Σ. (1983). *Ο θαυμαστός κόσμος των παραμυθιών. Αλληγορίες της εσωτερικής ζωής. Πορεία προς την ωριμότητα*, μετάφ. Θ.Μαμόπουλος, Θυμάρι.

Κούρτη Ε., Σιδηροπούλου Χ., Τσίγκρα Μ. (επιμ.) (2009). Εισαγωγή στο *Παιδική ηλικία και Κινηματογράφος*, αφιέρωμα στην Επιστημονική Περιοδική Έκδοση της Ο.Μ.Ε.Ρ Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού,(9).

Kress, G. (1998). *Πολυγραμματισμοί*. Θεσσαλονίκη: ΑΠΘ, Κέντρο Καινοτομικών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων.

Κρον, F., & Σοφός Α. (2007). *Διδακτική των Μέσων. Νέα Μέσα στο πλαίσιο Διδακτικών και Μαθησιακών Διαδικασιών*. Αθήνα Gutenberg.

Κωνσταντινίδου-Σέμογλου, Ο., & Θεοδοροπούλου, Μ. (2005). Οπτικό, λεκτικό ερέθισμα και άγνωστη λέξη. Στο Ο. Κωνσταντινίδου-Σέμογλου (Επιμ.), *Εικόνα και Παιδί* . Θεσσαλονίκη: cannot not design publications.

Κωτούλας, Β., Σ. Παντελιάδου & Γ. Μπότσας (2004). Προβλήματα στη σχολική μάθηση. Γραπτός λόγος. Στο Σ. Παντελιάδου, Α. Πατσιοδήμου & Γ. Μπότσας (Επ.), *Οι μαθησιακές δυσκολίες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση* (σελ. 54-71). Βόλος.

Κωτόπουλος, Τρ. (2011). Από την ανάγνωση στη λογοτεχνική ανάγνωση και την παιγνιώδη διάθεση της δημιουργικής γραφής. Πρακτικά επιμορφωτικής ημερίδας «*Εκπαίδευση και Φιλαναγνωσία*», της 4ης και 5ης Περιφέρειας Π.Ε.Ν. Πέλλας (7/4/2011). Στο Παπαντωνάκης, Γ. Δ. & Κωτόπουλος Η. Τρ., *Τα ετεροθαλή* (2011). Αθήνα: Ίων, 21-36.

Κωτόπουλος, Τρ. (2012). Η «νομιμοποίηση» της Δημιουργικής Γραφής. *Κείμενα* 15. http://keimena.ece.uth.gr/main/index.php?option=com_content&view=article&id=257:15-kotopoulos&catid=59:tefkos15&Itemid=95.

Κωτόπουλος, Τ.Η. (2015). Πράξη και διδασκαλία της «Δημιουργικής Γραφής» στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα. Στο Κ.Α. Δημάδης (Επ.), *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*. Πρακτικά Ε' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών, (τόμ. Α, σελ. 801-822), Θεσσαλονίκη, 2-5 Οκτωβρίου 2014, Αθήνα: Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών.

Ματσαγγούρας Η.Γ. (2001). *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου. Η αφού σκέφτονται γιατί δεν γράφουν*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Μπαλτζής, Α.(2006). *Τα νέα μέσα και οι τέχνες διαδραστικότητα, μη γραμμικότητα και ανασυγκρότηση της καλλιτεχνικής επικοινωνίας. In Καινοτομίες και προκλήσεις στα ευρωπαϊκά ΜΜΕ*. University Studio Press, Θεσσαλονίκη.

Μπότσας, Γ. (2013). *Μεταγνωστικές διεργασίες στην αναγνωστική κατανόηση παιδιών με και χωρίς αναγνωστικές δυσκολίες*. Θεσσαλονίκη.

Νάκου, Ε. (2005). Προσεγγίζοντας τα αντικείμενα και τις εικόνες στον χώρο της εκπαίδευσης και της έρευνας. Στο Ουρ. Κωνσταντινίδου-Σέμογλου (Επ.), *Εικόνα και Παιδί* (σελ. 569-580). Θεσσαλονίκη: cannot not design publications.

Νάκου, Α. (2010). *Ανάπτυξη διαδικτυακής μαθητικής εφημερίδας με χρήση συλλογικών μέσων επικοινωνίας και εννοιολογικών χαρτών*. (Μεταπτυχιακή εργασία). Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Αθήνα.

Νικολαΐδου, Σ. επιμ. (2016). *Η δημιουργική γραφή στο σχολείο*. Αθήνα:Μεταίχμιο.

Ντάβου, Μ.(2005). *Η παιδική ηλικία και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Μετατροπές της παιδικής κατάστασης*. Αθήνα: Παπαζήση.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2011). *Αξιοποίηση των τεχνών στην εκπαίδευση-Βασικό επιμορφωτικό υλικό Τόμος Γ*. Αθήνα: ΕΣΠΑ 2007-13.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2011). *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Λογοτεχνίας στην υποχρεωτική εκπαίδευση*. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό. Αθήνα.

Παπαδημητρίου, Σ. (2014). Καλές Πρακτικές Αξιοποίησης του Βίντεο στη Μάθηση. Στα Πρακτικά του 1ου Πανελλήνιο Συνέδριο *eTwinning «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στα συνεργατικά σχολικά προγράμματα»*. Πάτρα.

Παπαδημητρίου, Σ. (2017). Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση 2.0: Ψηφιακός Γραμματισμός στα Οπτικοακουστικά Μέσα σε Διαδικτυακά Περιβάλλοντα Μάθησης. Στο Λιοναράκης, Α. (Επιμ.) *9ο Διεθνές Συνέδριο Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης Τόμ. 9*, Αρ. 5Α.

Πασσιά, Α. & Μανδηλαράς, Φ. (2000). *Εργαστήριο δημιουργικής γραφής για παιδιά*. Αθήνα: Πατάκης.

Προπ, Β.Γ. (1987). *Μορφολογία του παραμυθιού*. Μτφρ. Α. Παρίση. Αθήνα: Εκδόσεις Καρδαμίτσα.

Rodari, G. (2003). *Γραμματική της Φαντασίας – Εισαγωγή στην τέχνη να επινοείς ιστορίες*. μτφρ. Κασαπίδης, Γ. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Σιάκας, Σ. (2011). *Αξιοποίηση της Κινούμενης Εικόνας (animation) και της Κινηματογραφικής Αφήγησης στη Διαμόρφωση Πολυμεσικού Εκπαιδευτικού Υλικού για Διδακτικούς/ Μαθησιακούς Στόχους* (Διδακτορική διατριβή). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Σιμάτος, Α. (1995). *Τεχνολογία και Εκπαίδευση, Επιλογή και χρήση των εποπτικών μέσων*. Αθήνα: Πατάκη.

Σουλιώτης, Μ. (1995). *Αλφαβητάριο για την ποίηση*. Θεσσαλονίκη: Δεδούση.

Timbal-Duclaux, L. (1996). *Το δημιουργικό γράψιμο*. Αθήνα: Πατάκη.

Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Π.Ε. Αν. Θεσ/νίκης. (2018). «Κινηματογραφική εκπαίδευση» της Διεύθυνσης Π.Ε. Ανατολικής Θεσσαλονίκης. Ανάκτηση, από <https://peanatolikithessal.wixsite.com/cinemaeducation>

Τσιάρας, Α. (2005). *Το δράμα και το θέατρο στην εκπαίδευση*. Εκδ. Παπούλιας.

ΦΚΘ. (2021). *Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης*. Ανάκτηση από τα σχολεία πάνε σινεμά: <https://www.filmfestival.gr/et/museum/educational/183-ta-sxoleia-pane-cinema>

Εικόνα 1. <https://bit.ly/3ddQ9Gg>

Εικόνα 2. <https://bit.ly/3SIMu3B>

Εικόνα 3. <https://bit.ly/3d0dkna>

Εικόνα 4. <https://bit.ly/3PnoPm0>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΚΕΥΗ

Παρακολουθώντας την ταινία Πινόκιο μου ήρθε αυτόματα στο μυαλό ένα μικρό ρομπότ που μπορεί να σκέφτεται και να δρα όπως ένας άνθρωπος. Συνειρμικά οδηγήθηκα στο ερώτημα: Μπορούν τα ρομπότ να αντικαταστήσουν τους ανθρώπους και τι αντίκτυπο θα έχει αυτό στη φύση; Οι ανθρώπινες αυτές παρεμβάσεις την απειλούν ή λειτουργούν υπέρ της ανθρωπότητας; Είναι γεγονός ότι η τεχνητή νοημοσύνη υπάρχει στη ζωή μας εδώ και χρόνια και μάλιστα συνηγορεί υπέρ της καλύτερης διαβίωσης του ανθρώπου και κάποιες άλλες φορές την απειλεί. Ο άνθρωπος δηλαδή η ίδια η φύση έχει λόγους να είναι δύσπιστος ως προς τις νέες τεχνολογίες, γιατί οτιδήποτε δεν γνωρίζει καλά του προκαλεί φόβο. Βασισμένη σε αυτό το σκεπτικό στη διασκευή μου άλλαξα τον τελικό ανταγωνιστή του Πινόκιο και αντί για τη Φάλαινα έβαλα τη Βασίλισσα Φύση κάτι που λειτουργικά είναι πιο εύκολο στη σκηνή του θεάτρου. Επειδή όμως αποτελεί ένα μαγικό μέσο αυτόματα έγινε και βασικός ανταγωνιστής της Μπλε Νεράιδας που είναι και αυτή μαγικό μέσο. Σύμφωνα με την ανάλυση του πρωτοτύπου έργου του Κολόντι ο συγγραφέας χρησιμοποιεί τρία

στοιχεία. Το φυτικό, το ζωικό και το ανθρώπινο. Το πρώτο από αυτά θέλησα να το υπερτονίσω δημιουργώντας και δεύτερο χαρακτήρα, ο πρώτος είναι ο Πινόκιο που είναι από ξύλο, πρόσθεσα λοιπόν και τη Βασίλισσα Φύση που είναι ντυμένη με ένα φόρεμα με φύλλα και κλαδιά. Όλο αυτό έγινε σκόπιμα για να μιλήσουμε λίγο για τις φυσικές καταστροφές που προκαλούν οι άνθρωποι με τους πολέμους και την τεχνολογία. Σκοπός μου ήταν να περάσω ένα μήνυμα στα παιδιά για την προστασία της φύσης. Η μεταστροφή της βασίλισσας στο τέλος αναιρεί την κακή φύση του ανθρώπου και εστιάζει στις διαπροσωπικές σχέσεις και την αξία της οικογένειας. Φυσικά έχω διατηρήσει τις θεματικές του πρωτότυπου έργου κρατώντας και χαρακτηριστικά της ταινίας του Ντίσνεϊ όσον αφορά τους χαρακτήρες και τη σημασία τους στην πλοκή. Διατήρησα την παιδαγωγική ατμόσφαιρα τονίζοντας την επιδίωξη για μόρφωση, τις αδυναμίες των παιδιών και την ανάγκη τους για περιπέτεια, τη χειραφέτηση του ανθρώπου από τη φύση, τη θρησκεία, την κοινωνία. Την ανάγκη του ανθρώπου για μία ευτυχισμένη ζωή απαλλαγμένη από την καταπίεση και την υποχρέωση εργασίας. Επίσης το θέμα του νοήματος της ύπαρξης που είναι να παλεύουμε με θάρρος και να εξελίσσουμε την προσωπικότητά μας με βοήθησε να ολοκληρώσω το τόξο μεταβολής του ήρωα και του τελικού ανταγωνιστή. Για λόγους οικονομίας επί σκηνης αφαίρεσα μερικούς από τους χαρακτήρες όπως το χρυσόψαρο του Τζεπέτο, τον Γκιντεόν που ήταν ο βοηθός του Τίμιου Τζον και τον Μόνστρο τη φάλαινα όπως προείπαμε. Οι χαρακτήρες αυτοί θεώρησα πως δεν ήταν και απαραίτητοι γιατί στην ταινία είναι βουβά πρόσωπα. Σε γενικές γραμμές έχω διατηρήσει την πλοκή χρησιμοποιώντας λίγο παραπάνω το μαγικό στοιχείο. Ο μαγικός καθρέφτης της Ζωής είναι ένα εύρημα που ταιριάζει απόλυτα με τη νέα θεματική που δίνει η προσθήκη της φύσης και του μηνύματος της διασκευής. Μη θέλοντας να δημιουργήσω ένα σκληρό έργο για τα παιδιά έκανα μόνο μικρές αναφορές σε οτιδήποτε κακό και διατήρησα τη μαγεία, την ελαφρότητα και την ευχάριστη ατμόσφαιρα της ταινίας τελειώνοντας την με ένα τραγουδάκι, κάτι που ήταν απαραίτητο γιατί η ταινία περιλαμβάνει πολλά τραγούδια.

Θεατρική διασκευή της ταινίας "Πινόκιο" του 1940

Αφίσα θεατρικού έργου

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Πινόκιο

Τζεπέτο

Τζίμινι

Μπλέ νεράιδα

Βασίλισσα φύση

Φίγκαρο (γάτος)

Τίμιος Τζον

Στρόμπολι (θιασάρχης)

Αμαξιάς (Ιδιοκτήτης του νησιού της χαράς)

Λάμπγουικ (αγόρι)

ΣΚΗΝΗ 1

Η σκηνή είναι νοητικά χωρισμένη σε δυο επίπεδα το πίσω και το μπροστά για να μπορούμε να αλλάζουμε συρόμενα σκηνικά. Στο πίσω επίπεδο είναι το εργαστήρι του Τζεπέτο με διάφορα εργαλεία στους τοίχους, αριστερά ένας πάγκος εργασίας που πάνω εκεί βρίσκεται ο Πινόκιο κούκλα και διάφορα εργαλεία. Τον Τζεπέτο τον ακολουθεί ο γάτος του ο Φίγκαρο. Δεξιά υπάρχει ένα μικρό κρεβάτι και στη μέση μια πολυθρόνα και πάνω από αυτή ένα παράθυρο που φωτίζει ένα γαλάζιο φως. Στο μπροστά επίπεδο ένας πολύ μεγάλος χρυσός καθρέφτης που μέσα του καθρεφτίζεται η ζωή του Τζεπέτο (πίσω επίπεδο). **ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ**

Ανάβουν τα φώτα όλα στο πίσω επίπεδο και μπροστά γαλάζιο φως.

Μπλε Νεράιδα: Ο καλός μου ο Τζεπέτο έχει βραδιάσει και δεν έχει κοιμηθεί ακόμα. Φτιάχνει συνεχώς παιχνίδια για να κάνει ευτυχισμένα τα παιδάκια. Για να δω καλύτερα στον καθρέφτη, μα τι όμορφη μαριονέτα είναι αυτή που έφτιαξε και τι ψηλή σαν αληθινό αγόρι.

Τζεπέτο: Αχ αγαπημένε μου φίλε Φίγκαρο κουράστηκα και απόψε, γέρασα βλέπεις και τα μάτια μου αρχίζουν να κουράζονται γρήγορα. Τα κατάφερα όμως, δεν είναι πολύ όμορφος; Μοιάζει με αληθινό αγόρι, θα τον ονομάσω Πινόκιο σίγουρα κάποιο παιδάκι θα γίνει πολύ ευτυχισμένο μαζί του.

Μπλε Νεράιδα: Τι κρίμα μιλάει στο γάτο, δεν έχει κάποιον άνθρωπο να μιλήσει, τόσα χρόνια μόνος αυτός ο καλοσυνάτος άνθρωπος.

Τζεπέτο: Τα χρόνια περνάνε Φίγκαρο γρήγορα και για σας τα ζωάκια ακόμη πιο γρήγορα, γι αυτό σου λέω κάνε πράγματα που θα σε κάνουν ευτυχισμένο, τι κάθεσαι όλη μέρα μαζί με εμένα τον γέρο;

(Ο Φίγκαρο τον ακολουθεί όπου πάει και τον κοιτάζει με αγάπη).

Μπλε Νεράιδα: Όχι δεν γίνεται, κάτι πρέπει να κάνω για αυτό τον άνθρωπο, πρέπει να του δώσω χαρά στη ζωή του, δεν μου πάει η καρδιά να τον αφήσω έτσι δυστυχισμένο.

Τζεπέτο: Πάει και η σημερινή μέρα ας ξαπλώσουμε να ξεκουραστούμε και αύριο μέρα είναι. Να δούμε και κανένα ωραίο όνειρο σαν αυτά που βλέπω τελευταία.

(**Τα φώτα χαμηλώνουν στο πίσω επίπεδο μόνο ένα μπλε φως στο παράθυρο και ένα αστέρι φωτεινό.** Ξαπλώνουν με το γάτο στο κρεβάτι, αλλά δεν κοιμούνται παρά κοιτάζουν από το ανοιχτό παράθυρο).

Μπλε Νεράιδα: Για να δούμε θα κάνει πάλι σήμερα την ίδια ευχή; Εδώ και πόσα χρόνια εύχεται το ίδιο να αποκτήσει ένα παιδί.

Τζεπέτο: Φίγκαρο βλέπεις εκείνο το μεγάλο αστέρι που τρεμοπαίζει; Έλα να κάνουμε μία ευχή και εσύ και εγώ, λένε πως όταν ένα αστέρι πέφτει μπορείς να κάνεις μία ευχή και αυτή να βγει αληθινή. Βέβαια εσύ είσαι ζωάκι δεν μιλάς, εγώ γνωρίζω όμως ότι με καταλαβαίνεις και ότι έχεις συναισθήματα.

(Ο Φίγκαρο τον κοιτάει σαν να τον καταλαβαίνει).

Τζεπέτο: Έτσι όπως κοιτάζω τον Πινόκιο από μακριά μου φαίνεται σαν αληθινό αγόρι, λοιπόν θα ευχηθώ να ζωντανέψει και να γίνει ο γιος μου. Έκανες ευχή Φίγκαρο;

(Ο Φίγκαρο κλείνει τα μάτια σαν να του απαντάει ναι).

Τζεπέτο: Άντε ας κοιμηθούμε πια, αύριο έχουμε να ξυπνήσουμε και νωρίς, τα παιδιά περιμένουν κι άλλα παιχνίδια πώς θα είναι χαρούμενα και γελαστά;

(Κλείνουν τα μάτια και κοιμούνται).

Μπλε Νεράιδα: Σήμερα άλλαξε την ευχή του και μου έδωσε μια ιδέα, θα κάνω αληθινό αγόρι την κούκλα. Κι ο γατούλης τι καλοσυνάτος που είναι, χρόνια εύχεται να έχει φωνή να μιλάει. Αγαπάει τόσο τον Τζεπέτο. Όχι δεν αντέχω άλλο ήρθε η ώρα, θα κάνω τις ευχές πραγματικότητα.

(**Ακούγονται βροντές αστραπές και μουσική**). Εμφανίζεται η βασίλισσα φύση με ένα μακρύ φόρεμα όλο φύλλα και ένα στέμμα από φύλλα στο κεφάλι.

Βασίλισσα φύση: Πώς τολμάς και θέλεις να διαταράξεις την ισορροπία μου;

Μπλε Νεράιδα: Ποια είσαι εσύ;

Βασίλισσα φύση: Είμαι η μητέρα φύση και δεν θα επιτρέψω σε κανέναν να με καταστρέψει.

Μπλε Νεράιδα: Μα δεν θέλω να σε καταστρέψω.

Βασίλισσα φύση: Πως δεν θέλεις, έχεις ακούσει ποτέ γάτα να μιλάει ή ένα κομμάτι ξύλο να γίνεται άνθρωπος;

Μπλε Νεράιδα: Σε αυτό αναφέρεσαι; Όχι δεν έχω ακούσει αλλά θα ήθελα να κάνω μία εξαίρεση.

Βασίλισσα φύση: Και γιατί εγώ σαν βασίλισσα της φύσης που είμαι, να επιτρέψω αυτή την εξαίρεση;

Μπλε Νεράιδα: Μα πρόκειται για δύο πολύ αγαθά πλάσματα, είναι δυστυχημένα και εγώ θέλω να τους κάνω ευτυχισμένους.

Βασίλισσα φύση: Βρες άλλο τρόπο νεαρή μου αυτό δεν γίνεται.

Μπλε Νεράιδα: Είμαι η Μπλε Νεράιδα της καλοσύνης και για μένα γίνεται.

Βασίλισσα φύση: Δεν πρόκειται να το επιτρέψω. Θα σε εμποδίσω.

Μπλε Νεράιδα: Δεν μπορείς να με εμποδίσεις, έχω μαγικές ικανότητες.

Βασίλισσα φύση: Το ξέρω αλλά πρέπει να με σεβαστείς, μην ξεχνάς άλλωστε ότι εγώ διατάζω τη φύση δηλαδή τα πάντα.

Μπλε Νεράιδα: Όχι όμως εμάς τις νεράιδες. Σε σέβομαι αλλά σε παρακαλώ πρέπει να με καταλάβεις.

Βασίλισσα φύση: Λυπάμαι δεν μπορώ να το επιτρέψω αυτό ειδικά για την κούκλα. Για τον γάτο είμαι σύμφωνη, αλλά μόνο για μία και τελευταία φορά.

Μπλε Νεράιδα: Μα σε παρακαλώ βασίλισσά μου δεν λυπάσαι τον γέρο Τζεπέτο, δεν του μένουν πολλά χρόνια ζωής άσε να τα ζήσει ευτυχισμένα.

(η βασίλισσα φαίνεται σκεπτική).

Βασίλισσα φύση: Υπό έναν όρο όμως, η κούκλα σου πρέπει να περάσει δοκιμασίες μέχρι να γίνει άνθρωπος, δεν θα είναι τόσο απλό.

Μπλε Νεράιδα: Σαν τι δοκιμασίες, γιατί να χάσουμε χρόνο;

Βασίλισσα φύση: Για να γίνει αληθινό αγόρι το κομμάτι ξύλο σου, πρέπει να αποδείξει ότι είναι γενναίος, ότι αγαπάει χωρίς συμφέρον και ότι μπορεί να ξεχωρίσει το καλό από το κακό.

Μπλε Νεράιδα: Μα είναι πολύ δύσκολο για αυτόν, μόλις τώρα θα ξεκινήσει η ζωή του.

Βασίλισσα φύση: Θα του δώσω όσο χρόνο χρειάζεται, αλλά και όσα εμπόδια πρέπει να εμφανιστούν στο δρόμο του, για να αποδείξει αυτά που ζητάω.

Μπλε Νεράιδα: Εγώ πιστεύω στον καλό μου Πινόκιο, κάνε ότι θες θα τα καταφέρει.

Βασίλισσα φύση: Όταν λέει ψέματα θα μεγαλώνει η μύτη του. Αυτή θα είναι η τιμωρία του.

Μπλε Νεράιδα: Μα γιατί θες να τα κάνεις όλα αυτά;

Βασίλισσα φύση: Να παλέψει όπως παλεύουν όλοι οι άνθρωποι για να επιβιώσουν, με θάρρος και να αλλάξει, να μεταμορφωθεί σε αυτό που θες.

Μπλε Νεράιδα: Μπορώ να σου ζητήσω μία τελευταία χάρη;

Βασίλισσα φύση: Σε ακούω, ελπίζω όχι κάτι παράλογο.

Μπλε Νεράιδα: Μπορώ να του δώσω κάποιον να τον καθοδηγεί, να είναι η φωνή της λογικής του;

Βασίλισσα φύση: Εσύ είπες πριν ότι τον εμπιστεύεσαι; Τι άλλαξε τώρα, άρχισες να φοβάσαι;

Μπλε Νεράιδα: Μα θα είναι ένα μικρό παιδί, που θα τα καταλάβει όλα αυτά;

Βασίλισσα φύση: Δεν ξέρω αυτό είναι δικό σου πρόβλημα. Φεύγω τώρα γιατί έχω πολλές δουλειές όλος ο πλανήτης με χρειάζεται πόλεμοι, φωτιές, αρκετό χρόνο ξόδεψα σε μία κούκλα.

Μπλε Νεράιδα: Ευχαριστώ βασίλισσά μου, δεν θα σε απογοητεύσω θα το δεις.

Βασίλισσα φύση: Το καλό που σου θέλω.

(ακούγονται αστραπές, βροντές και η βασίλισσα φεύγει).

Μπλε Νεράιδα: Λοιπόν ας μη χάνω χρόνο, παίρνω το μαγικό μου ραβδάκι και πάω στο σπίτι του Τζεπέτο.

(Ο καθρέφτης φεύγει και η νεράιδα μπαίνει από το ανοιχτό παράθυρο, πλησιάζει τον Πινόκιο αγγίζει το κεφάλι του με το ραβδί και αμέσως ζωντανεύει).

Μπλε νεράιδα: Ωχ μου φαίνεται ότι κάτι ξέχασα, για να σκεφτώ ποιον θα βάλουν τον καθοδηγεί.

(Από έξω από το παράθυρο ακούγεται ένας γρύλος)

Μπλε νεράιδα: Αυτός ο γρύλος είναι ότι πρέπει, είναι και μικρός και δεν θα μπορούν να τον βλέπουν. Για να πάω έξω να κάνω τα μαγικά μου. Όμως πριν βγω ας ρίξω λίγη σκόνη ύπνου στο γάτο και στο Τζεπέτο να μην ξυπνήσουν.

(ρίχνει σκόνη ύπνου στους δύο που κοιμούνται βγαίνει έξω κάνει τα μαγικά της και μπαίνουν από το παράθυρο η Μπλε Νεράιδα και ο γρύλος ντυμένος με ένα πράσινο κοστούμι).

Μπλε Νεράιδα: Πινόκιο από εδώ να σου γνωρίσω τον Τζίμινι θα είναι από δω και πέρα ο φύλακας-άγγελος σου.

Πινόκιο: Μα δεν χρειάζομαι κανέναν, μπορώ και μόνος μου.

Μπλε νεράιδα: Πινόκιο θα ακούς αυτά που σου λέω, χρειάζεσαι και πάρα χρειάζεσαι.

Τζίμινι: Μην ανησυχείς Πινόκιο θα είμαι καλός μαζί σου, είμαι καλός δάσκαλος όλοι με αγαπάνε και με ακούνε πάντα με προσοχή.

Πινόκιο: Τι είναι ο δάσκαλος; Δεν την ξέρω αυτή τη λέξη.

Μπλε νεράιδα: Βλέπεις τι εννοώ έχεις να μάθεις πολλά, χρειάζεσαι ένα δάσκαλο, όπως χρειάζεσαι και μία οικογένεια. Να αυτός που κοιμάται είναι ο πατέρας σου ο Τζεπέτο και ο γατούλης είναι μέλος της οικογένειας.

Πινόκιο: Μου αρέσει που έχω οικογένεια και δάσκαλο εσύ ποια είσαι;

Μπλε Νεράιδα: Θεώρησε με και μένα μέλος της οικογένειας.

Πινόκιο: Είσαι η μητέρα μου;

Μπλε νεράιδα: Όχι Πινόκιο είμαι η καλή σου νεράιδα και τώρα πρέπει να φύγω, σε παρακαλώ να ακούς ότι σου λέει ο Τζίμινι και να είσαι καλό παιδί, μου το υπόσχεσαι;

Τζίμινι: Μην ανησυχείτε καθόλου, ο μικρός φαίνεται πολύ καλό παιδί.

Πινόκιο: Τι είναι καλό;

Τζίμινι: Καλό είναι το σωστό και για να είσαι εσύ καλός πρέπει να μας ακούς και να κάνεις αυτά που σου λέμε και εγώ και ο πατέρας σου.

Πινόκιο: Έτσι είναι νεράιδα;

Μπλε Νεράιδα: Μπράβο Τζίμινι βασίζομαι πάνω σου, είσαι πράγματι καλός δάσκαλος. Φεύγω τώρα να προσέχετε. Σε λίγο θα ξυπνήσουν να είστε προσεκτικοί μην κάνετε θόρυβο και προσοχή μην τους τρομάξετε.

(πήγαινε στο παράθυρο και φεύγει)

Τζίμινι: Λοιπόν αγαπητέ μου Πινόκιο(ο Πινόκιο που είναι ανεβασμένος στο ράφι προσπαθεί να πηδήξει κάτω) ωχ πρόσεχε θα χτυπήσεις και θα τους ξυπνήσεις.

Πινόκιο: Δε με νοιάζει, θέλω να κατέβω.

(Πηδάει κάτω με φορά και ακούγεται ένας τρομερός θόρυβος, ο Τζεπέτο και ο γάτος ξυπνούν).

Τζεπέτο: Μα τη φασαρία είναι αυτή, Φίγκαρο τι συμβαίνει;

Φίγκαρο: Βοήθεια η κούκλα ζωντάνεψε και ένας γρύλος με κουστούμι, τρέξε αφεντικό.

Τζεπέτο: Θα τρελαθώ, ο γάτος μιλάει, η κούκλα ζωντάνεψε και ένας γρύλος με πράσινο κουστούμι και μπαστούνι με κοιτάει.

(Κρύβονται και οι δύο πίσω από το κρεβάτι).

Τζίμινι: Μα σας παρακαλώ μην τρομάζετε, εγώ είμαι ο Τζίμινι ο δάσκαλος. Βγείτε από κει σας παρακαλώ.

Τζεπέτο: Θα βγούμε αλλά μη μας πλησιάζετε, Θεέ μου θα τρελαθώ η ευχή μου βγήκε αληθινή.

Τζίμινι: Φυσικά, γιατί ήταν πριν εδώ η Μπλε Νεράιδα.

Τζεπέτο: Υπάρχουν στα αλήθεια νεράιδες;

Τζίμινι: Τα πάντα υπάρχουν αγαπητέ μου κύριε, όχι μόνο σε κούκλες που φτιάχνετε εσείς αλλά και στην πραγματικότητα.

Πινόκιο: Πατέρα θα είμαι καλό παιδί.

Τζεπέτο:Τι καλός που είναι. Για να σε δω λίγο καλύτερα, παιδί μου. (Τον αγκαλιάζει).Φίγκαρο βγες δεν χρειάζεται να φοβάσαι.

Φίγκαρο: Σίγουρα, τρομάζω λίγο. (Βγαίνει δειλά, ο Τζίμινι τον πλησιάζει και του κάνει χειραψία).

Τζίμινι: Καλησπέρα σας, είμαι ο Τζίμινι ο δάσκαλος του Πινόκιο.

Πινόκιο: Πατέρα να χαϊδέψω το γατούλη;

Τζεπέτο: Φυσικά παιδί μου, έλα να γνωρίσεις τον καλύτερό μου φίλο.

Φίγκαρο: Ωχ έρχεται (αρχίζει να τρέχει πέρα δώθε ο Πινόκιο τον κυνηγάει).

Πινόκιο: Θα σε πιάσω γατούλη.

Τζίμινι: Πινόκιο σε παρακαλώ μην τρομάξεις το ζωντανό, τι είπαμε θα ακούς το δάσκαλό σου, σταμάτα αμέσως τώρα.

Πινόκιο: Όχι μου αρέσει που παίζουμε κυνηγητό. (Ο Τζεπέτο γελάει)

Τζεπέτο: Αχ τι ευτυχία είναι αυτή σήμερα, τόσος κόσμος μέσα στο σπίτι πρώτη φορά και ναι έχω έναν αληθινό γιο.

Τζίμινι: Πινόκιο αν δεν κάτσεις φρόνιμα θα φωνάξω τη νεράίδα και θα της πω ότι δεν ήσουν καλό παιδί.

Τζεπέτο: Κύριε Τζίμινι, μην το μαλώνετε μικρό παιδάκι είναι παίζει.

Πινόκιο: Μου αρέσει πολύ να τρέχω.

Φίγκαρο: Σας παρακαλώ βοηθήστε με.

Τζεπέτο: Έλα Πινόκιο, έλα κάθισε εδώ στο κρεβάτι, αφού βλέπεις δεν αρέσει στο Φίγκαρο να τον κυνηγάς.

Πινόκιο: Καλά πατέρα ότι πεις.

(Κάθονται μαζί με τον πατέρα του στο κρεβάτι, ο Τζίμινι στην πολυθρόνα και ο γατούλης δίπλα του).

Τζεπέτο: Γλυκό μου αγόρι, δεν ξέρω από πού να αρχίσω και τι να σου μάθω πρώτα.

Πινόκιο: Μου αρέσει να μαθαίνω πατέρα.

Τζίμινι: Αφού σου αρέσει από αύριο θα πας σχολείο.

Πινόκιο: Πατέρα τι είναι το σχολείο;

Τζεπέτο: Είναι ένα πολύ ωραίο μέρος, που έχει πολλά παιδάκια και πολλούς δασκάλους, κάθε μέρα μαθαίνετε κάτι καινούριο και στα διαλείμματα παίζετε και τρέχετε.

Πινόκιο: Ουάου τρελαίνομαι για σχολείο θα πάω αμέσως. (Σηκώνεται).

Τζεπέτο: Όχι τώρα το σχολείο είναι κλειστό είναι βράδυ, το πρωί θα πας, τότε ανοίγει δεξ (πηγαίνει στον πάγκο) έχω και βιβλία να σου δώσω, έχω και ένα ωραίο τετράδιο και μολύβια.

Πινόκιο: Τέλεια πόσο χαίρομαι (σηκώνεται πάνω και πηδάει)

Τζίμινι: Ναι αλλά εκεί θα κάθεται φρόνιμα, έχει πολλούς δασκάλους και θα σε μαλώνουν αν είσαι άτακτος.

Πινόκιο: Δεν θα είμαι.

Τζίμινι: Έτσι μπράβο τώρα μιλάμε σωστά, έτσι δεν είναι Φίγκαρο.

Φίγκαρο: Ναι έτσι είναι, σωστά, πολύ σωστά.

ΓΕΛΑΝΕ-ΜΟΥΣΙΚΗ

Τα φώτα χαμηλώνουν

ΣΚΗΝΗ 2

Τα φώτα ανάβουν

(Το σκηνικό έχει αλλάξει βλέπουμε την εξωτερική πόρτα του σπιτιού του Τζεπέτο, πιο μπροστά και δεξιά ένα δέντρο και αριστερά ένα μεγάλο κουκλοθέατρο. Ο Τζεπέτο, ο γατούλης ο Πινόκιο και ο Τζίμινι είναι στην εξώπορτα).

Τζεπέτο: Όπως είπαμε αγόρι μου βάλε την τσαντούλα αυτή στον ώμο σου, πάρε και αυτό το ωραίο μήλο να το φας στο δρόμο, ο Τζίμινι θα σου δείξει που είναι το σχολείο.

Πινόκιο: Πατέρα δεν βλέπω την ώρα να πάω, φεύγω είμαι έτοιμος να τρέξω και να παίξω με τα άλλα παιδάκια.

Τζεπέτο: Ναι όμως να ακούς και τους δασκάλους σου όπως είπαμε, εντάξει παιδί μου;

Πινόκιο: Ναι πατέρα θα είμαι καλό παιδί.

Τζεπέτο: Τζίμινι όπως είπαμε, εντάξει;

Τζίμινι: Μη στεναχωριέστε καθόλου κύριε Τζεπέτο, ο γιος σας θα τα πάει μία χαρά.

Πινόκιο: Άντε κύριε Τζίμινι πάμε να φύγουμε βιάζομαι.(Φεύγουν)

Φίγκαρο: Σ αγαπάμε Πινόκιο να προσέχεις.

Τζεπέτο: Στο καλό παιδί μου, πάμε μέσα Φίγκαρο να πιάσουμε δουλειά, ανησυχώ λίγο για το μικρό αλλά πιστεύω θα τα καταφέρει.

Φίγκαρο: Και εγώ έτσι νομίζω.

(Μπαίνουν μέσα, στη σκηνή μένει μόνο ο Πινόκιο με το Τζίμινι και κάποιος πίσω από το δέντρο που είναι κρυμμένος και τους παρακολουθεί. Ο Πινόκιο τρέχει βγαίνουν από τη σκηνή μετά από λίγα λεπτά ξαναμπαίνουν).

Τζίμινι: Ε, Πινόκιο μην τρέχεις είμαι μικρός και δεν μπορώ να σε φτάσω.

Πινόκιο: Βιάζομαι κύριε Τζίμινι, βιάζομαι.

Τζίμινι: Μα δεν ξέρεις που είναι το σχολείο, που πας;

Πινόκιο: Από εδώ νομίζω, ελάτε.

Τζίμινι: Ωχ η δουλειά αυτή είναι πιο δύσκολη από ότι περίμενα. Στάσου Πινόκιο.

(Κάνουν το γύρο της σκηνής δύο φορές την τρίτη καθυστερούν περισσότερο γιατί βγαίνει μπροστά στο δέντρο ο Τίμιος Τζον και μιλάει).

Τίμιος Τζον: Πω πω, τι κελεπούρι είναι αυτό, μία ξύλινη κούκλα που μιλάει και περπατάει μόνη της, θα τρελαθώ είναι η τυχερή μου μέρα θα βγάλω πολλά λεφτά με αυτόν. Είναι ότι πρέπει για το κουκλοθέατρο του Στρόμπολι.

(Μπαίνουν στη σκηνή ο Πινόκιο και ο Τζίμινι που ακολουθεί πιο πίσω λαχανιασμένος).

Τίμιος Τζον: Καλημέρα νεαρέ μου, μπορώ να σε απασχολήσω για λίγο;

Πινόκιο: Καλημέρα αγαπητέ μου κύριε, τι θέλετε;

Τίμιος Τζον: Θέλω να σου μιλήσω για κάτι πολύ σημαντικό.

Πινόκιο: Ο πατέρας μου είπε να μη μιλάω σε αγνώστους.

Τίμιος Τζον: Θα γνωριστούμε αμέσως. Λέγομαι Τίμιος Τζον, εσένα πώς σε λένε;

Πινόκιο: Πινόκιο.

Τίμιος Τζον: Τι ωραίο όνομα, έλα να καθίσουμε εδώ στο δέντρο να μιλήσουμε για λίγο.

Πινόκιο: Βιάζομαι κύριε πρέπει να πάω σχολείο.

Τίμιος Τζον: Ωραίο πράγμα το σχολείο, αλλά εγώ έχω να σου μιλήσω για κάτι πολύ πιο σοβαρό, που αφορά το μέλλον σου.

Πινόκιο: Εντάξει κύριε, αλλά μόνο για λίγο.

Τζίμινι: Πινόκιο τι κάνεις εκεί με αυτό τον άγνωστο κύριο, έλα αμέσως εδώ.

Πινόκιο: Σε δύο λεπτά δάσκαλε κάτι θέλει να μου πει.

Τζίμνι:(Ακόμη βαριανασαίνει). Καλά, θα περιμένω εδώ, να ξεκουραστώ και λιγάκι μην αργήσεις όμως.

Πινόκιο: Δεν θα αργήσω.

Τίμιος Τζον: Λοιπόν αγαπητέ μου Πινόκιο είσαι γεννημένος πρωταγωνιστής.

Πινόκιο: Τι είναι ο πρωταγωνιστής;

Τίμιος Τζον: Είσαι γεννημένος να γίνεις διάσημος, να σε βλέπει όλος ο κόσμος να σε αγαπάει και να σε χειροκροτεί.

Πινόκιο: Αχ τι ωραία, πολύ θα το ήθελα.

Τίμιος Τζον: Είμαι ο άνθρωπος σου, μπορώ να σε κάνω διάσημο ακόμη και τώρα.

Πινόκιο: Μα πώς;

Τίμιος Τζον: Το βλέπεις αυτό το κουκλοθέατρο απέναντι;

Πινόκιο: Αχ τι όμορφο που είναι.

Τίμιος Τζον: Ο ιδιοκτήτης του τον οποίο γνωρίζω προσωπικά, ψάχνει για πρωταγωνιστή κάποιον σαν και σένα.

Πινόκιο: Κάποιον σαν και μένα, τι τύχη ήταν κι αυτή.

Τίμιος Τζον: Δεν είναι καθόλου τυχαίο, ξέρεις να τραγουδάς και να χορεύεις;

Πινόκιο: Φυσικά και ξέρω.

Τίμιος Τζον: Τότε τα πράγματα είναι πάρα πολύ εύκολα, θα πάμε αμέσως τώρα να σου τον γνωρίσω.

Τζίμνι: Πινόκιο αργείς; Έλα γρήγορα θα καθυστερήσουμε στο σχολείο.

Πινόκιο: Δύο λεπτά ακόμα κύριε Τζίμνι, τελειώνω.

Τίμιος Τζον: Δεν πιστεύω να πας σχολείο και να πετάξεις την ευκαιρία που σου παρουσιάζεται;

Πινόκιο: Μα ο πατέρας μου μου είπε.....

Τίμιος Τζον: Δεν ακούω τίποτα, πες στο φίλο σου να φύγει και ακολουθήσε με.

Πινόκιο: Εντάξει.

Τζίμινι: Ακολούθησε με Πινόκιο από εδώ είναι το σχολείο.

Πινόκιο: Ξέρετε κύριε Τζίμινι δεν θα έρθω, πρέπει να γίνω διάσημος.

Τζίμινι: Τι βλακειές είναι αυτές που λες Πινόκιο, από πού κι ως που θα γίνεις διάσημος;

Πινόκιο: Θα με κάνει ο κύριος Τζον.

Τζίμινι: Μα τι είπαμε Πινόκιο; Εμπιστεύεσαι έναν άγνωστο και δεν ακούς εμένα και τον πατέρα σου;

Πινόκιο: Μα δεν είναι άγνωστος γνωριστήκαμε.

Τζίμινι: Ναι σε δύο λεπτά γνωριστήκατε, μην εμπιστεύεσαι κανέναν Πινόκιο ο κόσμος είναι κακός.

Πινόκιο: Όχι, εγώ θέλω να πάω.

Τζίμινι: Είσαι ξεροκέφαλος Πινόκιο και θα το μετανιώσεις, να ξέρεις.

Πινόκιο: Δεν φοβάμαι τίποτα και κανέναν.

Τζίμινι: Καλά καλά δεν θέλω να σε πιάσω, αυτή τη στιγμή δεν σκέφτεσαι λογικά, πηγαίνετε αλλά θα έρθω και εγώ μαζί σας.

Πινόκιο: Τέλεια, κύριε Τζον θα έρθει και ο δάσκαλος μαζί μας.

Τίμιος Τζον: Αυτό δεν γίνεται, αλλά αν θέλετε μπορείτε να περιμένετε εδώ έξω, μην ανησυχείτε καθόλου Θα τον προσέχω εγώ το μικρό.

Τζίμινι: Καλά αλλά μην αργήσετε.(Ο Τζίμινι πηγαίνει και κάθεται στο δέντρο, νυστάζει και κοιμάται, ο Πινόκιο με τον Τίμιο Τζον πηγαίνουν έξω από το κουκλοθέατρο).

Τίμιος Τζον:(ΔΥΝΑΤΑ) κύριε Στρόμπολι, κύριε Στρόμπολι.

Στρόμπολι: Ποιος με φωνάζει; (Βγαίνει) Α καλώς τον αγαπητό μου φίλο τον Τζον.

Τίμιος Τζον: Βλέπεις που στα ‘λεγα μικρέ, όλοι με γνωρίζουν.

Πινόκιο: Καλημέρα σας.

Στρόμπολι: Ωπ, μία κούκλα που μιλάει.

Πινόκιο: Δεν είμαι κούκλα κύριε παιδί είμαι.

Στρόμπολι: Συγγνώμη καλό μου δεν ήθελα να σε προσβάλω.

Τίμιος Τζον: Να σας γνωρίσω, από εδώ ο Πινόκιο και από δω ο ιδιοκτήτης του υπέροχου αυτού κουκλοθέατρου.

Στρόμπολι: Βλέπω αγαπητέ μου Τζον δεν χάνεις ευκαιρία.

Τίμιος Τζον: Φυσικά φίλε μου, τέτοιες ευκαιρίες χάνονται; Μόλις σου γνώρισα τον πρωταγωνιστή του κουκλοθέατρου σου από δω και μπρος.

Στρόμπολι: Πάνω στην ώρα ήρθατε, το απόγευμα έχω παράσταση θα μαζευτεί πολύς κόσμος.

Τίμιος Τζον: Είδες που στα έλεγα Πινόκιο;

Πινόκιο: Ναι μα δεν είπε ακόμη τίποτα ο κύριος Στρόμπολι.

Στρόμπολι: Τα λόγια είναι περιττά Πινόκιο, είσαι καταπληκτικός θα γίνεις ο πρωταγωνιστής μου από σήμερα, το απόγευμα κιόλας θα δώσεις τη δική σου παράσταση. Ξέρεις να χορεύεις και να τραγουδάς;

Πινόκιο: Ξέρω κύριε και μάλιστα πολύ καλά να σας δείξω;(Ανεβαίνει στη σκηνή χορεύει και τραγουδάει).

Στρόμπολι:(Στον Τζον) Μα αυτός είναι κελεπούρι πού τον βρήκες, δεν πιστεύω να μου ζητήσεις πολλά.

Τίμιος Τζον: Πινόκιο συνέχισε εσύ με την πρόβα σου, εγώ θα μιλήσω λίγο με τον κύριο Στρόμπολι. (Απομακρύνονται)

Πινόκιο: Εντάξει είναι τέλεια, πόσο μου αρέσει.

Στρόμπολι: Πάρε αυτά δεν σου δίνω άλλα (του δίνει ένα πουγκί με χρήματα), δεν πιστεύω να τον ψάχνει κανείς;

Τίμιος Τζον: Με ένα γρύλο τον βρήκα να τριγυρνάει, δεν νομίζω κάμε τη δουλειά σου. Ευχαριστώ για τα χρήματα θα τα ξαναπούμε. (φεύγει)

Στρόμπολι: Πινόκιο, έλα να πάμε και εμείς μέσα ώρα να ετοιμαστούμε για την απογευματινή παράσταση, φτάνει τόση πρόβα.

Πινόκιο: Εντάξει, είμαι τόσο χαρούμενος.

(μπαίνουν μέσα στο κουκλοθέατρο και κλείνουν την πόρτα)

Έχει σκοτεινιάσει φωνές πλήθους .Ο Τζίμινι ξυπνάει απότομα από τις φωνές.

Τζίμινι: Τι γίνεται εδώ, πω πω πόσος κόσμος έχει μαζευτεί. Βλέπω **άναψε και το φως στη σκηνή**, για να παρακολουθήσω κι εγώ.

Σε λίγο ακούγεται **μουσική**, βγαίνει ο Πινόκιο με ένα ωραίο κουστούμι. κάνει σόου και ο κόσμος τον αποθεώνει, ο Τζίμινι χειροκροτάει.

Τζίμινι: Μπράβο Πινόκιο είσαι ο καλύτερος.

Τα φώτα της σκηνής σβήνουν, ο κόσμος φεύγει και μαύρα κάγκελα κατεβαίνουν μπροστά στη σκηνή του κουκλοθέατρου.

Στρόμπολι: Εδώ θα κοιμάσαι από δω και πέρα, αυτό θα είναι το σπίτι σου.

Πινόκιο: Μα πρέπει να φύγω θα με περιμένει ο πατέρας μου.

Στρόμπολι: Αηδίες, δεν έχεις να πας πουθενά, μην τυχόν φωνάξεις γιατί αλίμονο σου, πάω μέσα να μετρήσω τις εισπράξεις και να κοιμηθώ είμαι πολύ κουρασμένος.

Πινόκιο: Μα σας παρακαλώ, ο πατέρας μου θα στεναχωρηθεί πολύ.

Στρόμπολι: Σιγά μην έχει πατέρα μία κούκλα, άσε τις ανοησίες δεν μου αρέσουν τα πολλά λόγια.

(ο Στρόμπολι φεύγει και ο Πινόκιο βάζει τα κλάματα, ο Τζίμινι παρακολουθεί από μία τρύπα όσα συμβαίνουν και προσπαθεί να βρει τρόπο να μπει μέσα στο κλουβί).

Πινόκιο: Καλά μου έλεγε ο κύριος Τζίμινι, υπάρχουν κακοί άνθρωποι και εγώ δεν τον πίστευα, τι θα κάνω τώρα; Ποιος θα με βοηθήσει; Τι καλά να ήταν εδώ η καλή μου Νεράιδα.

Μόλις το λέει εμφανίζεται η νεράιδα, ο Τζίμινι τρέχει κατευθείαν προς το μέρος της.

Τζίμινι: Ευτυχώς που ήρθατε, ο μικρός έμπλεξε.

Μπλε Νεράιδα: Το ξέρω για αυτό είμαι εδώ, τον άκουσα να κλαίει, μα γιατί δεν τον πρόσεχες.

Τζίμινι: Είναι δύσκολο παιδί δεν με ακούει.

Μπλε Νεράιδα: Τέλος πάντων πάμε να δούμε τι θα μας πει πρώτα και μετά θα τον ελευθερώσω.

Πινόκιο: Δεν το πιστεύω, ήρθε η καλή μου Νεράιδα και ο κύριος Τζίμινι.

Μπλε νεράιδα: Ναι Πινόκιο ήρθαμε, τι συμβαίνει για πες μου, τι κάνεις πίσω από αυτά τα κάγκελα;

Πινόκιο: Αχ καλή μου Νεράιδα εκεί που περπατούσαμε στο δρόμο μαζί με το δάσκαλό μου ξαφνικά ήρθαν δύο μεγάλα τέρατα, με άρπαξαν και με έφεραν εδώ και με κλείδωσαν σε αυτό εδώ το κλουβί.

(Ξαφνικά η μύτη του Πινόκιο μεγαλώνει)

Τζίμινι: Ω Θεέ μου.

Μπλε Νεράιδα: Γιατί λες ψέματα Πινόκιο;

Πινόκιο: Δεν λέω ψέματα, αλήθεια λέω. Ωχ τι έπαθε η μύτη μου;

Μπλε Νεράιδα: Πινόκιο λες ψέματα, για αυτό μεγαλώσει η μύτη σου. Μόνος σου ήρθες εδώ με τη θέλησή σου.

Πινόκιο: Καλά, καλά (κλαίγοντας) δεν θα ξαναπώ ψέματα καλή μου νεράιδα, κάνε τη μυτούλα να μικρύνει και βγάλε με από δω.

Μπλε νεράιδα: Θα σε βγάλω μόνο αν μου ορκιστείς ότι δεν θα ξαναπείς ψέματα και ότι θα ακούς τον κύριο Τζίμινι.

Πινόκιο: Στο υπόσχομαι θα είμαι καλό παιδί από δω και πέρα, δεν θα λέω ψέματα και θα κάνω ότι μου λέει ο δάσκαλος μου.

Μπλε Νεράιδα: Να ξέρεις την επόμενη φορά δεν θα σε βοηθήσω.

Τζίμινι: Και πολύ καλά θα κάνετε, ούτε και εγώ.

Πινόκιο: Όχι όχι, λέω αλήθεια.

Μπλε Νεράιδα: Πολύ καλά λοιπόν, η μύτη σου ξανάγινε όπως πριν και είσαι ελεύθερος.

Πινόκιο: Ευχαριστώ καλή μου νεράιδα, δεν θα σε ξανά απογοητεύσω, στο υπόσχομαι.

Μπλε Νεράιδα: Φεύγω τώρα. Να προσέχετε. (φεύγει)

Τζίμινι: Λοιπόν αγαπητέ μου Πινόκιο, είδες πως έχουν τα πράγματα; Ελπίζω να πήρες σήμερα ένα μάθημα.

Πινόκιο: Πήρα το μάθημά μου, δεν θα εμπιστευόμαι άλλη φορά αγνώστους.

Τζίμινι: Είναι πολύ αργά, ο πατέρας σου θα σε ψάχνει και θα είναι πολύ στεναχωρημένος.

Πινόκιο: Μετάνιωσα για ότι έχω κάνει, πάμε γρήγορα στο σπίτι.

Τζίμινι: Για αρχή θα απομακρυνθούμε από δω πέρα, μη βγει ο Στρόμπολι και μας πιάσει. Μετά θα πάμε κάπου να κοιμηθούμε, γιατί έχουμε απομακρυνθεί αρκετά και το βράδυ δεν μπορώ να βρω το δρόμο.

Πινόκιο: Εντάξει καλέ μου δάσκαλε ότι πεις εσύ, ο πατέρας μου όμως;

Τζίμινι: Μη στεναχωριέσαι, θα πάμε αύριο και θα του τα εξηγήσουμε όλα, θα καταλάβει είναι καλός άνθρωπος.

Πινόκιο: Εντάξει, ότι λες εσύ θα κάνω από δω και πέρα.

Τα φώτα χαμηλώνουν φεύγουν από τη σκηνή. ΜΟΥΣΙΚΗ

ΣΚΗΝΗ 3

(Η σκηνή και πάλι αλλάζει, πίσω φαίνεται το εσωτερικό του σπιτιού του Τζεπέτο όπως ήταν στην αρχή, φαίνεται ανήσυχος και αυτός και ο Φίγκαρο, στο μπροστά μέρος υπάρχει ο μεγάλος χρυσός καθρέφτης).

Φωτεινό το πίσω μέρος της σκηνής και μπροστά γαλάζιο.

Τζεπέτο: Τι μπορεί να έχει συμβεί Φίγκαρο ανησυχώ πολύ, μήπως έπαθαν τίποτα; Βράδιασε και ακόμη να γυρίσουν.

Φίγκαρο: Μήπως χάθηκαν στο δρόμο;

Τζεπέτο: Αυτό είναι το λιγότερο, φοβάμαι μήπως τους βρήκαν τίποτα κακοί άνθρωποι.

Φίγκαρο: Τι μπορούμε να κάνουμε αφεντικό;

Τζεπέτο: Δεν ξέρω, κοντεύω να τρελαθώ.

Φίγκαρο: Ας περιμένουμε λίγο ακόμα, ίσως γυρίσουν.

Τζεπέτο: Δεν μπορώ να κάθομαι εδώ με σταυρωμένα τα χέρια, θα βγω έξω να τους ψάξω.

Φίγκαρο: Μα είναι νύχτα που να ψάξουμε, θα είναι δύσκολο.

Τζεπέτο: Οπουδήποτε, θα ψάξω όλη την πόλη αν χρειαστεί, δεν θα χάσω εγώ τον γιο μου. (Βάζει το σακάκι του και βγαίνει από την πόρτα).

Φίγκαρο: Περίμενε αφεντικό, έρχομαι και εγώ μαζί σου, μην τρέχεις.

Τζεπέτο: Γρήγορα Φίγκαρο, δεν έχουμε και πολύ χρόνο, μπορεί να έχουν πάθει κάτι κακό.

Τρέχουν ο ένας δεξιά και ο άλλος αριστερά της σκηνής και φωνάζουν δυνατά.

Τζεπέτο: Πινόκιο πού είσαι; Πινόκιο, Πινόκιο.

Φίγκαρο: Κύριε Τζίμινι, κύριε Τζίμινι που είστε;

Η νεράιδα ακούει τις φωνές και εμφανίζεται μπροστά στον καθρέφτη.

Μπλε Νεράιδα: Ούτε να ξεκουραστεί δεν μπορεί κανείς, τι να συνέβη πάλι τι φωνές είναι αυτές;

Τζεπέτο: Πινόκιο πού είσαι αγόρι μου;

Φίγκαρο: Πινόκιο, Πινόκιο.

Μπλε Νεράιδα: Φαίνεται ότι δεν γύρισαν ακόμη, τι άλλο μπορεί να έχει συμβεί, πριν από λίγο τον ελευθέρωσα από εκείνο το κλουβί.

Τζεπέτο: Έλα Πινόκιο μη στεναχωρείς τον πατέρα σου.

Μπλε Νεράιδα: Πω πω οι φωνές τους έχουν χαλάσει τον κόσμο, θα ξυπνήσουν όλοι, μπορεί να φωνάξουν και την αστυνομία. Κάτι πρέπει να κάνω, πάλι πρέπει να πετάξω προς τα εκεί.

Ακούγονται αστραπές και βροντές.

Βασίλισσα φύση: Δεν έχεις να πας πουθενά νεαρή μου.

Μπλε Νεράιδα: Βασίλισσά μου, τι κάνετε εδώ;

Βασίλισσα φύση: Τι κάνω εγώ εδώ; Εσύ τι ετοιμάζεσαι να κάνεις μπορείς να μου πεις;

Μπλε Νεράιδα: Τίποτα, απλά κοίταζα από τον καθρέφτη της ζωής.

Βασίλισσα φύση: Δεν μπορείς εσύ μικρή μου νεράιδα να ξεγελάσεις την ίδια τη φύση, στο είπα εξαρχής.

Μπλε Νεράιδα: Δεν ήθελα να κάνω κάτι κακό.

Βασίλισσα φύση: Έχεις κάνει πράγματα που εγώ δεν τα έχω επιτρέψει, και μου είχες υποσχεθεί ότι δεν θα τα κάνεις.

Μπλε Νεράιδα: Δεν θυμάμαι να έκανα κάτι κακό.

Βασίλισσα φύση: Είπαμε θα δώσεις ανθρώπινη φωνή στο γάτο, αλλά εσύ έδωσες φωνή και στο γρύλο και δεύτερο είπες ότι η μικρή σου κούκλα μπορεί να τα καταφέρει και μόνη της, αλλά εσύ συνέχεια βρίσκεσαι από πίσω της και τη βοηθάς.

Μπλε Νεράιδα: Μα δεν γίνεται Βασίλισσα μου, είναι μικρό παιδί και κάνει λάθη.

Βασίλισσα φύση: Ωχ δεν μπορώ να ακούω τα ίδια, η συμφωνία είναι συμφωνία ή την τηρείς ή βάζω άλλους όρους. Κατάλαβες;

Μπλε Νεράιδα: Σε παρακαλώ βασίλισσά μου συγχώρεσε με, έστω για τελευταία φορά δεν θα ξανακάνω τίποτα, σου το υπόσχομαι.

Βασίλισσα φύση: Τώρα είναι αργά, δεν σου έχω πια εμπιστοσύνη.

Μπλε Νεράιδα: Σας παρακαλώ, συγχωρέστε με.

Βασίλισσα φύση: Ξέρεις κάτι; Μου θυμίζεις όλους αυτούς τους ανθρώπους που νομίζουν πως είναι Θεοί και παρεμβαίνουν στη φύση. Έχουν φτιάξει ως και τεχνητή νοημοσύνη, ακούς εκεί; Φτιάχνουν ρομπότ που μπορούν να αντικαταστήσουν τους ανθρώπους όπως λένε, αλλά ξεχνάνε ένα πράγμα, ότι μία μέρα για όλα αυτά που κάνουν η φύση θα τους εκδικηθεί.

Μπλε Νεράιδα: Εγώ δεν θέλω να παρέμβω άλλο στη φύση, απλά ήθελα να κάνω έναν άνθρωπο ευτυχισμένο.

Βασίλισσα φύση: Έτσι δικαιολογούνται και οι άνθρωποι, πιστεύουν ότι θα γίνουν ευτυχισμένοι και στο τέλος γίνονται δυστυχισμένοι, σκοτώνονται και αφανίζονται.

Μπλε Νεράιδα: Θεέ μου τι τρομερά πράγματα συμβαίνουν, συγνώμη μητέρα φύση δεν το γνώριζα.

Βασίλισσα φύση: Ναι καλά, σε πιστέψαμε τώρα, είσαι μία από αυτούς.

Μπλε Νεράιδα: Μητέρα φύση τι θέλεις να κάνω για να με συγχωρέσεις και να πιστέψεις ότι δεν είμαι από αυτούς;

Βασίλισσα φύση: Δεν πιστεύω πια τίποτα, όλοι θέλουν να μου κάνουν κακό και εσύ και οι φίλοι σου θα τιμωρηθείτε όπως πρέπει.

Μπλε Νεράιδα: Σας παρακαλώ τιμωρήστε εμένα, μην τους πειράξετε.

Βασίλισσα φύση: Μικρή και ανόητη νεράιδα, σταμάτα να μου δίνεις εντολές εγώ θα αποφασίσω τι θα κάνω.

Μπλε Νεράιδα: Αυτοί δεν φταίνε σε τίποτα εγώ τα ξεκίνησα όλα, τιμωρήστε εμένα μόνο.

Βασίλισσα φύση: Για αρχή ναι, εσένα θα τιμωρήσω και αμέσως τώρα.

(Κατεβαίνουν μαύρα κάγκελα μπροστά στον καθρέφτη και η νεράιδα βρίσκεται εγκλωβισμένη πίσω από αυτά).

Μπλε Νεράιδα: Ξέχασες πως έχω μαγικές ικανότητες, μπορώ να βγω από δω όποτε θέλω.

Βασίλισσα φύση: Δεν κατάλαβες καλά νεαρή, όποιος φυλακίζεται στον καθρέφτη της Ζωής δεν έχει καμία μαγική ιδιότητα.

Μπλε Νεράιδα: Βγάλε με από δω αμέσως. Πώς μπορείς να είσαι τόσο κακιά.

Βασίλισσα φύση: Δεν είμαι καθόλου κακιά, οι άλλοι προσπαθούν να μου κάνουν κακό. Για να σκεφτώ λίγο τι θα κάνω με τους υπόλοιπους.

Η Βασίλισσα φύση περπατάει πέρα δώθε σκεφτική και εκνευρισμένη.

Μπλε Νεράιδα: Σε ικετεύω μην τους πειράξεις.

Βασίλισσα φύση: Μεγάλη καλοσύνη από μέρος σου, αλλά δυστυχώς έχω σκεφτεί κάτι πολύ καλό.

Μπλε Νεράιδα: Τι δηλαδή;

Βασίλισσα φύση: Θα δεις αμέσως τώρα καλή μου.

Ακούγονται αστραπές και βροντές. Στον καθρέφτη της ζωής βρίσκονται τώρα φυλακισμένοι ο Τζεπέτο και ο Φίγκαρο μαζί με τη νεράιδα.

Μπλε Νεράιδα: Τι σατανικά σχέδια έχεις στο μυαλό σου, πώς μπόρεσες να κάνεις κάτι τέτοιο.

Τζεπέτο: Πού βρισκόμαστε; Εσείς ποια είστε;

Βασίλισσα φύση: Χαχαχα δεν γνωριστήκατε ακόμα; Να σας πω εγώ είναι η καλή σας η νεράιδα.

Φίγκαρο: Η καλή νεράιδα, α ναι αυτή που είχε πει ο γρύλος ότι υπάρχει. Θυμάμαι.

Τζεπέτο: Αχ ναι, χάρηκα πολύ που σας γνωρίζω, έστω και κάτω από αυτές τις συνθήκες.

Βασίλισσα φύση: Αφήστε τις χαρές γιατί έχω σκοπό να σας αφήσω για πολύ καιρό μέσα σε αυτή τη φυλακή.

Τζεπέτο: Εσείς κυρία μου ποια είστε;

Βασίλισσα φύση: Θα σας εξηγήσει η καλή σας η νεράιδα, δεν μου αρέσει να μιλάω για μένα.

Μπλε Νεράιδα: Μην τολμήσεις να το κάνεις αυτό, ο Πινόκιο τι θα απογίνει;

Τζεπέτο: Αχ πού είναι ο γιος μου γνωρίζετε κάτι;

Βασίλισσα φύση: Μην ανακατεύεστε παρακαλώ, θα έχετε πολύ χρόνο να μιλήσετε για όλα αυτά που σας απασχολούν. Λοιπόν αγαπητή μου το πράγμα έχει ως εξής. Ο Πινόκιο σου δεν έχει σκοπό να κάτσει φρόνιμα από ότι ξέρω και όσο δεν θα μπορεί να αποδείξει ότι είναι γενναίος, ότι αγαπάει χωρίς συμφέρον και ότι μπορεί να ξεχωρίσει το καλό από το κακό, ούτε εσείς θα ελευθερωθείτε, ούτε ευχή θα πραγματοποιηθεί.

Μπλε Νεράιδα: Ο Πινόκιο θα τα καταφέρει είμαι σίγουρη για αυτό κι είναι τόσο γενναίος που σίγουρα θα μας ελευθερώσει από εσένα.

Βασίλισσα φύση: Αυτό θα το δούμε. Ο χρόνος θα δείξει και οι πράξεις του. Φεύγω τώρα γιατί έχω κι άλλες δουλειές που με περιμένουν, δεν μπορώ να ασχοληθώ άλλο μαζί σας. Όσο για φαγητό κάτι θα υπάρχει κάθε μέρα, να μάθετε να μοιράζεστε δεν θα είναι πολύ. Σας αφήνω, καλή διαμονή.(φεύγει)

Μπλε Νεράιδα: Ω Θεέ μου, τι θα κάνουμε τώρα, έχω χάσει και τις μαγικές μου ιδιότητες.

Τζεπέτο: Μην ανησυχείς καλή μου κοπέλα, όλα καλά θα πάνε.

Φίγκαρο: Ναι όλα καλά θα πάνε.

Μπλε Νεράιδα: Τι καλοί που είστε και οι δύο, πολύ σας αγαπώ.

Τζεπέτο: Και εμείς σε αγαπάμε, αλλά πες μου μήπως γνωρίζεις τίποτα για τον γιο μου τον Πινόκιο; Τον ψάχνω όλη μέρα.

Μπλε Νεράιδα: Καλέ μου Τζεπέτο συνέβησαν τόσα πολλά. Ο Πινόκιο παρασύρθηκε από έναν κακό άνθρωπο και δεν πήγε σχολείο.

Φίγκαρο: Δεν πήγε σχολείο;

Μπλε Νεράιδα: Όχι δεν πήγε, βρέθηκε στο κουκλοθέατρο του Στρόμπολι και χόρευε και τραγουδούσε.

Τζεπέτο: Ναι ο γιος μου είναι μεγάλο ταλέντο, είδες Φίγκαρο;

Φίγκαρο: Ναι μεγάλο ταλέντο.

Μπλε νεράιδα: Το κακό είναι πως ο Στρόμπολι μετά τον φυλάκισε και ήθελε να τον πάρει μαζί του.

Τζεπέτο: Δηλαδή τώρα το παιδί μου είναι φυλακισμένο όπως εμείς;

Μπλε Νεράιδα: Όχι μην ανησυχείς καλέ μου, έφτασα εγκαίρως και τον ελευθέρωσα.

Φίγκαρο: Ουφ ησύχασα τώρα.

Τζεπέτο: Αχ θα γυρίσει σπίτι και δεν θα μας βρει εκεί και θα στεναχωρηθεί πολύ ο καλός μου.

Μπλε Νεράιδα: Εγώ ανησυχώ γιατί δεν έχουν γυρίσει ακόμη σπίτι, έχει αρκετή ώρα που τον ελευθέρωσα.

Τζεπέτο: Ο κύριος Τζίμινι είναι μαζί του;

Μπλε Νεράιδα: Ναι μαζί τους είδα να φεύγουν.

Τζεπέτο: Ε τότε δεν ανησυχώ, ο κύριος Τζίμινι προσέχει πολύ τον Πινόκιο και τον αγαπάει.

Μπλε Νεράιδα: Και εγώ το πιστεύω αυτό, αλλά είναι μικροκαμωμένος ο καημένος και δεν μπορεί να κάνει πολλά και ο Πινόκιο δεν λέει να κάτσει φρόνιμος.

Τζεπέτο: Ο γιος μου είναι άτακτο παιδί αλλά έχει καλή καρδιά.

Φίγκαρο: Ναι πολύ καλή καρδιά.

Μπλε Νεράιδα: Το πρόβλημα είναι ότι η Βασίλισσα φύση του επέβαλε κάποιες δοκιμασίες και πρέπει να τα καταφέρει, δεν είμαι σίγουρη αν θα μπορέσει.

Τζεπέτο: Μήπως εννοείτε αυτά που έλεγε πριν η βασίλισσα; Να είναι γενναίος, να ξεχωρίζει το καλό από το κακό και να αγαπάει ανιδιοτελώς;

Μπλε Νεράιδα: Ναι αυτό ακριβώς, αλλά είναι μικρό παιδί και φοβάμαι πως είναι πολύ δύσκολο να τα χωρέσει όλα αυτά το μικρό του μυαλουδάκι.

Τζεπέτο: Μην ανησυχείτε καθόλου, ο Πινόκιο είναι πάρα πολύ έξυπνος.

Φίγκαρο: Ναι είναι και εγώ το ξέρω.

Μπλε Νεράιδα: Αγαπημένοι μου μου δίνετε κουράγιο και προσπαθείτε να με κάνετε να μην ανησυχώ, είμαι όμως πολύ λυπημένη που δεν έχω πια τις δυνάμεις μου να βοηθάω τον κόσμο.

Φίγκαρο: Μην ανησυχείς, ο Πινόκιο θα νικήσει την κακιά βασίλισσα.

Τζεπέτο: Και εγώ το ίδιο πιστεύω καλή μου κοπέλα, μη στεναχωριέσαι.

Μπλε Νεράιδα: Μα δεν υπάρχει κάποιος τρόπος να βγούμε από αυτόν τον καθρέφτη; Σηκώνεται πάνω και ψάχνει προσεκτικά μήπως υπάρχει τρόπος να βγουν.

Τζεπέτο: Κάποιος τρόπος θα υπάρχει δεν μπορεί, έχω και μερικά εργαλεία μαζί μου ίσως βοηθήσουν.

Μπλε Νεράιδα: Τι τυχεροί που είμαστε. Από εδώ κύριε Τζεπέτο, εδώ στην άκρη για δείτε λίγο ξεβιδώνει;

Ο Τζεπέτο δοκιμάζει, ο γατούλης ψάχνει από την άλλη πλευρά.

Τζεπέτο: Δυστυχώς καλή μου κοπέλα, αυτός ο καθρέφτης μοιάζει να είναι κολλημένος από παντού, ως κι οι βίδες του είναι κολλημένες.

Φίγκαρο: Θα μείνουμε για πάντα εδώ.

Τζεπέτο: Μη λες τέτοια πράγματα Φίγκαρο ο Πινόκιο θα μας ελευθερώσει.

Φίγκαρο: Κι αν δεν μας ελευθερώσει, δεν θα ξαναδώ το σπίτι μας;

Τζεπέτο: Μείνε ήσυχος ο Πινόκιο θα μας βρει. είμαι σίγουρος.

Μπλε Νεράιδα: Ελπίζω να μην μπλέξει σε καμία νέα περιπέτεια και μπερδέψει πάλι το καλό με το κακό, γιατί δεν ξέρω τι άλλη τιμωρία θα σκαρφιστεί βασίλισσα.

Φίγκαρο: Και εγώ το ελπίζω.

Τζεπέτο: Α μη λέτε τέτοια πράγματα ο Πινόκιο είναι σοφό παιδί, θα το δείτε.

Φίγκαρο: Θα δούμε.

Τζεπέτο: Το μόνο που με στεναχωρεί είναι που δεν θα μπορώ να τον δω, όμως είμαι σίγουρος ότι θα ξαναβρεθούμε.

Μπλε Νεράιδα: Ας σκεφτόμαστε όλοι θετικά και ας μεταφερθεί όλη αυτή η θετική σκέψη του κεφαλάκι του Πινόκιο.

Φίγκαρο: Εγώ πεινάω λίγο τι θα φάμε;

Μπλε Νεράιδα: Για να δούμε μας άφησε τίποτα. Εδώ έχει μερικά λαχανικά.

Φίγκαρο: Εμένα δεν μου αρέσουν τα λαχανικά μόνο τα ψαράκια.

Τζεπέτο: Μην κάνεις τώρα έτσι και εσύ Φίγκαρο, μη στεναχωρείς τη νεράιδα θα βουλευτούμε με ότι έχει.

Φίγκαρο: Εντάξει.

Τρώνε τα λαχανικά που βρήκανε και μετά ξαπλώνουν στο πάτωμα να κοιμηθούν.

Τζεπέτο: Ας κοιμηθούμε λίγο να ξεκουραστούμε, ίσως μας έρθει και καμιά καλή ιδέα αύριο, είμαι πολύ στεναχωρημένος σκέφτομαι συνέχεια τον γιο μου.

Φίγκαρο: Και εγώ τα ίδια.

Μπλε Νεράιδα: Σας υπόσχομαι πως κάτι θα κάνω, μην ανησυχείτε.

Τζεπέτο: Μη στεναχωριέσαι κοπέλα μου, κάτι θα γίνει. Ας κλείσουμε τα μάτια μας ο ύπνος γιατρεύει τη στεναχώρια.

Φίγκαρο: Έχεις δίκιο αφεντικό.

Μπλε Νεράιδα: Καληνύχτα καλέ μου Τζεπέτο, καληνύχτα γατούλη.

Κοιμούνται

Τα φώτα χαμηλώνουν. Μουσική

ΣΚΗΝΗ 4

(Το σκηνικό αλλάζει στο μεσαίο επίπεδο της σκηνής το πίσω μέρος από το εξωτερικό μιας ταβέρνας και μπροστά δύο τραπέζια. Ο Τίμιος Τζον και ο αμαξάς καθισμένοι μαζί σε ένα τραπέζι).

Μουσική, φώτα χαμηλωμένα μπροστά με έντονο κίτρινο φως στην ταβέρνα.

Τίμιος Τζον: Μα τι μου λες, εδώ πρόκειται για πολύ σοβαρή δουλειά και με πολλά λεφτά, είναι ακριβώς ότι έψαχνα.

Αμαξάς: Βέβαια τα χρήματα είναι πολλά και για σένα και για μένα.

Τίμιος Τζον: Πόσα παιδιά ακριβώς χρειαζόμαστε;

Αμαξιάς: Όσο πιο πολλά μπορούμε να βρούμε.

Τίμιος Τζον: Μέχρι τώρα έχεις βρει αρκετά, από ότι μου είπες.

Αμαξιάς: Χρειάζονται κι άλλα, όσο πιο πολλά τα κέρδη αυξάνονται.

Τίμιος Τζον: Κατάλαβα, μην ανησυχείς θα σου φέρω όσο πιο πολλά μπορώ, δεν είναι καθόλου δύσκολο.

Αμαξιάς: Περιμένω τώρα εδώ στην ταβέρνα να μου φέρουν μερικά ακόμη, μετά ανεβαίνω στην άμαξα και φύγαμε.

Τίμιος Τζον: Εγώ που μπορώ να τα στέλνω.

Αμαξιάς: Κάθε μήνα έρχομαι να πάρω νέο εμπόρευμα, εσύ θα με βρίσκεις την ίδια μέρα και την ίδια ώρα εδώ, σε αυτό το ταβερνάκι.

Τίμιος Τζον: Κατάλαβα, να σε ρωτήσω και κάτι άλλο, πώς τους πείθεις να έρθουν μαζί σου;

Αμαξιάς: Τους λέω ότι πάμε σε ένα πάρα πολύ ωραίο μέρος στο Νησί της Χαράς.

Τίμιος Τζον: Στο Νησί της Χαράς; Για φαντάσου, που να ήξεραν τι τους περιμένει.

Αμαξιάς: Παιδάκια είναι, μπορείς να τα ξεγελάσεις εύκολα.

Τίμιος Τζον: Ε αφού είναι κουτορνίθια. Καλά τι είναι αυτό που πίνουν και μεταμορφώνονται σε γάιδαρο.

Αμαξιάς: Είναι μία παλιά συνταγή, ένας μάγος την έφτιαξε.

Τίμιος Τζον: Άκου κάτι πράγματα, απίστευτο. Και έτσι έχετε γαϊδουράκια που δουλεύουν;

Αμαξιάς: Οι καλύτεροι εργάτες, τι να σου πω σωθήκαμε.

Τίμιος Τζον: Καλά και κανένας δεν τους ψάχνει, οι γονείς τους;

Αμαξιάς: Σιγά μην μαζεύουμε τέτοια παιδιά, αυτά που βρίσκονται στο δρόμο παίρνουμε.

Τίμιος Τζον: Φυσικά πως δεν το σκέφτηκα.

Αμαξιάς: Ποιος να τους ψάξει καημένε, ορφανά είναι.

Τίμιος Τζον: Χαχαχα.

Αμαξιάς: Πράγματι Είναι πολύ αστείο.

Την ώρα που γελάνε περνάνε από μπροστά ο Πινόκιο με τον Τζίμινι, σταματάνε μπροστά στο κέντρο της σκηνης και μιλάνε.

Πινόκιο: Μα που είμαστε κύριε Τζίμινι;

Τζίμινι: Μην ανησυχείς Πινόκιο. Μα τι βλέπω μία ταβέρνα, πεινάς καθόλου θέλεις να φάμε;

Πινόκιο: Πεθαίνω της πείνας.

Τζίμινι: Πολύ ωραία, λοιπόν θα καθίσουμε να φάμε.

Πινόκιο: Είναι εδώ και ο κύριος Τζον.

Τζίμινι: Ωχ καλύτερα να πηγαίνουμε, είναι επικίνδυνος.

Πινόκιο: Δεν είναι επικίνδυνος, ας καθίσουμε πεινάω πολύ.

Τζίμινι: Μου φαίνεται ετοιμάζεσαι για καινούργιες περιπέτειες, δεν θυμάσαι τι σου είπε η νεράιδα;

Πινόκιο: Θυμάμαι αλλά δεν μου έκανε κακό ο κύριος Τζον, ο Στρόμπολι με φυλάκισε.

Τζίμινι: Θεέ μου θα με τρελάνει αυτό το παιδί. Ποιος σε πήγε σε αυτόν;

Πινόκιο: Ο κύριος Τζόν, μπορεί όμως να μην ήξερε.

Τζίμινι: Ναι καλά δεν ήξερε, έλα σήκω να φύγουμε πριν μας δούνε.

Πινόκιο: Όχι εγώ θα πάω να του μιλήσω.

Τζίμινι: Πινόκιο μην είσαι ξεροκέφαλος, Πινόκιο έλα αμέσως εδώ.

Ο Πινόκιο κατευθύνεται προς το τραπέζι του Τζον.

Πινόκιο: Καλησπέρα κύριε Τζον τι κάνετε;

Τίμιος Τζον: Καλώς τον, τι έγινε δεν σου άρεσε το κουκλοθέατρο και έφυγες;

Τζίμινι: Πινόκιο έλα αμέσως εδώ, τι είπαμε πιο πριν;

Τίμιος Τζον: Μα γιατί φωνάζει ο δάσκαλος σου; Πες του να έρθει εδώ.

Πινόκιο: Δάσκαλε έρχεσαι λίγο;

Τζίμινι: Φυσικά και θα έρθω, δεν θα αφήσω αυτόν τον πανούργο να σε αποπλανήσει για δεύτερη φορά.

Τίμιος Τζον: Είπατε κάτι κύριε;

Τζίμινι: Έλεγα πως βιαζόμαστε ,γιατί έχουμε πολύ δρόμο μπροστά μας έτσι Πινόκιο;

Πινόκιο: Μα εγώ πεινάω, είπαμε θα καθίσουμε να φάμε.

Τζίμινι: Αχ δεν καταλαβαίνει.

Τίμιος Τζον: Τι λέγαμε Πινόκιο;

Πινόκιο: Λέγαμε για τον κύριο Στρόμπολι ότι είναι κακός.

Τίμιος Τζον: Α τον άτιμο, αύριο κιόλας θα πάω και θα του τα ψάλλω ένα χεράκι.

Πινόκιο: Και πολύ καλά θα κάνετε, ακούσατε κύριε Τζίμινι ο κύριος Τζον δεν ήξερε τίποτα.

Τζίμινι: Ναι καλά.

Τίμιος Τζον: Αγαπητέ μου κύριε σας ορκίζομαι ότι δεν ήξερα τίποτα, άλλη φορά δεν θα ξανά συνεργαστώ μαζί του.

Τζίμινι: Καλά καλά, πάμε να φύγουμε Πινόκιο.

Τίμιος Τζον: Μα που θα πάτε καθίστε λίγο ακόμα ,να σας γνωρίσω και το φίλο μου. Από δω ο αμαξάς έτσι τον φωνάζουν.

Πινόκιο: Τι παράξενο όνομα.

Τίμιος Τζον: Καθόλου παράξενο γιατί οδηγάει συνεχώς μία άμαξα. Χαχαχα

Αμαξάς: Παρακαλώ καθίστε.

Κάθονται.

Τίμιος Τζον:(στον άμαξα) Σου ετοιμάζω καινούργιο φορτίο.

Αμαξάς: Το κατάλαβα.

Τζίμινι: Δεν είναι πρόπον να λέτε μυστικά κύριε Τζον όταν βρίσκονται και άλλοι στην παρέα σας.

Τίμιος Τζον: Ω συγγνώμη δεν ήθελα να σας προσβάλω.

Αμαξάς: Τίποτα για κάτι για δουλειές λέγαμε.

Τίμιος Τζον: Α δεν σας είπα ο φίλος μου από δω με την άμαξα πηγαίνει παιδιά στο Νησί της Χαράς.

Πινόκιο: Νησί της Χαράς; Τέλειο ακούγεται.

Τζίμινι: Μην ενθουσιάζεσαι εσύ.

Τίμιος Τζον: Βέβαια τέλειο, είναι ένα υπέροχο μέρος με πάρα πολλά παιχνίδια που πηγαίνουν κάθε μήνα πολλά παιδιά και παίζουν.

Πινόκιο: Θέλω να πάω και εγώ.

Αμαξάς: Όποιος θέλει να έρθει είναι ευπρόσδεκτος. Δεχόμαστε όλα τα παιδάκια.

Πινόκιο: Το ακούς δάσκαλε, να πάμε να έρθεις και εσύ.

Τζίμινι: Ησύχασε Πινόκιο, εμείς πρέπει να πάμε σπίτι περιμένει ο πατέρας σου και μετά πρέπει να πας σχολείο.

Πινόκιο: Ωχ, ας περιμένει λίγο, πάμε για μία μέρα στο Νησί της Χαράς και μετά θα πάω σχολείο.

Τζίμινι: Μα τι είναι αυτά που λες Πινόκιο ντροπή σου. Σήκω αμέσως να φύγουμε.

Πινόκιο: Δεν πάω πουθενά, να φύγεις, εγώ θα πάω στο Νησί της Χαράς.

Αμαξάς: Μπορείτε να έρθετε και εσείς κύριε Τζίμινι, υπάρχει χώρος για όλους και δραστηριότητες.

Τίμιος Τζον: Μα τώρα που σας βλέπω κύριε Τζίμινι μου φαίνεστε λίγο κίτρινος. Μήπως είστε άρρωστος;

Τζίμινι: Κίτρινος, ω Θεέ μου δεν αισθάνομαι καλά.

Τίμιος Τζον: Καλά το κατάλαβα από την αρχή ότι κάτι έχετε, για αυτό είστε συνεχώς θυμωμένος και εκνευρισμένος.

Τζίμινι: Γρήγορα Πινόκιο πάμε να φύγουμε, πρέπει να πάω στο γιατρό.

Αμαξάς: Μα δεν χρειάζεται να πάτε στο γιατρό. Το Νησί της Χαράς έχει θαυματουργό νερό, όποιος κάνει μπάνιο εκεί γίνεται καλά, ότι ασθένεια και να έχει.

Τίμιος Τζον: Μα ναι πώς δεν το σκέφτηκα και ένας φίλος μου είχε πάει πέρσι, είχε τρομερούς πόνους στη μέση και έγινε τελείως καλά.

Τζίμινι: Μα τι λέτε, πως δεν το γνώριζα τόσο καιρό; Λοιπόν Πινόκιο αποφάσισα να πάμε στο Νησί της Χαράς.

Πινόκιο: Γιούπιιιι (σηκώνεται πάνω και χορεύει).

Τζίμινι: Και δεν μου λέτε κύριε αμαξά, πόσα χρήματα χρειάζονται;

Αμαξάς: Χρήματα; Ποιος μίλησε για χρήματα; Το Νησί της Χαράς είναι δωρεάν για όποιον θέλει να το επισκεφτεί.

Τζίμινι: Τώρα σοβαρά μιλάτε; Δεν ξέρω πώς να σας ευχαριστήσω.

Αμαξάς: Δεν χρειάζεται να ευχαριστείς εμένα, θα ευχαριστήσετε τον ιδιοκτήτη του όταν πάμε εκεί.

Πινόκιο: Άντε μην καθυστερούμε ας ξεκινήσουμε.

Αμαξάς: Περιμένω δύο λεπτά γιατί θα έρθει και ένα άλλο παιδάκι, θα το πάρουμε μαζί μας και θα φύγουμε. Κάνε λίγο υπομονή Πινόκιο.

Τζίμινι: Μην είσαι αγενής Πινόκιο, υπομονή θα φύγουμε.

Πινόκιο: Μα είμαι τόσο χαρούμενος.

Τζίμινι: Το ξέρω και εγώ το ίδιο.

Αμαξάς: Ξέχασα να σας πω, αυτά είναι τα εισιτήρια σας.

Τζίμινι: Ευχαριστούμε πολύ ευγενέστατε κύριε αμαξά.

Αμαξάς: Δεν κάνει τίποτα, πάω να φέρω το άλλο το παιδί για να ξεκινήσουμε.

Πινόκιο: Δεν βλέπω την ώρα.

Ο αμαξάς φεύγει και μένουν οι τρεις τους στο τραπέζι. Ο Τίμιος Τζον σηκώνεται και πάει στον αμαξά.

Τίμιος Τζον: Ωχ, ας τον προλάβω ξέχασα να του πω για μία ξαδέρφη μου που είναι άρρωστη, θα πάει και αυτή μία από αυτές τις μέρες. Ει άμαξα περίμενε λίγο.

Στην άκρη της σκηνής.

Αμαξάς: Πάρε αυτά, είναι το μερίδιο σου για το κελεπούρι που μου έφερες, ο άλλος δεν κάνει καθόλου. Μόλις φτάσουμε εκεί θα τον τακτοποιήσω και αυτόν.

Τίμιος Τζον: Πω πω χρήμα, σου υπόσχομαι πως θα βρω κι άλλους να σου φέρω.

Αμαξάς: Σου είπα όσο πιο πολλοί είναι τόσο πιο πολύ αυξάνονται τα κέρδη μας, ο ιδιοκτήτης είναι πολύ γενναιόδωρος άνθρωπος.

Τίμιος Τζον: Πολύ χαίρομαι, πάω τώρα εκεί να μην υποψιαστούν τίποτα αυτά τα δύο κουτορνίθια.

Πινόκιο: Πω πω θα κάνω πολλούς φίλους, θα γνωρίσω πολλά παιδάκια, θα παίζουμε όλη μέρα.

Τζίμινι: Μην ενθουσιάζεσαι Πινόκιο, πάμε να δούμε πρώτα πώς είναι.

Τίμιος Τζον: Να ‘μαι και εγώ, τακτοποίησα και την ξαδέρφη μου. Πινόκιο έχεις γονείς; Προηγουμένως κάτι άκουσα για τον πατέρα σου.

Πινόκιο: Έχω έναν πατέρα που με αγαπάει πολύ.

Τίμιος Τζον: Και τώρα που βρίσκεται;

Πινόκιο: Είναι στο σπίτι και μας περιμένει, αλλά ας αργήσουμε λίγο, δεν πειράζει θα καταλάβει.

Τζίμινι: Και πατέρα έχει και δάσκαλο έχει και κάτι σαν μητέρα.

Τίμιος Τζον: Τι κάτι σαν μητέρα;

Τζίμινι: Δεν είναι ακριβώς η μητέρα του για αυτό το λέω έτσι.

Μπαίνουν στη σκηνή ο άμαξας με το ένα παιδί τον Λάμπγουικ.

Τίμιος Τζον: Α, ήρθε ο αμαξάς με το παιδί.

Αμαξάς: Σας τον αφήνω λίγο εδώ, πάω να φέρω την άμαξα.

Τίμιος Τζον: Κανένα πρόβλημα, πώς σε λένε αγόρι μου εσένα;

Λάμπγουικ: Λάμπγουικ

Τζίμινι: Δύσκολο όνομα.

Λάμπγουικ: Τι αστείο ένας γρύλος που μιλάει α και μία κούκλα.

Πινόκιο: Είμαι παιδί και με λένε Πινόκιο.

Λάμπγουικ: Από τώρα άρχισαν τα μαγικά πράγματα, καλά μου είπαν ότι το νησί είναι άπαιχτο.

Τζίμινι: Τόσο ωραίο είναι;

Λάμπγουικ: Όχι μόνο τέλειο φοβερό, όλα τα παιδάκια του δρόμου για αυτό μιλάνε.

Τίμιος Τζον: Μπράβο διαφήμιση. Ε τότε να πούμε και στα άλλα παιδάκια να έρθουν. (Τρίβει τα χέρια του). Μιλάμε για έτοιμη στρωμένη δουλειά θα βγάλω πολύ χρήμα.

Τζίμινι: Είπατε κάτι κύριε Τζον;

Τίμιος Τζον: Όχι τίποτα λέω πως αργεί ο αμαξάς.

Πινόκιο: Ουάου ήρθε, τέλεια.

Στη μέση της σκηνής εμφανίζεται μία μεγάλη άμαξα, **ακούγονται φωνές παιδιών και μουσική.**

Αμαξάς: Ελάτε ανεβείτε δεν έχουμε πολύ χρόνο.

Λάμπγουικ: Πω πω φοβερή άμαξα.

Πινόκιο: Ναι είναι υπέροχη.

Αμαξάς: Πού να δείτε και το νησί, πόσο υπέροχο είναι, έτσι Τζον;

Τίμιος Τζον: Φανταστικό, καλό ταξίδι.

Πινόκιο: Ευχαριστούμε κύριε Τζον.

Τζίμνι: Εις το επανιδείν.

Ανεβαίνουν και οι τρεις πάνω στην άμαξα και φεύγουν. Ο Τίμιος Τζον τους χαιρετάει.

Μουσική, τα φώτα χαμηλώνουν

ΣΚΗΝΗ 5

(Το σκηνικό αλλάζει φεύγουν η άμαξα και η ταβέρνα και τη θέση τους παίρνουν ένα δωμάτιο με μία σιδερένια πόρτα που έχει στη μέση ένα τραπέζι με φαγητά και αριστερά ένα κρεβάτι, μία πολυθρόνα δεξιά και πολλά παιχνίδια σκορπισμένα παντού).

Αμαξάς: Εδώ είμαστε λοιπόν φτάσαμε, μπορείτε να κατεβείτε από την άμαξα.

Ακούγονται φωνές πολλών παιδιών.

Πινόκιο: Πω πω, τι τέλειο μέρος είναι αυτό.

Λάμπγουικ: Σου τα 'λεγα, είναι φοβερό μέρος.

Αμαξάς: Δύο, δύο παιδάκια θα πηγαίνετε σε ένα δωμάτιο, εσύ Πινόκιο και εσύ θα μείνετε σε αυτό. (τους δείχνει το κέντρο της σκηνής)

Πινόκιο: Πω πω το καλύτερο δωμάτιο μας έδωσαν, κοίτα πόσα παιχνίδια έχει και τι ωραία φαγητά είναι αυτά πάνω στο τραπέζι.

Λάμπγουικ: Πεινάω σαν λύκος, δεν βλέπω την ώρα να φάω.

Αμαξάς: Κατεβείτε και εσείς κύριε Τζίμινι, μόλις τακτοποιήσω τα παιδιά θα βολέψω και εσάς.

Τζίμινι: Πραγματικά υπέροχο μέρος και γύρω-γύρω θάλασσα. Αυτό είναι το ιαματικό νερό που μου λέγατε κύριε άμαξα;

Αμαξάς: Βέβαια ότι νερό έχει εδώ στο νησί είναι ιαματικό. Μη βιάζεσαι θα έρθει η σειρά σου.

Τζίμινι: Είπατε κάτι;

Αμαξάς: Όχι τίποτα.

Τζίμινι: Μα ο ιδιοκτήτης που είναι, πότε θα το γνωρίσουμε;

Αμαξάς: Δεν ήθελα να το αναφέρω εκεί μπροστά κύριε Τζίμινι, εγώ είμαι ο ιδιοκτήτης αυτού του νησιού. Δεν το λέω όμως παντού γιατί θα μου ζητάνε συνεχώς χρήματα και δεν θέλω να δίνω.

Τζίμινι: Και καλά κάνετε, οι περισσότεροι ζητάνε, με τέτοια φτώχεια που υπάρχει.

Αμαξάς: Για αυτό ακριβώς.

Μπαίνουν όλα τα παιδάκια στα δωμάτια και **ακούγονται οι σιδερένιες πόρτες που κλειδώνουν.**

Τζίμινι: Μα τι κάνετε εκεί γιατί κλειδώσατε τις πόρτες;

Αμαξάς: Μα για να μη φύγουν τα παιδιά, είναι νύχτα και το νησί είναι επικίνδυνο.

Τζίμινι: Έχετε δίκιο, εγώ πού θα μείνω;

Αμαξάς: Για σένα έχω διαλέξει το καλύτερο, το πιο δροσερό δωμάτιο.

Τζίμινι: Μπορούμε να πηγαίνουμε γιατί είμαι κουρασμένος;

Αμαξάς: Βεβαίως, αμέσως τώρα θα σας πάω.

Τον σπρώχνει εκτός σκηνής, **ακούγεται ήχος σαν να πέφτει κάποιος στο νερό.**

Τζίμινι: Βοήθεια πνίγομαι δεν ξέρω κολύμπι.

Αμαξάς: Θα μάθεις πού θα πάει, αλλιώς θα πεθάνεις.

Τζίμινι: Κύριε άμαξα μη φεύγετε, βοήθεια πνίγομαι.

Αμαξάς: Μείνε στο νερό, θα σου κάνει καλό, είναι ιαματικό χαχαχα. (Φεύγει)

Φεύγει ο Τζίμινι προσπαθεί να κολυμπήσει μέχρι το πεζούλι, αυτό γίνεται εκτός σκηνής **ακούμε μόνο φωνή.**

Τζίμινι: Βοήθεια Πινόκιο, βοήθεια.

Πινόκιο: Μα γιατί μας κλείδωσαν; Σαν να ακούω τη φωνή του δασκάλου, νομίζω πως φωνάζει βοήθεια.

Λάμπγουικ: Και εγώ ακούω κάποιον να φωνάζει.

Ο Πινόκιο **αρχίζει και χτυπάει την σιδερένια πόρτα.**

Πινόκιο: Ανοίξτε μας, σας παρακαλώ. Ανοίξτε μας.

Ο Λάμπγουικ **αρχίζει και κλωτσάει την πόρτα.**

Λάμπγουικ: Ανοίξτε που να πάρει, θα τη σπάσω την πόρτα σας.

Τζίμινι: Βοήθεια, βοήθεια.(βαριανασαίνει)

Πινόκιο: Κύριε Τζίμινι πού είστε, κύριε Τζίμινι με ακούτε;

Λάμπγουικ: Μη φωνάζεις άδικα και χαλάς τον κόσμο, η πόρτα είναι σιδερένια δεν ακουγόμαστε έξω.

Πινόκιο: Ο δάσκαλός μου κινδυνεύει κάτι πρέπει να κάνω.

Λάμπγουικ: Δυστυχώς δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα, ας απολαύσουμε το φαγητό μας.

Πινόκιο: Δεν πεινάω, είμαι στεναχωρημένος.

Λάμπγουικ: Μη στεναχωριέσαι, αύριο θα μας βγάλουν από δω πέρα.

Πινόκιο: Και που το ξέρεις εσύ αυτό, μήπως μας φυλάκισαν;

Λάμπγουικ: Δεν νομίζω, το νησί της Χαράς είναι υπέροχο το ξέρουν όλοι.

Πινόκιο: Ναι για αυτό μας κλείδωσαν εδώ μέσα.

Λάμπγουικ: Μπορεί επειδή είναι νύχτα, μη βγούμε έξω και χτυπήσουμε.

Πινόκιο: Έχεις δίκιο δεν το σκέφτηκα αυτό, είναι βράδυ και όταν φτάσαμε έξω δεν είχε καθόλου φως.

Λάμπγουικ: Είδες που έρχεσαι στα λόγια μου, άντε έλα να φάμε τώρα πεινάω σαν λύκος.

Πινόκιο: Ο δάσκαλος γιατί φώναζε βοήθεια;

Λάμπγουικ: Μπορεί να σκόνταψε σε καμιά πέτρα, δεν είδες όταν κατεβήκαμε γεμάτο πέτρες ήταν.

Πινόκιο: Ναι καλά λες, τώρα δεν ακούγεται τίποτα, μάλλον θα τον βοήθησε ο κύριος αμαξάς.

Λάμπγουικ: Αύριο θα τον δεις, μην ανησυχείς.

Πινόκιο: Μπορεί , αν και έχω ένα φόβο.

Λάμπγουικ: Μη φοβάσαι τίποτα, έχεις εμένα .

Εμφανίζεται στη σκηνή ο αμαξάς έξω από τη σιδερένια πόρτα.

Αμαξάς: Φάτε, πιείτε και παίξτε, αύριο το πρωί σας περιμένει μία υπέροχη μέρα θα γνωρίσετε όλο το νησί της Χαράς.

Πηγαίνει και φωνάζει το ίδιο έξω από τις πόρτες των παιδιών.

Πινόκιο: Άκουσες Λάμπγουικ, είχες δίκιο δεν μας φυλάκισαν.

Λάμπγουικ: Εγώ πάντα έχω δίκιο, έλα τώρα να φάμε και μετά να παίξουμε, είδες πόσα παιχνίδια έχει εδώ;

Πινόκιο: Ναι, πάρα πολλά.

Ο Λάμπγουικ τρώει με μανία ότι βρίσκεται πάνω στο τραπέζι, ο Πινόκιο μόνο δύο τρία φρούτα, δεν φαίνεται να έχει πολύ όρεξη.

Λάμπγουικ: Καλά τώρα γιατί έχεις τέτοια μούτρα; Δεν είπαμε θα φάμε και θα διασκεδάσουμε;

Πινόκιο: Σκέφτομαι τον πατέρα μου και τον κύριο Τζίμινι.

Λάμπγουικ: Μη σκέφτεσαι τίποτα, έχεις εδώ εμένα τον καλύτερό σου φίλο δεν χρειάζεται να ανησυχείς για τίποτα.

Πινόκιο: Χαίρομαι που είμαστε μαζί και πού είσαι φίλος μου, αλλά με έχει πιάσει μία ανησυχία.

Λάμπγουικ: Ωχ, σταμάτα πια βαρέθηκα, το φαΐ είναι πεντανόστιμο φάε.

Πινόκιο: Δεν θέλω άλλο, θα φάω αργότερα.

Λάμπγουικ: Καλά όπως θέλεις.

Ο Τζίμινι βρεγμένος έξω από τη σιδερένια πόρτα.

Τζίμινι: Για να δω καλύτερα εδώ τριγύρω, πρέπει να έφυγε ο αμαξάς, είχα δίκιο τελικά ήταν παγίδα. Να δω τώρα πώς θα ανοίξω αυτή την πόρτα για να σώσω τον Πινόκιο. Ανησυχώ κάτι κακό ετοιμάζει για τα παιδιά. Ωχ κάποιος ακούγεται ας κρυφτώ.

Εμφανίζεται ο αμαξάς.

Αμαξάς: Για να ελέγξω λίγο τις πόρτες αν είναι καλά κλειδωμένες, δεν πιστεύω να έφυγε κανένα παιδί. Χρειάζομαι πολλούς εργάτες για αύριο, το ορυχείο τους περιμένει. Χαχαχα και αυτά νομίζουν πως θα πάμε στην παιδική χαρά. Τέτοια κακά παιδιά που είναι, τους αξίζει τέτοια τύχη.

Φεύγει.

Τζίμινι: Θεέ μου, τι θα κάνω τώρα; Πώς να ελευθερώσω τον Πινόκιο; Του είπα να μην εμπιστευτεί ξανά τον Τζον, αυτός εκεί ξεροκέφαλος. Για να δω δεν ανοίγει κάπως αυτή η πόρτα;

Ψάχνει την πόρτα, πάνω, κάτω, δεξιά, αριστερά. Προσπαθεί να την τραβήξει τίποτα, στεναχωρημένος κάθεται στο πεζούλι.

Τζίμινι: Πρέπει να προλάβω πριν ξημερώσει, δεν εμφανίζεται και η νεράιδα, άλλες φορές όταν φωνάζαμε βοήθεια ερχότανε. Μήπως έπαθε κάτι; Θα τρελαθώ, τι να κάνω; Εν τω μεταξύ **ακούγεται δυνατή μουσική**. Ο Λάμπγουικ βρήκε ένα γραμμόφωνο και έβαλε ένα δίσκο να παίζει.

Λάμπγουικ: Πινόκιο έλα να χορέψουμε, είναι τέλεια εδώ πέρα.

Πινόκιο: Δεν έχω και πολύ όρεξη,

Λάμπγουικ: Έλα σου λέω, θα ξεκινήσει από σήμερα η διασκέδαση.

Πινόκιο: Καλά, έρχομαι.

Σηκώνονται και οι δύο και χορεύουν, παίζουν με τα παιχνίδια, ανεβαίνουν στο ξύλινο αλογάκι και κάνουν χίλιες δυο τρέλες.

Λάμπγουικ: Πω πω περνάω απίθανα, καλά κάναμε και ήρθαμε.

Πινόκιο: Ναι πραγματικά είναι πολύ ωραία, ξεχνιέσαι εδώ στο νησί.

Λάμπγουικ: Πινόκιο έλα να σπάσουμε τα παιχνίδια, είναι πολύ διασκεδαστικό.

Πινόκιο: Όχι μην κάνουμε τέτοια πράγματα δεν είναι σωστό.

Λάμπγουικ: Ωχ μωρέ, πολύ σπαστικός είσαι.

Πινόκιο: Δεν επιτρέπεται να κάνουμε κακά πράγματα, έτσι μου είπε η νεράιδα.

Λάμπγουικ: Ποια Νεράιδα και σαχλαμάρες, δες πως τα σπάω τα πετάω και στον τοίχο.

Πινόκιο: Άντε θα το κάνω και εγώ αφού το λες, να θα σπάσω αυτό εδώ το μικρό παιχνιδάκι.

Λάμπγουικ: Εγώ θα σπάσω και το τραπέζι, τι μας χρειάζεται.

Πινόκιο: Πράγματι είναι διασκεδαστικό.

Λάμπγουικ: Στα λεγα, εμένα να με ακούς. Έλα πάνω στο κρεβάτι να χοροπηδήσουμε, θα το σπάσουμε και αυτό. Γιούχου.

Πινόκιο: Περίμενε έρχομαι.

Πηδάνε με δύναμη πάνω κάτω στο κρεβάτι. Ο Τζίμινι απέξω ακούει όλο αυτό το **θόρυβο** και αναρωτιέται τι συμβαίνει.

Τζίμινι: Μα τι συμβαίνει; Τι φασαρία είναι αυτή; Από ότι φαίνεται το διασκεδάζουν εκεί μέσα, δεν έχουν καταλάβει τίποτα. Για να δω καλύτερα μου φαίνεται πως εκεί ψηλά έχει ένα άνοιγμα η πόρτα.

Εν τω μεταξύ στο δωμάτιο.

Πινόκιο: Λάμπγουικ γιατί γκαρίζεις σαν γάιδαρος;

Λάμπγουικ: Δεν γκαρίζω, γελάω.

Πινόκιο: Μα σαν γάιδαρος ακούγεσαι. Και τι μεγάλα αυτιά γαϊδάρου είναι αυτά που έβγαλες;

Λάμπγουικ: Κόψε τις βλακείες Πινόκιο.

Πινόκιο: Δεν λέω βλακείες, τώρα έγινες ολόκληρος γάιδαρος.

Λάμπγουικ: Βοήθεια, περπατάω στα τέσσερα. Πινόκιο έχεις και εσύ αυτιά γαϊδάρου και ουρά.

Πινόκιο: Ωχ ναι, βοήθειά τι θα κάνουμε τώρα; Θέλω να ξαναγίνω παιδί.

Λάμπγουικ: Και εγώ, τι συμβαίνει εδώ πέρα;

Πινόκιο: Μάλλον θα μας πειράξει αυτό που φάγαμε, καλά σου είπα να μη φάμε.

Λάμπγουικ: Είχες δίκιο, θέλουν να μας κάνουν κακό. Πρέπει να βγούμε από δω μέσα.

Ξαφνικά ακούγεται η φωνή του Τζίμινι. Έχει τρυπώσει από το άνοιγμα στο πάνω μέρος και πέφτει στο δωμάτιο.

Τζίμινι: Ωχ έσπασα τα κόκκαλα μου, Πινόκιο βοήθα με να σηκωθώ.

Πινόκιο: Έρχομαι αμέσως.

Τζίμινι: Μα τι βλέπω Πινόκιο, τι αυτιά είναι αυτά και τι ουρά είναι αυτή, ο φίλος σου που είναι;

Πινόκιο: Έγινε γάιδαρος, αυτός είναι.

Τζίμινι: Θεέ μου τι συμβαίνει εδώ πέρα; Πρέπει να φύγουμε αμέσως από δω.

Πινόκιο: Μα πώς θα βγούμε;

Τζίμινι: Έχω ένα σχέδιο, από το άνοιγμα που μπήκα νομίζω ανοίγει η πόρτα. Βοήθησέ με να ανέβω πάλι εκεί πέρα και θα προσπαθήσω να την ανοίξω.

Ο Τζίμινι σκαρφαλώνει στους ώμους του Πινόκιο και μπαίνει μέσα στην τρύπα. Μετά από λίγη ώρα.

Τζίμινι: Πινόκιο σπρώξε τώρα την πόρτα νομίζω ότι ανοίγει.

Ο Πινόκιο σπρώχνει με δύναμη.

Τζίμινι: Σσσσσ πιο σιγά, θα μας ακούσουν.

Πινόκιο: Άνοιξε δασκάλε, κατέβα.

Τζίμινι: Βοήθησέ με να κατέβω Πινόκιο.

Πινόκιο: Έρχομαι, ακούμπα στους ώμους μου.

Τζίμινι: Ωραία, κάνε ησυχία όμως, με το φίλο σου τι θα κάνουμε;

Πινόκιο: Δεν ξέρω, δεν βλέπεις έχει γίνει γαϊδουράκι. Λάμπγουικ, Λάμπγουικ.

Τζίμινι: Άδικος κόπος δεν μας ακούει, πάμε να φύγουμε πριν μας πιάσουν. Άκουσα τον άμαξα να λέει πώς αύριο θα σας πάει στα ορυχεία για δουλειά.

Πινόκιο: Είχα ένα προαίσθημα, πως κάτι κακό θα συμβεί, για άλλη μία φορά δεν σε άκουσα και δεσ που βρεθήκαμε.

Τζίμινι: Καλά άστα αυτά τώρα Πινόκιο, θα συζητήσουμε αργότερα, πέσε στη θάλασσα να σωθούμε.

Πινόκιο: Δεν ξέρω κολύμπι.

Τζίμινι: Ούτε εγώ Πινόκιο, αλλά δεν έχουμε άλλη λύση πέσε.

Ακούγεται θόρυβος νερού.

Τζίμινι: Κολύμπα Πινόκιο πιο γρήγορα, πιο γρήγορα.

Πινόκιο: Προσπαθώ δάσκαλε.

Ο Λάμπγουικ μένει μόνος και **γκαριίζει λυπημένα.**

Ο ήχος σιγά-σιγά χάνεται, τα φώτα χαμηλώνουν. Μουσική

ΣΚΗΝΗ 6

(Η σκηνή αλλάζει στο πίσω μέρος βλέπουμε το εξωτερικό του σπιτιού του Τζεπέτο σκοτεινό με αράχνες. **Το φως ανάβει και σβήνει σε διαφορετικά χρώματα, πρώτα κόκκινο που συμβολίζει την άνοιξη, μετά κίτρινο που συμβολίζει το καλοκαίρι για να δείξουμε ότι πέρασε ένα χρονικό διάστημα. Η μουσική αλλάζει και αυτή ανάλογα με την εποχή. Μόλις σταματάει η μουσική χαμηλώνουν τα πίσω φώτα και μπροστά ο καθρέφτης φωτισμένος.)**

Φτάνουν στο σπίτι ο Πινόκιο με τον Τζίμινι ταλαιπωρημένοι.

Τζίμινι: Έλα Πινόκιο από δω, αυτό είναι το σπίτι φτάσαμε.

Πινόκιο: Μα γιατί είναι σβηστά όλα τα φώτα;

Τζίμινι: Είναι βράδυ μπορεί να κοιμούνται.

Πινόκιο: Για να δω από το παράθυρο (πηγαίνει και κοιτάζει). Δεν φαίνεται κανείς μέσα, είναι γεμάτο αράχνες.

Τζίμινι: Αποκλείεται, χτύπα την πόρτα.

Ο Πινόκιο χτυπάει πολλές φορές, κανείς δεν φαίνεται να είναι μες στο σπίτι.

Πινόκιο: Μα πού έχουν πάει; Λες να πέθαναν;

Τζίμινι: Μη βάζεις κακό με το νου σου Πινόκιο, όλα καλά θα πάνε θα τους βρούμε.

Πινόκιο: Δεν ξέρω, πέρασε πολύς καιρός που λείπουμε.

Τζίμινι: Αυτό είναι αλήθεια.

Πινόκιο: Έχω ένα κακό προαίσθημα, τι θα κάνουμε τώρα;

Τζίμινι: Έλα να καθίσουμε εδώ στο πεζούλι για λίγο, να σκεφτούμε.

Κάθονται και οι δυο αμίλητοι και σκέφτονται. Ξαφνικά πέφτει από πάνω μπροστά τους ένας μεγάλος φάκελος.

Πινόκιο: Τι είναι αυτό;

Τζίμινι: Ένας τεράστιος φάκελος, ίσως είναι για μας.

Πινόκιο: Να τον ανοίξω; Φοβάμαι λίγο.

Τζίμινι: Δεν χρειάζεται, θα τον ανοίξω εγώ.

Ο Τζίμινι ανοίγει το φάκελο και διαβάζει φωναχτά.

Πινόκιο: Έχω αγωνία πες μου τι γράφει.

Τζίμινι: Αγαπητοί Πινόκιο και Τζίμινι, είμαι ένας φίλος σας και θεώρησα χρέος μου να σας ενημερώσω. Ο γέρο Τζεπέτο, ο γάτος και η Μπλε Νεράιδα φυλακίστηκαν από τη Βασίλισσα φύση στον καθρέφτη της Ζωής. Περιμένουν εδώ και καιρό να πάτε να τους σώσετε και ο Τζεπέτο από τη στεναχώρια του που έχασε τον Πινόκιο, δεν είναι πολύ καλά. Σας παρακαλώ ακολουθήστε αυτά τα φύλλα που έχω ρίξει σε όλο το δρόμο, για να βρείτε τον καθρέφτη και να τους βοηθήσετε.

Πινόκιο: Ω Θεέ μου, τι θα κάνουμε τώρα; Είδες που σου έλεγα ότι είχα κακό προαίσθημα;

Τζίμινι: Ψυχραιμία Πινόκιο, πρέπει να δράσουμε άμεσα. Ακολούθησε με, νομίζω πως αυτά είναι τα φύλλα που γράφει στο το γράμμα.

Πινόκιο: Ναι όντως, πολλά φύλλα το ένα πίσω από το άλλο, αυτά θα είναι.

Μουσική ο Πινόκιο ακολουθεί τον Τζίμινι και βγαίνουν από τη σκηνή τα **φώτα χαμηλώνουν**.

Ξαφνικά **ακούγονται αστραπές και βροντές τα φώτα κλείνουν τελείως** και μετά από λίγο **φωτίζεται ο καθρέφτης** που βρίσκεται στο μπροστά μέρος της σκηνής με κατεβασμένα κάγκελα σαν φυλακή και βλέπουμε μέσα σε αυτόν τη Νεράιδα, τον Τζεπέτο, το γάτο, τον Πινόκιο και το Τζίμινι.

Πινόκιο: Πάτερα.

Τζεπέτο: Παιδί μου.(τον αγκαλιάζει) Να ‘ξερες πόσο μου έλειψες.

Πινόκιο: Και εμένα πατέρα, μου έλειψες πολύ, συγγνώμη.

Τζεπέτο: Δεν χρειάζεται να ζητάς συγγνώμη παιδί μου, καταλαβαίνω, σημασία έχει ότι τώρα είμαστε μαζί.

Μπλε νεράιδα: Μου έρχεται να βάλω τα κλάματα, πολύ συγκινητικό.

Φίγκαρο: Και εμένα, σνιφ σνιφ.

Τζίμινι: Πόσο χαίρομαι που μας βλέπω όλους μαζί. Επιτέλους.

Ο Τζεπέτο βρίσκεται με τον γιό του αγκαλιασμένος, στη μέση της σκηνής.

Τζεπέτο: Συγγνώμη δάσκαλε δεν σε πρόσεξα, χάρηκα τόσο πολύ που βρήκα το γιο μου, που δεν βλέπω τίποτα μπροστά μου.

Τζίμινι: Μην ανησυχείτε κύριε Τζεπέτο, καταλαβαίνω.

Πινόκιο: Είμαι τόσο χαρούμενος που είμαστε όλοι μαζί.

Αγκαλιάζει τη Νεράιδα και το Φίγκαρο.

Φίγκαρο: Πιο σιγά, πονάνε τα κόκκαλα μου.

Μπλε Νεράιδα: Καλέ μου Πινόκιο, χαίρομαι που επιτέλους βρεθήκαμε.

Τζίμινι: Αγαπητοί μου ας τα αφήσουμε τώρα αυτά, η κατάσταση από ότι βλέπετε δεν είναι καθόλου καλή, βρισκόμαστε πάλι πίσω από κάγκελα.

Τζεπέτο: Δεν βαριέσαι δάσκαλε τα έχουμε συνηθίσει ,μου φτάνει που σας βρήκαμε.

Φίγκαρο: Εγώ θέλω επιτέλους να πάω σπίτι.

Μπλε Νεράιδα: Φυσικά, τώρα που είμαστε όλοι εδώ μαζί, πρέπει να βρούμε ένα τρόπο να δραπετεύσουμε.

Φίγκαρο: Μα κάναμε τα πάντα, δεν μπορούμε να βγούμε από δω.

Πινόκιο: Αποκλείεται, εγώ θα σας βγάλω ,το υπόσχομαι.

Μπλε νεράιδα: Το ήξερα ότι είσαι πολύ γενναίος Πινόκιο και πιστεύω σε σένα.

Τζεπέτο: Και εγώ πιστεύω στο γιο μου, θα τα καταφέρει, θα δείτε.

Τζίμινι: Ο Πινόκιο μέχρι τώρα έχει αποδειχτεί πολύ γενναίος, δεν μπορείτε να φανταστείτε από τι γλιτώσαμε.

Ξαφνικά ακούγονται αστραπές και βροντές τα φώτα τρεμοπαίζουν και εμφανίζεται η Βασίλισσα φύση.

Βασίλισσα φύση: Τι σκαρώνεται εσείς εδώ πέρα; Νομίζετε ότι δεν ακούω;

Τζεπέτο: Τίποτα βασίλισσά μου, απλώς μιλούσαμε, χάρηκα πολύ που μου έφερες το γιο μου.

Βασίλισσα φύση: Πω πω αυτός ξεμωράθηκε. Γιατί χάρηκες καλέ μου, πού θα είστε όλοι μαζί φυλακισμένοι;

Πινόκιο: Χάρηκε γιατί με αγαπάει, όπως τον αγαπάω και εγώ και θα είμαστε μαζί για πάντα.

Βασίλισσα φύση: Αυτό θα το αποφασίσω εγώ, όχι εσύ κούτσοιρο.

Πινόκιο: Είμαι παιδί και απαγορεύω να μου μιλάτε έτσι.

Βασίλισσα φύση: Μπα τι μας λες, συγνώμη αγαπητέ μου.

Μπλε Νεράιδα: Μη νευριάζεις βασίλισσά μου, ένα παιδί είναι.

Βασίλισσα φύση: Α δεν είμαστε καλά, πάλι τα ίδια επιμένει να λέει αυτό το κομμάτι ξύλο παιδί. Δεν έμαθες τίποτα τόσο καιρό που βρίσκεσαι φυλακή;

Μπλε Νεράιδα: Φυσικά και έμαθα, τη δύναμη της αγάπης και της υπομονής.

Βασίλισσα φύση: Μάλιστα, μόνο αυτά;

Μπλε Νεράιδα: Έμαθα για τη δύναμή της ελπίδας και ξέρω βαθιά μέσα μου πως η αληθινή αγάπη μπορεί να νικήσει τα πάντα.

Βασίλισσα φύση: Δεν έχεις και άδικο. Ακόμη δεν έχω σκεφτεί τι θα κάνω με σας, αλλά σύντομα θα δώσω ένα τέλος σε όλο αυτό.

Τζίμινι: Τι εννοείτε;

Φίγκαρο: Μαμά μου ,φοβάμαι.

Βασίλισσα φύση: Ότι θέλω εννοώ, δεν δέχομαι ερωτήσεις από γρύλους που μιλάνε.

Τζίμινι: Σας παρακαλώ, εγώ δεν είμαι ένας απλός γρύλος είμαι δάσκαλος.

Βασίλισσα φύση: Καλά καλά, αυτά μας τα παν κι άλλοι.

Πινόκιο: Σταματήστε όλοι, εγώ φταίω για όλα εμένα πρέπει να τιμωρήσει βασίλισσα.

Βασίλισσα φύση: Μπα μπα για δες έμαθε επιτέλους ποιο είναι το καλό και το κακό. Μπράβο νεαρέ μου.

Πινόκιο: Φυσικά και έμαθα ποιο είναι καλό και ποιο κακό, δεν άκουγα τον πατέρα μου και το δάσκαλό μου για αυτό συνέβησαν όλα αυτά.

Βασίλισσα φύση: Συγχαρητήρια νεράιδα, βλέπω πως το κομμάτι ξύλο σου έχει μυαλό.

Πινόκιο: Σας παρακαλώ, μη με λέτε έτσι έχω αισθήματα, είμαι άνθρωπος.

Βασίλισσα φύση: Δεν το βρίσκω καθόλου φυσιολογικό αυτό, αλλά να που συμβαίνει.

Μπλε Νεράιδα: Είδες βασίλισσά μου, πόσο καλός είναι ο Πινόκιο μου;

Βασίλισσα φύση: Καλά όλα αυτά, αλλά δεν μου απέδειξε το πόσο γενναίος είναι.

Τζίμινι: Αυτό το απέδειξε σε μένα, είναι το πιο γενναίο παιδί που γνωρίζω.

Βασίλισσα φύση: Και γιατί να το πιστέψω αυτό; Και μάλιστα όταν το λέει ένας γρύλος;

Τζίμινι: Συγγνώμη κυρία μου, δάσκαλος είπαμε όχι γρύλος.

Βασίλισσα φύση: Θα τρελαθώ, άλλος ένας που νομίζει ότι είναι φυσιολογικός.

Μπλε Νεράιδα: Έχω μία ιδέα βασίλισσά μου. Γιατί δεν γυρίζεις πίσω το χρόνο στον καθρέφτη να δεις τι έκανε ο Πινόκιο;

Βασίλισσα φύση: Δεν έχεις και άδικο νεράιδα της καλοσύνης, σήμερα το βράδυ θα το ελέγξω.

Τζεπέτο: Μα φυσικά, ο γιος μου είναι πολύ γενναίος το αισθάνομαι.

Φίγκαρο: Ναι γενναίος και καλός.

Βασίλισσα φύση: Φεύγω δεν μπορώ άλλο θα με τρελάνουν όλοι αυτοί, πίσω θα βρείτε και μερικά τρόφιμα να φάτε λίγο, γιατί βλέπω μου αδυνατίσετε όλοι. Δεν θέλω και να σας πεθάνω.

Τζεπέτο: Ευχαριστούμε βασίλισσα, είστε πολύ καλή.

Φίγκαρο: Ναι πάρα πολύ καλή.

Βασίλισσα φύση: Καλά καλά μην προσπαθείτε να με καλοπιάσετε, φεύγω γιατί έχω πολύ δουλειά, θα τα πούμε σύντομα.

Τζίμινι: Εις το επανιδείν αγαπητή μου βασίλισσα, υπηρέτης σας.

Βασίλισσα φύση: Ευχαριστώ δάσκαλε, χαχαχα.

Ακούγοντας αστραπές και βροντές τρεμοπαίζουν τα φώτα και η βασίλισσα φεύγει.

Μπλε Νεράιδα: Πω πω ας φάμε να δυναμώσουμε και αμέσως μετά πρέπει να σκεφτούμε πώς θα φύγουμε από δω.

Τζίμινι: Πρέπει να σκεφτούμε γρήγορα, Πινόκιο ξέρεις εσύ όπως κάναμε στο νησί.

Τζεπέτο: Μα για ποιο νησί μιλάτε;

Πινόκιο: Θα σου τα πούμε όλα πατέρα, όταν γυρίσουμε στο σπίτι.

Τζεπέτο: Αχ το φτωχοκάλυβο μου πολύ μου έλειψε.

Φίγκαρο: Και εμένα πάρα πολύ.

Μπλε Νεράιδα: Και εμένα μου έλειψαν όλα και πιο πολύ να βοηθάω τους ανθρώπους, εδώ μέσα δεν έχω μαγικές δυνάμεις, είναι σαν να μου έκοψαν τα φτερά.

Πινόκιο: Για αυτό δεν εμφανίστηκες καλή μου νεράιδα όταν σε φωνάζαμε;

Μπλε Νεράιδα: Για αυτό Πινόκιο, δεν μπορώ και εγώ να βγω από δω.

Τζίμινι: Μη στεναχωριέστε εγώ και ο Πινόκιο θα σας ελευθερώσουμε σύντομα, μά τι νόστιμα φρούτα είναι αυτά.

Τζεπέτο: Δεν είναι και τόσο κακιά η βασίλισσα, πάντα μας φέρνει τα καλύτερα.

Φίγκαρο: Ναι δεν έχουμε παράπονο.

Ο Πινόκιο εξετάζει προσεχτικά τον καθρέφτη.

Πινόκιο: Δάσκαλε έλα λίγο εδώ πέρα να δεις;

Τζίμινι: Τι είναι Πινόκιο;

Πινόκιο: Δεν σου φαίνεται πως ο καθρέφτης, εδώ στην άκρη είναι λίγο ραγισμένος;

Τζίμινι: Για να δω καλύτερα, ναι ραγισμένος φαίνεται.

Πινόκιο: Αν ρίξουμε κάτι πολύ βαρύ σε αυτό το σημείο, ίσως σπάσει.

Μπλε Νεράιδα: Μα ναι πως δεν το προσέξαμε τόσο καιρό;

Τζίμινι: Ο Πινόκιο βλέπει πάρα πολύ καλά, εξάλλου είναι τόσο μικρό που δεν θα το έβλεπε εύκολα ανθρώπινο μάτι.

Φίγκαρο: Πολύ χαίρομαι, μπορεί να γλιτώσουμε.

Πινόκιο: Σκέφτομαι να πιάσουμε όλοι μαζί αυτό το μεγάλο τραπέζι και να το πετάξουμε με δύναμη πάνω στο σημείο που είναι ραγισμένος ο καθρέφτης.

Τζεπέτο: Όλα τα σκέφτεται ο γενναίος γιος μου.

Φίγκαρο: Μα ναι πραγματικά.

Μπλε νεράιδα: Ας αφήσουμε τα πολλά λόγια και ας κάνουμε αυτό που λέει ο Πινόκιο.

Κρατάνε όλοι το τεράστιο τραπέζι από τις άκρες και ο Πινόκιο από το πίσω μέρος.

Τζεπέτο: Πινόκιο όχι από κει θα χτυπήσεις.

Πινόκιο: Μη φοβάσαι πατέρα, είμαι εδώ πίσω για να το σπρώξω καλύτερα.

Τζίμινι: Καλά σου λέει ο πατέρας σου Πινόκιο, όχι από κει.

Πινόκιο: Αφήστε με ξέρω τι κάνω.

Τζίμινι: Καλά καλά.

Το πετάνε όλοι με δύναμη και ο Πινόκιο το σπρώχνει πάνω στη ρωγμή γιατί με το πέταγμα δεν έσπασε ο καθρέφτης.

Μπλε Νεράιδα: Προσοχή Πινόκιο, απομακρύνσου θα πέσει ο καθρέφτης πάνω σου.

Πινόκιο: Μη φοβάσαι νεράιδα λίγο ακόμη και θα σπάσει.

Ο καθρέφτης κουνιέται έτοιμος να πέσει.

Τζεπέτο: Παιδί μου φύγε γρήγορα από εκεί πέφτει ο καθρέφτης.

Πινόκιο: Μη φοβάσαι πατέρα λίγο ακόμη έμεινε.

Τζίμινι: Πινόκιο φύγε, πέφτει.

Τρομερός θόρυβος σπασίματος καθρέφτη. Ο Πινόκιο δεν ακούει κι ένα μεγάλο κομμάτι καθρέφτη πέφτει πάνω του και βρίσκεται αναίσθητος στο πάτωμα.

Τζεπέτο: Βοήθεια, το παιδί μου.

Μπλε Νεράιδα: Ηρεμήστε μην πανικοβάλλεστε, πρέπει να τον βγάλουμε από κει.

Φίγκαρο: Ας πιάσουμε όλοι μαζί να σηκώσουμε τον καθρέφτη.

Τζίμινι: Γρήγορα.

Πιάνουν όλοι και σηκώνουν το μεγάλο κομμάτι καθρέφτη. Ο Τζεπέτο κλαίει παίρνει στην αγκαλιά του τον Πινόκιο και βγαίνουν όλοι έξω από τον καθρέφτη.

Τζεπέτο: Αγόρι μου αν πεθάνεις, θα πεθάνω και εγώ.

Φίγκαρο: Μη στεναχωριέσαι αφεντικό, θα γίνει καλά ο Πινόκιο.

Τζεπέτο: Πρέπει να φτάσουμε γρήγορα στο σπίτι να δούμε τι θα κάνουμε, κινδυνεύει το παιδί μου.

Μπλε Νεράιδα: Μην ανησυχείς Τζεπέτο θα τον κάνω καλά εγώ, τώρα έχω πάλι τις μαγικές μου ικανότητες.

Τζεπέτο: Κι αν δεν γίνει καλά; Πινόκιο με ακούς;

Μπλε νεράιδα: Θα γίνει είμαι σίγουρη.

Φίγκαρο: Και εγώ το πιστεύω.

Τζίμινι: Άντεξε τόσα, θα τα καταφέρει είμαι σίγουρος.

Μπλε Νεράιδα: Πάμε να φύγουμε γρήγορα από δω, πριν μας πάρει είδηση η βασίλισσα και μας ξανά φυλακίσει.

Φίγκαρο: Ναι ας τρέξουμε γρήγορα.

Φεύγουν από τη σκηνή. **Μουσική τα φώτα σβήνουν.**

ΣΚΗΝΗ 7

(Στο πίσω μέρος της σκηνής το σπίτι του Τζεπέτο **πολύ φωτισμένο**, βρίσκονται όλοι εκεί πάνω από τον Πινόκιο που είναι ξαπλωμένος στο κρεβάτι. Το σπίτι δεν είναι όπως στην αρχική σκηνή, φαίνεται σκονισμένο και ατημέλητο. Στο μπροστά μέρος της σκηνής υπάρχει ο μεγάλος χρυσός καθρέφτης **σκοτεινός**).

Τζεπέτο: Μα τι γίνεται γιατί δεν μιλάει. Πινόκιο, Πινόκιο.

Μπλε Νεράιδα: Ανοίξτε λίγο να πάρει αέρα, μην ανησυχείτε σε λίγο θα συνέλθει.

Φίγκαρο: Το ελπίζω, Πινόκιο ξύπνα.

Τζίμινι: Έχει ζαλιστεί από την πτώση, κατά τα άλλα δεν βλέπω να έχει κάτι σοβαρό.

Μπλε νεράιδα: Ελπίζω πως όχι θα δούμε σε λίγο.

Τζεπέτο: Γλυκό μου αγόρι, γίνε καλά γιατί θα πεθάνω, δεν θα αντέξω τέτοια στεναχώρια.

Φίγκαρο: Μου έρχεται να βάλω τα κλάματα.

Τζίμινι: Μα σας παρακαλώ δεν τον βοηθάτε έτσι, θέλω θετική σκέψη.

Φίγκαρο: Ναι θετική σκέψη.

Τζεπέτο: Πόση ώρα θα περιμένουμε ακόμη; Πινόκιο αγόρι μου ζύπνα σου μιλάει ο πατέρας σου.

Μπλε Νεράιδα: Κάντε λίγο ησυχία, αν δεν συνέλθει θα χρησιμοποιήσω τα μαγικά μου.

Φίγκαρο: Ναι τα μαγικά, καλά είναι.

Τζίμινι: Δεν είναι τίποτα, νομίζω πως πρόκειται για μία ελαφριά διάσειση.

Τζεπέτο: Διάσειση; Ω Θεέ μου τα πράγματα είναι σοβαρά.

Μπλε Νεράιδα: Μην τον ακούτε κύριε Τζεπέτο, όλα θα πάνε καλά ηρεμήστε σας παρακαλώ.

Τζεπέτο: Καλά κόρη μου θα κάτσω εδώ στην πολυθρόνα μου να ξεκουραστώ λίγο, αισθάνομαι πολύ αδύναμος.

Φίγκαρο: Έρχομαι και εγώ μαζί σου αφεντικό.

Ακούγονται αστραπές και βροντές εμφανίζεται η Βασίλισσα φύση μπροστά στον καθρέφτη. **Στην αρχή είναι σβηστό το φως μπροστά στον καθρέφτη.**

Βασίλισσα φύση: Α οι πονηροί το έσκασαν, γι αυτό έχει ησυχία τόση ώρα. Νομίζουν πως με ξεγέλασαν. Για να κοιτάξω λίγο από τον καθρέφτη μου να δω πού βρίσκονται.

Ο καθρέφτης φωτίζεται

Βασίλισσα φύση: Αχά έφτασαν κιόλας στο σπίτι τους, μωρέ μπράβο. Για μία στιγμή ο Πινόκιο είναι αναισθητος στο κρεβάτι και οι άλλοι κλαίνε. Μα τι συμβαίνει εδώ πέρα, για να ακούσω τι λένε.

Τζεπέτο: Άδικος κόπος, δεν βλέπω να συνέρχεται, πάει έχασα το γιο μου, δεν έχει νόημα πια η ζωή για μένα.

Φίγκαρο: Μη λες τέτοια πράγματα αφεντικό, εγώ σε αγαπάω.

Τζεπέτο: Και εγώ σε αγαπάω Φίγκαρο, αλλά είναι άλλο πράγμα να χάνεις το γιο σου.

Φίγκαρο: Τι θα κάνουμε τώρα;

Μπλε Νεράιδα: Χρησιμοποίησα όλα τα μαγικά μου δεν ξυπνάει με τίποτα, λυπάμαι Τζεπέτο.

Τζίμινι: Αλήθεια βρε παιδιά, χάσαμε τον Πινόκιο;

Όλοι μαζί κλαίνε γοερά.

Βασίλισσα φύση: Τώρα μου έρχεται να βάλω και εγώ τα κλάματα, είναι δυνατόν να υπάρχει τόσο πολύ αγάπη. Αυτό το κομμάτι κούτσουρο με συγκίνησε πραγματικά πάρα πολύ. Με τόσα προβλήματα που έχω, ξέχασα ότι οι άνθρωποι έχουν αισθήματα που είναι τόσο δυνατά και πέραν κάθε λογικής.

Μπλε Νεράιδα: Αγαπημένε μου Πινόκιο ξύπνα, σε παρακαλώ.

Τζεπέτο: Αγόρι μου, μου έδωσες τόση χαρά μην την παίρνεις τώρα πίσω.

Βασίλισσα φύση: Πρέπει να κάνω το χρέος μου, αυτό που υποσχέθηκα στη Νεράιδα της καλοσύνης, ήρθε η στιγμή δεν μπορώ να τους βλέπω άλλο να βασανίζονται.

Τα φώτα σβήνουν ο καθρέφτης φεύγει και **ακούγονται αστραπές και βροντές.**

Τζεπέτο: Μα τι συμβαίνει, γιατί έσβησαν όλα τα φώτα;

Μπλε Νεράιδα: Ακούγονται αστραπές και βροντές.

Τζίμινι: Προμηνύεται καταιγίδα.

Φίγκαρο: Φοβάμαι, ας κρυφτώ.

Η Βασίλισσα φύση εμφανίζεται μες στο σπίτι του Τζεπέτο.

Βασίλισσα φύση: Δεν χρειάζεται να φοβάστε δεν υπάρχει καταιγίδα απλώς εμφανίστηκα.

Μπλε Νεράιδα: Με τι μούτρα τολμάς και έρχεσαι εσύ εδώ;

Βασίλισσα φύση: Δεν επιτρέπω να μου μιλάς έτσι νεαρή μου, αναγνωρίζω το λάθος μου.

Τζίμινι: Δηλαδή ήρθατε για καλό;

Βασίλισσα φύση: Ναι ήρθα να αποκαταστήσω μία αδικία.

Τζίμινι: Βγες έξω Φίγκαρο μη φοβάσαι, να μας βοηθήσει ήρθε η βασίλισσα.

Φίγκαρο: Αλήθεια;

Τζίμινι: Ναι μη φοβάσαι, βγες έξω.

Φίγκαρο: Εντάξει βγαίνω.

Τζεπέτο: Βασίλισσά μου σε παρακαλώ βάλε εμένα στη θέση του γιου μου και άφησέ τον να ζήσει. Εγώ είμαι γέρος πια, δεν μένουν και πολλά χρόνια ζωής.

Φίγκαρο: Μη μιλάς έτσι αφεντικό, τι θα κάνω χωρίς εσένα.

Βασίλισσα φύση: Μην το κάνετε πιο επώδυνο σας παρακαλώ, έχω στεναχωρηθεί πραγματικά με όλα αυτά. Δεν το περίμενα να είστε τόσο αγαπημένη οικογένεια.

Μπλε Νεράιδα: Πολλά δεν γνωρίζεις εσύ, γιατί είσαι απασχολημένη με τις δουλειές σου.

Βασίλισσα φύση: Σε παρακαλώ νεράιδα της καλοσύνης, έκανα λάθη το παραδέχομαι.

Τζίμινι: Παρακαλώ μην στεναχωρείτε τη βασίλισσα, μπειτε λίγο στην θέση της.

Μπλε Νεράιδα: Έχουμε μπει πολλές φορές για αυτό της μιλάμε έτσι, καλό θα ήταν να μπει και αυτή στη δικιά μας θέση.

Βασίλισσα φύση: Χθες το βράδυ, είδα πολλές ώρες στον καθρέφτη τις θυσίες που έκανε ο Πινόκιο και την μεγάλη αγάπη που έχει στον πατέρα του και σε όλους σας. Δεν περίμενα αυτή η ξύλινη κούκλα να αισθάνεται τόσο πολλά πράγματα.

Τζεπέτο: Ο γιος μου είναι αληθινό αγόρι και αισθάνεται και καταλαβαίνει τα πάντα. Εγώ σαν πατέρας το γνωρίζω αυτό.

Τζίμινι: Ο Πινόκιο δεν είναι συνηθισμένο παιδί, είναι αλλιώτικο από τα άλλα όχι μόνο στην εμφάνιση αλλά και την καρδιά.

Μπλε Νεράιδα: Λοιπόν, με αυτά που είδες δεν απέδειξε αυτά που ζήτησες; Τι περιμένεις λοιπόν θα τον αφήσεις εδώ αβοήθητο;

Βασίλισσα φύση: Φυσικά και όχι και μάλιστα έχω να σας πληροφορήσω ότι ο Πινόκιο πέρασε με επιτυχία όλες τις δοκιμασίες και ήρθε η ώρα να γίνει αληθινό αγόρι.

Τζεπέτο: Θεέ μου τι ευτυχία θα έχω έναν αληθινό γιο.

Φίγκαρο: Τι ευτυχία, πόσο χαίρομαι.

Μπλε Νεράιδα: Επιτέλους, ήμουν σίγουρη πως ο Πινόκιο θα τα καταφέρει.

Τζίμινι: Ο Πινόκιο είναι καταπληκτικός, αλλά και ο δάσκαλος του επίσης δηλαδή εγώ.

Μπλε Νεράιδα: Ναι Τζίμινι και εσύ είσαι καταπληκτικός.

Βασίλισσα φύση: Είστε η πιο όμορφη οικογένεια που γνώρισα και η πιο αγαπημένη και από δω και πέρα θα βοηθάω όλους τους ανθρώπους δεν θα τους τιμωρώ για αυτά που κάνουν.

Μπλε Νεράιδα: Μα οι καταστροφές στη φύση; Οι πόλεμοι;

Βασίλισσα φύση: Θα τιμωρώ από δω και μπρος μόνο αυτούς που φταίνε.

Τζίμινι: Οφείλω να ομολογήσω πώς είστε η καλύτερη Βασίλισσα που γνώρισα μέχρι στιγμής.

Βασίλισσα φύση: Λοιπόν ας μη χάνουμε χρόνο, ήρθε η ώρα.

Τα φώτα αναβοσβήνουν και μόλις ανάβουν ο Πινόκιο γίνεται αληθινό αγόρι.

Τζεπέτο: Αγόρι μου, με ακούς;

Πινόκιο: Δεν ακούω καλά και ζαλίζομαι λίγο.

Ξαφνικά μεγαλώνει η μύτη του.

Βασίλισσα φύση: Πινόκιο είπαμε ότι δεν θα λες ψέματα;

Πινόκιο: Δεν είπα ψέματα.

Μπλε Νεράιδα: Πινόκιο η μύτη σου μεγαλώνει κι άλλο.

Πινόκιο: Ωχ όχι, καλά καλά σας ακούω όλους και δεν ζαλίζομαι καθόλου.

Τζίμινι: Τώρα κάπως καλύτερα σαν να μίκρυνε λίγο.

Πινόκιο: Δηλαδή σας άκουγα από την αρχή αλλά.....

Τζεπέτο: Αλλά τι Πινόκιο ήθελες να μας κάνεις να ανησυχήσουμε, το ξέρεις ότι τρελαθήκαμε από την αγωνία.

Πινόκιο: Ωχ αυτό δεν το σκέφτηκα.

Φίγκαρο: Πινόκιο πρόσεχε δεν είναι αστεία αυτά.

Βασίλισσα φύση: Πινόκιο το ξέρεις ότι τώρα είσαι αληθινό αγόρι;

Πινόκιο: Αλήθεια μου λέτε αλήθεια; Πατέρα τσίμπησε με για να δω αν λέει αλήθεια.

Τζίμινι: Θα σε τσιμπήσω εγώ, ορίστε.

Πινόκιο: Ωχ αυτό πόνεσε δάσκαλε πιο σιγά.

Μπλε Νεράιδα: Μα φυσικά και πόνεσε αφού είσαι αληθινό αγόρι πια.

Βασίλισσα φύση: Ναι όμως ένα πράγμα δεν διορθώθηκε, Πινόκιο δεν πρέπει να λες ψέματα γιατί η μύτη σου συνεχώς θα μεγαλώνει.

Πινόκιο: (Πιάνει τη μύτη του). Βασίλισσα συγχώρεσε με δεν θα ξαναπώ ψέματα, κάνε τη μύτη μου μικρούλα όπως πριν δεν μου αρέσει έτσι.

Βασίλισσα φύση: Εντάξει Πινόκιο αλλά για τελευταία φορά, θα μου υποσχεθείς πως δεν θα ξαναπείς ψέματα.

Πινόκιο: Στο υπόσχομαι, δεν θα ξαναπώ ποτέ ψέματα.

Μπλε Νεράιδα: Καλά σου λέει η βασίλισσα εγώ θα της πρότεινα να μη στο διορθώσει αυτό.

Τζίμινι: Μα τώρα σας παρακαλώ και τις δύο, ένα μικρό παιδί είναι συγχωρήστε το θα πει και τα ψέματα του θα κάνει και τις αταξίες του.

Τζεπέτο: Φυσικά όλα τα μικρά παιδάκια λένε ψέματα και είναι άτακτα αλλά είναι τόσο γλυκά που δεν σου πάει καρδιά να το τιμωρήσεις.

Βασίλισσα φύση: Το ξέρω για αυτό και εγώ δεν θα τιμωρήσω τον Πινόκιο, απλά έτσι ήθελα να τον πειράξω λίγο.

Μπλε Νεράιδα:Κανονικά πρέπει να τιμωρείται όποιος λέει ψέματα εγώ αυτό νομίζω.

Φίγκαρο: Πολύ σωστά.

Βασίλισσα φύση: Καλά καλά θα σε παρακολουθώ Πινόκιο κι αν συνεχίσεις να λες ψέματα θα το ξανασκεφτώ και μπορεί να σε τιμωρήσω.

Πινόκιο: Όχι δεν θα ξαναπώ ποτέ ψέματα, το υπόσχομαι σε όλους σας.

Τζεπέτο: Ας αφήσουμε τις τιμωρίες βρε παιδιά και τις στεναχώριες, ας χορέψουμε και ας τραγουδήσουμε είμαι πολύ χαρούμενος σήμερα.

Τζίμινι: Όλοι είμαστε πολύ χαρούμενοι, έτσι δεν είναι;

Φίγκαρο: Έτσι έτσι είναι.

Μπλε Νεράιδα: Όχι απλά χαρούμενοι, τρισευτυχισμένοι.

Βασίλισσα φύση: Πριν φύγω θέλω να δώσω αυτό το παράσημο σε αυτόν τον τόσο αξιόλογο δάσκαλο.

Τζίμινι: Εμένα λέτε;

Βασίλισσα φύση: Και Φυσικά εσάς κύριε Τζίμινι, είστε ο καλύτερος δάσκαλος του κόσμου.

Το φοράει το παράσημο και ο Τζίμινι χαμογελάει περήφανα.

Τζίμινι: Η σκληρή δουλειά πάντα ανταμείβεται.

Όλοι μαζί γελάνε.

Βασίλισσα φύση: Εγώ θα σας αφήσω τώρα να χαρείτε με την ησυχία σας, φεύγω πρέπει να σώσω τον κόσμο, εις το επανιδείν.

Φεύγει, **ακούγεται μουσική** και όλοι μαζί χορεύουν τραγουδάνε και γελάνε.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ - ΘΑ ΣΕ ΒΡΩ

Στα αστέρια ψηλά

Εκεί που ανθίζει η χαρά

Εκεί που η ψυχή ξενοχτά

Θα σε βρω

Στα αστέρια ψηλά

Εκεί που η ζωή ξεκίνα

Θα σε βρω

Εκεί που η αγάπη γεννιέται

Εκεί που ο χρόνος μετριέται

Εκεί που λύπη ξεχνιέται

Θα σε βρω

Εκεί που τα πάντα ξεχνιούνται

Εκεί που οι ανάσες μετριοούνται

Εκεί που τα όνειρα ζούνε

Θα σε βρω

Στα αστέρια ψηλά

Εκεί τραγουδάμε αγκαλιά

Εκεί που υπάρχει εσύ

Θα σε βρω

Στα αστέρια ψηλά

Απέραντη είναι η χαρά

Θα σε βρω

ΤΕΛΟΣ

Θεσσαλονίκη 2022